

Dott.ing. Stefano Bakonyi
CIVILISATION
E LINGUA UNIVERSAL

Essayo historico-cultural e linguistic editate per Hugo Fischer

Dedicate al benedicte memoria de
HELENA BAKONYI nate Schnapperelle 1899 – 1967

amatissime sposa del autor durante quaranta annos. Helena amava omnes et omnes amava la. Ella ha morite como una sancta, pronunciante clarmente: "Io mori, gratias pro tu amor". Assi, 'amor' era le ultime parola de Helena. Nonobstante su infirmitate corporal, Helena viveva e morit felice: amar e esser amate era su felicitat. Helena inseniava al autor a amar le gente, amar omne amicos del lingua universal - tamben illes qui cerca le solution del problema in vias diverse del nostres. Helena animava su sposo a scriber le presente studio in le spirito de reconciliation de omne fortias constructive in favor del lingua universal natural moderne.

Copyright by Fundation Bakonyi Pro Lingua Universal, Luzern 1978

TABULA DEL CONTENTOS

TABULA DEL CONTENTOS 3

VITA E OBRAS DE STEFANO BAKONYI 6

IN MEMORIA DE DR. STEFANO BAKONYI 7

SUMMARIO: LE ESSENTIA DEL LINGUA UNIVERSAL 10

Le lingua universal es hodie urgentemente necessari 10

Construction scientific del lingua universal natural 10

PREFACIO DEL EDITOR 14

Nostre Ortographia 14

Gratias al collaboratores 14

PRIME PARTE: INTRODUCTION AL STUDIO HISTORIC DEL LINGUA UNIVERSAL 15

1. VISION HISTORIC DEL LINGUA UNIVERSAL 15

2. LINGUA UNIVERSAL: NATURAL O ARTIFICIAL 24

SECUNDE PARTE: CIVILISATIONES E STATOS UNIVERSAL 27

1. NASCENTIA DEL CIVILISATION 27

2. SUMERIA, MATRE DEL CIVILISATIONES 28

3. EGYPTO E LE ALTERE CIVILISATIONES PRIMARIE 29

4. LE SUMER-AKKADIAN STATO UNIVERSAL 31

5. LE CIVILISATION DE SYRIA E PALESTINA 32

6. LE MEDO-PERSIAN STATO UNIVERSAL 33

7. LE CIVILISATION DE CRETA E DE GRECIA 34

8. LE CULMINE DEL CIVILISATION GREC 37

9. LE STATO UNIVERSAL HELLENIC DE ALEXANDRO 38

10. LE CIVILISATION HELLENISTIC 39

11. Le CIVILISATION DE ROMA 40

12. LE STATO UNIVERSAL ROMAN 43

13. Le SPIRITUAL STATO UNIVERSAL: ECCLESIA 45

4. Le CIVILISATION DEL ISLAM 47

15. LE SEMINE DEL DRACON 48

TERTIE PARTE: LINGUA LINGUA FRANC, LINGUA UNIVERSAL 52

1. ORIGINE DEL LINGUA e del BABEL de LINGUAS 52

2. ORIGINE E DEVELOPPAMENTO DEL LINGUA FRANC 53

3. DEL LINGUA FRANC AL LINGUA UNIVERSAL 56

4. AKKADIANO, le prime Lingua Universal 58

5. ORIGINE E CARRIERA del ARAMEICO UNIVERSAL 59

6. GRECO UNIVERSAL (KOINE) 61

7. LATINO UNIVERSAL (GRECO-LATINO) 62

8. NATURA E CONTINUITATE DEL LINGUA UNIVERSAL 63

9. DECADENTIA E RENASCENTIA DEL LINGUA UNIVERSAL 65

QUARTE PARTE: PRESENTE E FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL 66

1. PREVISION DEL FUTURO E CARACTERISTICAS HUMAN 66

3. LE NOVE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER LE LATINO ANTIQUE 68

<u><i>4. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LINGUA NATIONAL</i></u>	<u><i>69</i></u>
<u><i>4. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LINGUA NATIONAL</i></u>	<u><i>70</i></u>
<u><i>5. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LANGUAGE ARTIFICIAL</i></u>	<u><i>71</i></u>
<u><i>6. FACTORES FAVORABILE AL EMERGENTIA, AL REAPPARITION DEL LINGUA UNIVERSAL</i></u>	<u><i>73</i></u>
<u><i>7. CIVILISATION MUNDIAL E LE FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL</i></u>	<u><i>76</i></u>
<u><i>8. RELIGION, IDEOLOGIA E LE FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL</i></u>	<u><i>81</i></u>
<u>CONCLUSION</u>	<u>89</u>

Vita e obras de Stefano Bakonyi

Doctor ingeniero Stefano Bakonyi abandonava nos le octo de octobre 1969 ex plen vita. Con su septanta septe annos ancora active in su pro fession il vadeva visitar le fabricas in Italia e Espania, ubi on produce materiales plastic secundo su methodos. Ma juvene de spirito il viveva e laborava con su tote corde pro un mundo melior. Extra su personal contactos practic e professional Dr. Bakonyi haveva amicos in duo campos differente, ambe idealistic e international. Ma pocos de su amical colaboradores comprendeva le in su duo mundos.

De su relationes internationai e de su studios historic Dr. Bakonyi videva utilitate e possibilitates de un lingua universal. Ma un grande parte del amicos interlingual non estima spiritual e mora factores. - In le Rearmamento Morai de Caux in contrario on crede toto possibile per anglese. Ma lor directivas de moral absolute e de objectivitate concretisava se in le consilios que Dr. Bakonyi dava sempre al querelante interlinguistas: Non importa qui de nos ha ration, importa solo quo es juste. Stefano Bakonyi ha venite al mundo vicino a Buda-Pest, filio de parentes modeste. Post gymnasio classic il studiava chirnica corno studente obrero. 1914-18 in le armeer hungare le guerra le ha colpate con un grave vulnere cranio-cerebral. Post restitution le doctor ingeniero vadeva laborar per multe annos in le industria german e in anglese parlante pais. Presto il avantiava in position de consiliero del interprisas. A este specialitate professional, ma in position private e independente, Dr. Bakonyi restava fidei usque a su morte.

Durante nazismo e guerra de Hitler le familia Bakonyi viveva in Bordighera, bombardate e occupate. Multe annos on poteva trovar les in estate in lor chalet in Gryon, vicino a Montreux. De ibi veniva ante un dozana de annos un appello a omne interlinguistas pro reunir se.

Dr. Bakonyi era ben cognite in onine movimentos interlinguistic. Ja corno studente il era active in Esperanto; pois ascendeva le scala del progresso verso international e natural. Il era Secretario de Ido e elaborava le dictionario hungare. Pois perdeva energia pro approximar Occidental e Interlingua.

Era su appello a omne interlinguistas de bon voluntate que incitava me a un prime visita in Gryon. Ambe felice constatar un large "congruentia del animas" del interesses, del maniera vider le mundo e le cosas interlinguistic, nos restava in continual contacto. Multe mie vacantias in Bordighera e plure sue visitas in Escholzmatt - e finalmente molto deveniva team-work. Post le tragic morte de su amabile sposa, evenite in lor vacantias in Germania, io era con ille in le familia de su filia in Boppelsen vicino a Zürich. In viage per Escholzmatt e Bordighera Dr. Bakonyi conduceva me al cemeterio, ubi nunc reposa tamben ille mesme al latere de su tanto amate sposa.

Occupation e productive labor da consolation. Amico Bakonyi viveva nunc unicamente pro su opera ideal e interlinguistic. Durante annos Dr. Bakonyi ha studiate le historia del antique culturas e de lor linguas universal. In su vision historic il recognosce que Interlingua de IALA, le lingua ric con formas classic scientific e formas moderne, corresponde le plus al lingua universal natural que nos vide venir spontaneemente in nostre epocha. Il vadeva nunc al ultime correctura e perfection de su libro "Civilisation e Lingua Universal", labor que per disgratia il debeva abandonar e lassar a su amicos. - Le vision historic confirma Interlingua como lingua ric, vivente e tolerante.

Con su formation classic, su carriera interlinguistic, su practica in le cinque grande linguas occidental Dr. Bakonyi era ben qualificate pro justificar su conception del lingua universa! natural. Ric in ideas creative il restava sempre aperte ad acceptar correcturas e nove ideas ben fundate. Assi Dr. Bakonyi era felice trovar in maio 1969 Dr. Gode durante plure dies in Escholzmatt. E nos omnes era satisfacte constatar large concordantia in nostre maniera vider problemas e solutiones. Nos veniva de accordo in principio, qual cosas in un lingua ric e natural nos considera essential e quo possibile e tolerabile.

Un mense ante su morte Dr. Bakonyi veniva a nos plure dies pro realisar e legalisar su Foundation Bakonyi pro Lingua Universal con sede in Luzern. Al documento del foundation es annexate un Memorandum, in le qual Dr. Bakonyi explica su conception del lingua e le intention de su donation.

Con le foundation Dr. Bakonyi da a Interlingua un centro in Europa, de ubi le luce del nove scientia interlinguistic va irradiar le continente que in tante dominios necessita un lingua ponte. Per le foundation le spirito de Dr. Bakonyi resta con nos e continua auxiliar in nostre labor pro un nove Europa e un mundo melior.

Adeo e cordial gratias, car amico Bakonyi!

Hugo Fischer

In memoria de Dr. Stefano Bakonyi

In octobre 1969 on ha informate que nostre estimate collaborator Dr. Bakonyi ha abandoriare nos in le 81e anno de su vita. Ille ha relinquitte un multitudine de obras - ma specialmente su publicationes concernente le problemas del lingua international es pro nos de un grande interesse. Hinc nos ha seligite ex le publicationes su contribution al libro "Mission ou démission de l'Europe" (al occasion del 50me anniversario de Vittorio Pons, qui es un eminente propagator pro un Europa unificate) - iste parve libro es edite per le Editions universitaires, Paris, 1961 - e anque le contribution de Bakonyi es scribite in lingua francese. Nos ha traducite lo a in Interlingua, non in extenso ma solmente le major partes, un poco abbreviate. In un modo precise Bakonyi nos da un reguardo general super le disveloppamento del varie „interlinguas" durante le 4.000 annos passate.

(Dr. Ricardo Zimmermann)

Omne grande populos que habeva un message a dar al mundo e que habeva un senso dynamic de su mission, se ha effortiate a cercar un lingua comprensibile al populos del pais del proximate. Quando on habeva trovate un tal vehiculo linguistic, simpie e adequate pro diffunder le message cultural, iste lingua esseva utilisate como le "inter-lingua". Desde le anno 2.000 ante Christo nos incontra talmente in cata millennio del histona un "clave interlingual". Si nos examina attentemente le historia nos es convincite del facto que nulle integration cultural, economic e politic esseva realisate sin le auxilio effective de un interlingua parlate ubique per omne populos del vicinitate. E, vice versa, nos observa de facto que importante populos dotate de un cultura admirabile, non habeva le successo de mediar lor conceptiones del cultura, economia, e politica extra le frontieras de lor regno—simplemente proque iste populo non habeva le vehiculo de un interlingua, i. e. un lingua commun inter plure populos. Un examination historico-archeologic del quarte millennio a. Chr. revela nos le existentia de tres societates fiorente e dotate de multo vaste culturas: Sumeria, Egypto, e Creta.

Il esseva le sumerianos qui produceva le prime interlingua del historia. Le sacerdotes e le eruditos sumerian creava le astronomia e inventava le scriptura cuneiforme. Le sumerianos, essente nautas capabile, studiava le astronomia pro le navigation e le sacerdotes studiava le astrologia pro le divinacion del futuro. Durante le tertie millennio se infiltrava in Sumeria numerose colonos estranie qui parlava le lingua akkadian. Isto esseva un lingua semitic, comprendite per omne populos semitic del Oriente medie, i. e. per le grande majoritate de iste parte del mundo. Le akkadianos, plus dynamic quam le sumerianos, exerceva un importante influentia super le affaires public in Sumeria, e alicunos deveniva eminente chefes militar como p. ex. le famose Sargon (o Sarrukin). Le lingua akkadian non habeva un scriptura proprie; dunque le akkadianos adoptava le scriptura cuneiforme del sumerianos. Successivamente le lingua akkadian deveniva le lingua le plus empleate in le uso del commercio e in le communicationes quotidian e se evolveva in lingua official del dominio de Sumeria e Akkadia e in le vehiculo principal pro le cultura sumerian.

In iste modo le lingua akkadjan deveniva le prime interlingua del Oriente medie e creava un authentic corrinunitate cultural, economic, e in grande parte equalmente politic in un territorio cuje extension es equal a illo de Europa.

Mesmo le politicos de Egypto usava le akkadiano in lor correspondentia diplomatic con le extero, nam qui vole esser coniprendite ubique, es obligate a usar un lingua que es comprendite ubique. Talmente es le fortia interne de un lingua inter nationes.

Quando un tal societate se extingue politicamente, le interlingua in uso subsiste un tarn longe tempore quam le cultura del societate disparite pote superviver. Tamen, un societate disparite non pote alimentar plus su cultura, illo stagna e evanesce anque illo. Habitualmente un nove societate ha establite su plus dynamic govemamento apportante con se un altere cultura, un nove message, e in consequentia le nove cultura reimplacia poco a poco le cultura del populo disparite.

Le cultura del sumerianos e akkadianos esseva reimplaciate per le nove societate del syrio-iranianos, parlante le lingua arameic que in un certe modo simila le akkadiano.

Le arameos apportava le idea dynarnic del monotheismo, idea originari de Syria, ma cuje germes primari veniva probabilemente del insula Creta. Le aramaicos habeva inventate un scriptura multo plus facile a apprender e scriber quam le cuneiforme: on appella le nove systeina alpha-beta (usante le prime duo litteras del scriptara grec).

Per consequente le akkadiano abandonava poco a poco le caracteres cuneiforme e adoptava le alphabeto arameic, le qual ha essite adoptate progressivamente per omne linguas sernitic, inclusive le lingua hebraic que simila le arameic como le lingua italian simila le lingua espaniol.

Le arameico ha essite in uso, parlate e scribite, in le millennio ante Christo, per omne populationes de iste parte del mundo, e deveniva le lingua official del multo potente imperio del Achemenides. Anque le judeos usava le arameico como lingua popular¹ commercial e politic, ma br scriptos sacre esseva scribite in bebraico, le lingua de sacerdotes e homines docte. Le propheta Nehemia confirma que le lingua hebraic esseva le lingua ecclesiastic e le arameico illo del population commun. Le plus grande parte del preces, le litteratura, e le Talmud babylonian esseva in lingua arameic. Anque Jesus ipse e le apostolos parlava exclusivermente arameico inter se e in colloquio con le populo. Item, le evangelio de Mattheo es scribite in arameico, e anque le prime libros historic que se occupa del nove movimento esseva scribite in iste lingua, specialmente le obra de Joseph Flavio.

Iste facto demonstra que ni le grandor de un populo, ni su potentia politico-militar ni su ricchezza material, ni mesmo su ric cultura es elementos sufficiente pro crear un ver e acceptabile "interlingua". Un interlingua se manifesta solmente per le fortias inconsciente de voler devenir un elemento de integration inter differente populos. Le arameos esseva un parve populo sin omne le elementos supra nominate ma le lingua forniva le plus grande fortia pro le integration del populos in le millennio ante Christo.

"Tempora mutantur" le tempores se modifica: le nascentia de un nove cultura in Grecia, con le centro culturai in Athenas, ha durante alicun seculos supplantate le cultura del populos parlante arameico.

Le athenieses esseva multo dynamic: il existe a pena un loco in le territorios mediterranee ubi illes non ha apportate lor commercio, lor cultura e lor lingua. In Athenas le centro international e intercultural, on parlava plure linguas sed le estranieros vivente in Athenas adoptava poco a poco le greco (con modificationes), e de illo nasceva le lingua grec international, le si-nominate koiné.

Koiné deveniva le lingua official sub le regno de Philippo e Alexandro de Macedonia. Le expeditiones militar e conquiente de Alexandro portava le koiné ubique in Asia Minor ubi illo tosto concurreva con le lingua arameic e lo superava. Le imperio dei Achemenides se disintegrava sub le colpos annihilante del armeas de Alexandro.

Ma successivamente nasceva in Roma un altere nove potentia militar e politic e cultural. Le apostolos se sentiva attrahite de iste nove centro. Le romanos non comprendeva le arameico, ma illes apprendeva facilmente le koiné. Pro iste ration le apostolos (pro diffunder le doctrinas del nove movimento christian) se serviva del koiné. Le evangelios es scribite in koiné.

Mesmo le historico Joseph Flavio diceva in le prefacio de su obras que ille se videva obligate a traducer su obras del arameico in koiné a fin de facer los accessibile al grande multitude del gentes parlante solmente koiné. Le arameico habeva perdit su fortia innate. In le curso del seculos post Christo le koiné habeva devenite le interlingua dominante in tote le region del Mediterraneo e su hinterland. Per medio del koiné le romanos faceva cognoscentia con le valores litterari de Grecia e del christianismo.

Sed le romanos disveloppava un cultura proprie con lor traditiones, e specialmente in le dominio del legislation e del organisation civil e militar illes creava rapidamente lor proprie modos. Le nove cultura latino-roman nasceva in le centro del immense imperio roman, e assatis rapidamente iste cultura latin esseva apportate con le legiones de occupation usque al provincias distante (Francia/Gallia, Hispania, Germania, e mesmo le insula de Britannia).

Il pare que le lingua latin (essente plus simple quam le koiné) conquereva rapidamente e plus facilmente quam le koiné le regiones e pais occupate per le romanos. In consequentia, in le vestigios del romanos etiam le nove movimento religiose del christianismo adoptava le lingua latin como vehiculo de su message, e le organisation ecclesiastic usa in nostre tempore in continuo le latino in su decretos e mesmo etiam in le liturgia.

In iste modo le lingua latin habeva superpassate le koiné, le qual del resto habeva perdit jam su dynamismo cultural post le conquista de Constantinopole per le invasion del turcos. Ma le latino in uso quotidian esseva jam non le lingua classic de Ciceron ma habeva essite modificate per le influentia reciproc del altere linguas del populos occupate e habeva per iste transformation devenite le latino vulgar. Le linguas del populos talmente latinisate ha conservate le latino nunc in modo de absorption: e per iste absorption-transformation le latino ha devenite le interlingua del nove tempores, le fonte de integration e le fortia multo potente pro le integration inter le nationes.

Mesmo post le disintegration del imperio roman latino restava le interlingua vigorose e dynamic in le cultura occidental. Desde le 14^e seculo le scientia, le litteratura, le commercio cominciava usar le linguas nationai. Ma il es multo importante constatar que omne le linguas nunc es "filias" de latino. On trova 85% de latino in le linguas italian, espaniol, portagese, e francese, 70% in le anglese, 60% in le germano, e 50% in le linguas slave.

Hodie, totevia, le latino, como lingua usate, se vide exclusivemente reduce a un lingua interne del organisation del ecclesia catholic roman e se trova al bordo del extinction. Il sembla que nos es vis-à-vis a un nove interlingua nascente del latino antiquate. E sin dubita iste nove interlingua venira a disveloppar se in le mesme modo como le interlinguas del millennios passate. Nos pote constatar e affirmar que un interlingua vivera solmente:

In retrospectio nos observa que: in le quatro millennios passate quatro interlinguas esseva portatores del cultura dominante, e illos ha essite le "conditio sine qua non" pro le integration de societates le plus differente. Nulle integration veritabile esseva possibile sin le intermediario de un interlingua. Le interlingua nasce sempre in le cultura le plus active: le akkadiano veniva de Irak, le arameico de Syria, le koiné de Grecia, e le latino de Roma. Nos pote affirmar que nos habera tosto le nove interlingua, simplemente quia illo es un necessitate pro le communication international.

Nos es convincite que iste nove interlingua essera componite ex le elementos intercultural del linguas europeas (que es in ventate filias del latino), le elementos international.

Le philologo american Benjamin Whorf considera iste linguas europeas como dialectos regional de un lingua commun, incorporate in ille dialectos, le qual on debe disvelar e extraher.

Iste labor de extraction del elementos international ex le linguas europeas ha essite facite durante 25 annos per linguistas eminente de plure nationes, per le iniciativa del International Auxiliary Language Association. Le resultato es nominate "INTERLINGUA". Super iste base Interlingua se presenta como le producto del effortio de extraher ex le varie dialectos le standard inherente in illos omnes, e de effectuar iste extraction sin addition de elementos artificial. Interlingua es le lingua commun del Occidente, immediateamente intelligibile per omne persona de cultura occidental. Ergo Interlingua es un instrumento de expression comprensibile e facilmente usabile sin studio anterior".

(Traductor: dr. Ricardo Zimmermann)

Summario: le essentia del lingua universal

Vision historic - Lingua universal hodie - Lingua universal auxiliar neutral - Alte-Europeo

Le Fundator considera le futur lingua universal moderne con vision historic e ha presentate lo in su libro "Civilisation e lingua Universal". Le historia del civilisation e del lingua demonstra que le grande linguas universal historic es nate como linguas auxiliar, linguas ponte, ex parolas natural e universalmente comprensibile, pro conjunger omne homines internationalmente interessate.

Initialmente, este linguas ponte era, in prime linea, linguas commercial, e deveniva poco a poco linguas del administration, del justitia, del arma, del diplomatia, del scientia e del litteratura - totevia, sin supplantar le linguas popular.

Talmente latino era le lingua ponte inter le populos multilingue del Imperio Roman, pois del mondo civilisate medieval, e partialmente, tambien moderne. Ante le latino, le greco simplicite (koiné) era le lingua ponte universal de Alexandro le Grande, includente le pais del Mediterraneo e tote le mundo civilisate de allora.

Quando in Grecia ancora non exsteva un civilisation, le lingua arameic era le lingua ponte general del Imperio Medo-Persian, includente le pais civilisate de Asia. E mesmo ante le arameico, le lingua akkadian era le ponte de conjunction linguistic in le prime grande imperio historic: le Stato Universal de Sumer e Akkad, cuna del civilisation.

Un parte del tresor linguistic passava de un lingua universal al altere, analogemente al "vocabulos estranie" grecolatin que es presente plus o minus, in omne linguas de civilisation. Este tresor linguistic international, commun in omne linguas de civilisation, constitue le fundamento del futur lingua universal. Le Fundator vide le facto historic que, desde quatro mille annos, in quatro epochas successive, un lingua universal del epocha conjungeva le humanitate civilisate de allora a un unitate, e que esto demonstrava se como un grande beneficio pro le humanitate, in tanto que le linguas universal facilitava le commercio, le communication, le administration, e le comprension, e promoveva amicitate e pace inter le populos.

Si, le periodo del introduction official del lingua universal coincide sempre e evidentemente con le longe periodos de pace, como le "Pax Romana", le periodos de pace del Imperios Alexandrin, Medo-Persian, e Sumer-Akkadian.

Per le cognoscentia de este factos del historia antique que recipe nove lumine pro comprender le situation hodierna. Nos recognosce que hodie, como ja quatro vices in le historia, le nove lingua universai pro un nove millennio nasce ex le ruinas del linguas universal decadite: ex pecias grecolatin plus nove elementos commun del linguas natural.

Le lingua universal es hodie urgentemente necessari

Le communication international e le mixtion del populos necessita le unification del derecho, del normas, e tambien le integration linguistic. Un derecho uniforme de communication necessita un terminologia uniforme, tambien uniforme indicationes de stratas in tote Europa e in tote le mundo: in omne pais le mesme documentos policiari e sanitari, le mesme passaportos, e documentos de assecurantia etc. Este factos necessita un lingua comprensibile in omne partes. Un lingua national, mesmo multo diffuse (como le anglese), non pote esser officialmente acceptate per le altere nationes como lingua ponte, proque necun populo vole devenir linguistica- e culturalmente dependente de un altere populo. Le nationes de Europa e del mundo besonia un lingua commun secunde, un lingua ponte neutral, un lingua universal con le qual le homines culte e participante in le vita international pote comprender se, si como tambien le linguas universal historic era linguas commun secunde.

De plus, este lingua universal debe esser natural. Le projectos de linguages artificiali es refusate per le scientia proque illos deforma un parte del tresor de parolas international e reimplacia un altere parte per vocabulos artificialmente inventate. Ora, al base del tresor de parolas international, le linguistica ha arrivata a un specialitate, nominate interlinguistica. Este interlinguistica monstra le strata a sequite per le natura e le practica.

Construction scientific del lingua universal natural

Durante le annos anterior e posterior al secunde guerra mundial, per iniciativa de societates scientific, le specialistas linguistic del IALA (International Auxiliary Language Association) recoltava e systematisava le tresor de parolas international. Hodie le resultado precise de este recercas es disponibile in le "Interlingua-English Dictionary" (EED), preparate per le equipa de recercatores del IALA, sub le direction de Dr.

Alexander Gode. Illo es recommendate tamben per le "International Standard Organisation" (ISO). liste vocabulario non es solmente scientific, ma contine tamben le vocabulario complete de! vita quotidian. Grande familias de parolas internationalmente comprensibile es derivate, in modo natural, ex parolas radical internationalmente cognite. Con un grammatica amplemente regular, fundate super le linguas romance, le tresor de parolas internationali deveni un lingua vive e moderne que le homine culte comprende a prime vista. Specialmente pro tal comprensibilitate immediate, este "Interlingua" es ja usate, con successo, in publicationes e congressos international.

Le lingua universal non es elaborate specialmente pro Europa, ma Europa lo besonia le plus urgentemente. Le fractionamento multilingue de Europa es como sablo in le ingranage de un machina: illo causa un grande disadvantage a Europa in fronte a America. Le mancar de un lingua ponte neutral es un grave impedimento tamben pro le integration de Europa.

Le parolas international del civilisation es un possession conirnun del linguas de Europa. Ora, super este "prato communal", Europa vide crescer su lingua commun natural, le "pan-europeo", le "Alte-europeo". Con esto, nove perspectivas aperi se in omne partes: pro le indication uniforme de stratas, pro tote le communication international, pro un instruction scientific de linguas que basa se super le elementos linguistic international, pro le reforma scholar in le qual le lingua universal va esser studiate e usate como "prime lingua estranie", specialmente in le scholas international. Pro le problema de minoritates, e pro le alte politica del unification del nationes, le lingua universal offere possibilitates fin ora imprevisite. Pro le Ecclesia, le lingua universal moderne pote esser un "latino del seculo vintiesime" proque illo es un synthese inter le tradition latin e le evolution de linguas moderne. Pro le missiones le lingua universal signi fica le facilitation del luca contra le analphabetismo e le liberation del ancian linguas del "Seniores" que ha un sapor de "neo-colonialismo". Le mundo extra-europee recipe con le "Alte-Europeo" un "passe-partout" per le qual tote Europa deveni accessibile.

In le futuro on va considerar le lingua universal moderne como qualcosa natural, como hodie le scriptura de litteras. On va considerar lo como un del plus grande conquestas del civilisation, le qual servi al benesser, al comprension e al pace del popuios - como ja serviva quatro vices durante quatro mille annos.

In omne partes le lingua universal moderne va esser utile. Ma illo pote esser usate solmente in le partes ubi illo escognite. Le Fundation vole esser iniciativa e adiuta pro facer cognite este nove medio de comprension a omne interessatos.

**CIVILISATION
E LINGUA UNIVERSAL**
per Stefano Bakonyi

PREFACIO DEL EDITOR

Con su morte inattendite (2.10.69) Dott. Bakonyi ha abandonate su revolutionari opera historico-cultural in un stato satis prematur. Le numerose annotationes inter le lineas, al margine e pednotas, monstra que le autor mesme videva multiple revisiones necesse.

Post le morte e le liquidation del appartamento in Bordighera, per gentil attention del heredes, le scriptos venit al subsignate. Nos prende le occasion pro exprimer nostre cordial gratias a Sra. e Sr. Roger Ludi-Bakonyi, Boppelsen-Zurich.

Le plus interessante incontro 'historic' con Bakonyi era in primavera 1969, ubi tamben Dr. Gode era venit de New York a Escholzmatt pro un septimana in le casa Fischer. In fin anque Ric Berger era con nos. Pro Bakonyi e me le essential questiones al adresse de Gode eveniva le ultime frases del prefacio del grammatica Gode-Blair, (1. e 2. edition, ubi on pote leger in anglese: 'Il es in le natura de este (Inter-)-lingua, que it pote esser practicate con un bon dose de elasticitate' e plus tarde 'altere grammaticas o altere variantes del mesme lingua son non solo possibile sed altemente benvenite.'

- Ci non es le loco pro discuter largemente re questiones linguistic. Il me sembla ben, que Interlingua vivente va esser elastic.

Nostre Orthographia

Le orthografia scientific classic, IALA, IED, es complicate e un choccante impedimento pro le populos de lingua italian o espaniol. In le presente studio Dr. Bakonyi domonstra, que omne historic lingua franc, pro devenir lingua universal, debeva devenir

1. plus ric (nove parolas e plus collaterales)
2. plus simple, i.e plus facile.

In le paragrafo 15 del grammatica GODE-BLAIR veni proposte un orthografia simplicificate 'collateral'. Toto non es bon in este paragrafo 15. Nos prepone como simplification solmente in tanto que ITALIANO e ESPANIOL va de accordo.

Gratias al collaboratores

Le morte de amico Bakonyi ha lassate un deber troppo pesante, pro esser portate per un sol, sin auxilio de amicos competente.

Le incontro Gode-Bakonyi in Escholzmatt 1969 era un grande chance, in le senso que nos nunc sape e pote comprender quo pensava GODE parlante de "elastic". - Assi il es justificate, que io regratia in prime linea "GODE ELASTIC" inter le numero crescente del amicos de 'Interlingua vivente'.

Multo preciose era le collaboration con Prof. Negalha, romanista academic al universitate de Sa~o Paulo, Brasil.

Le editor senti le besonio exprimer un special cordial gratias a docente Dr.phil. Helmut E.Ruhrig, panromanista al universitate de Freiburg/Breisgau. Docente Ruhrig, que ha un incredibile competentia in omne linguas filias del latin, ha reviste, in parte plure veces, mi scriptos. Per su observationes pote formar se un specio de stilo 'panroman', que non chocca ne ci ne la.

Luzern, Ostern 1978

PRIME PARTE: INTRODUCTION AL STUDIO HISTORIC DEL LINGUA UNIVERSAL

I. VISION HISTORIC DEL LINGUA UNIVERSAL

Le lingua universal es parte organic del plus grande civilisationes historic.

Le vision historic es sovente le clave al solution de un problema. Le experientia demonstra que, quando nos cognosce le historia del tentativas, nos ha un guida efficace pro le solution de un problema. Dunque nos ha interesse a studiar le historia del passato pro discoperir, pro trovar experientias usabile tamben pro nostre problema actual. Question pro nos es: Pote le studio del historia dar nos tamben un guida efficace pro le solution del problema 'Lingua Universal'? Certo! Le studio approfondite del historia del grande civilisationes antique da nos un responsa clar e positive: Le lingua universal presenta se como parte organic inevitabile del plus grande civilisationes historic. Nostre deber e le scopo de este presente labor es demonstrar este factos historic.

Nos incontra sovente le prejudicio, que le humanitat era sempre e va esser sempre divide per barrieras lingual. Este prejudicio eveni del ignorantia historic. Al contrario, le studio approfondite revela, que le populos historic era sempre in contacto a traverso le barrieras lingual per medio del traffico. Facto es que jam le populos primitive, parlante linguas diverse, era in contacto, e que per este contactos formava se mixturas lingual. Effectivamente le linguas antique era linguas mixte.

Le linguas del mesme civilisation consiste in elementos de due species distincte: primo le parolas e structuras que se trova in un sol lingua (le elementos 'esoteric' = secrete), specific de este lingua, incomprendibile al estranieros; e secundo, le parolas e structuras que se trova in plure o omne linguas (elementos commun, comprendibile al estranieros. - Le proportion inter esoteric e commun depende del intensitate del traffico con estranieros: Quanto plus intensive es le traffico, tanto plus numerose son le elementos commun. Dunque le populo qui ha le traffico le plus intensive con estranieros, developpa un lingua, in le qual le elementos commun es le plus grande inter omne linguas del epoca. Le historia demonstra que certe populos multo dynamic, trafficante multo con estranieros, inricchiva lor linguas tanto con elementos commun e reimplaciava lor elementos specific (esoteric) con elementos commun, que lor linguas poteva servir pro le comprension facile, quasi sufficiente con estranieros, poteva servir como pontes lingual, como 'lingua ponte'.

De facto, in succession continue, le linguas akkadian, aramaic, greco e grecolatin, serviva como superlingua, lingua ponte, inter populos parlante linguas diverse.

Lingua franca

Ora, con estranieros on cerca parlar in modo le plus simple possibile. In consequentia le linguas que servi como lingua ponte, veni sensibilmente simplificata. In scientia linguistic on parla de 'lingua franca', quo significa: lingua quasi sin grammatica. Tal lingua franca, in initio excessivamente primitive, lingua del commerciantes migrante ultra le frontieras, developpava se. In tempores de pace durabile e de contactos cultural inter le populos parlante linguas diverse, le lingua franc deveni ric e capabile a exprimer materias e ideas de omne genere. Pois, quando le grande imperios del antiquitate haveva unite omne populos civilisate in un stato universal, le autoritates videva interesse in usar le lingua franc tamben in le armean, in le administration, jurisdiction pro le populos parlante linguas diverse, ma comprendentele lingua franc. In plus le lingua franc deveniva tamben lingua del scientia e del literatura, - lingua de omne personas, qui sub le mesme domination participava al mesme cultura commun.

Tal developpamento repeteva se desde le aurora del civilisation, successivamente in le Imperios Sumerio-Akkadian, Medo-Persian, de Alexandro e de Roma. Le humanitate ha sempre superate le barrieras lingual, e le plus grande civilisationes formava lor linguas universal. Assi nostre ancestres ha trovate le solution del problema del lingua universal ja quatro veces durante le ultime quatro mille annos: Le lingua franc del epoca, le lingua del parolas commun, deveni lingua del stato universal e de facto lingua universal.

Ciclo del lingua universal

Ora, si nos considera este fenomeno ciclic in le historia quatro-millinari del lingua universal, e vide, como tamben nostre linguas se developpa, nos arriva a recognoscer que le movimento ciclic lingual continua in nostre dies, e in qual fase nos sta: Le plure mille parolas commun in le linguas moderne son quasi elementos commun de un lingua ponte 'in stato de nascentia', ex le qual va developpar se le futur lingua universal del civilisation moderne. Previdente tal developpamento le autor permette se, scriber este studio - tentativamente

e in modo exemplar - in un lingua franc del parolas plus-minus universalmente commun in le moderne linguas decultura.

Ante continuar a perseguer le grande linea de nostre essayo, il sembla utile necesse examinar particularmente certe notiones e expressiones, que sta como elementos fundamental in le construction e concretisation de nostre vision.

Que es cultura? - Qual cosa es civilisation?

CULTURA es le nomine collective de omne activitates human que crea valores social, como lingua, religion, agricultura, economia, tecnica, arte, architectura, literatura, scientia, filosofia etc. Este valores son transmise de un generation al altere per medio de tradition et education.

CIVILISATION es un specie de cultura. Civilisation existe durante un epoca particular e crea un societate organisate e consolidate, in le qual omne participantes pote viver unite, como membros de un grande communitate.

Con certe approximation on pote dicer, que civilisation es le infrastruttura, preponderante material, del societate; e cultura es le superstruttura preponderantemente spiritual del societate. Civilisation es le minime unitate in studio historico-cultural, a qual nos arriva, quando nos cerca comprender le historia cultural de un pais. Si per exemplo, nos vole comprender le historia del USA, del Statos Unite de America, nos non va comprender le origine del cultura e del institutiones american, como governmento federal e representative, democratia, industrialismo, monogamia, cristianismo etc. Pro comprender nos debe reguardar ultra le frontieras del USA, verso Europa e tambien ultra le presente: in le passato historic de West-Europa, in le seculo ante que Columbo habeva transversate le Atlantico. Totevia, pro facer comprensibile le historia cultural e le institutiones american, non es necesse reguardar in le spatio ultra West-Europa (verso le Oriente) e tampoco in le tempore ante le origine del civilisation grecoroman. Este limites de spatio e de tempore defini un grande unitat, un grande societate, in le qual participa le Statos Unite, le Grande Britannia, Canada, Australia, Espania, Portugal, Finlandia, Checoslovakia, Polonia, Germania, Hollanda, Belgio, Danmark, Svedia, Norvega, Hungaria, Rumania. Nos pote nominar estesocietat: le Civilisation Cristian-Occidental.

In modo analoge, si nos commencia con Russia, Grecia e Yugoslavia, Bulgaria, e nos cerca comprender lor historia cultural e institutional, nos arriva al civilisation Cristian Ortodoxe.

Analogicamente, si nos comencia con Marocco, Algeria, Egipto moderne, Syria, Irak, Pakistan e Afganistan, e nos cerca comprender lor historia e le institutiones, nos arriva al civilisation islamic. - Comenciante con India o Ceylon, nos arriva al civilisation Hindu. Comenciante con China, Japon o Corea, nos arriva al civilisation Extrem ORIENTE.

Un civilisation irradia ultra le frontieras de un stato o nation, dunque non es limitate a un stato o nation, ma include plure communitates national, que possede un tresor de tradition commun. Pro le studio culturhistoric, le limites geografic, historic e cultural de un pais es troppo restricte. Le minime Unitat in un tal studio es le quadro e terreno de un civilisation.

Un civilisation include plure communitates national, le quales possede lor tresor de tradition commun in lor aspectos essential. Le civilisation es plus antique que le statos appertinente al commun civilisation. Le civilisation occidental existe desde mille trescento annos, contra que le regnos de Anglaterra o de Hungaria existe desde mille annos - e le Statos Unite de America desde minus que duo cento annos. Le statos ha un vita relativamente breve, contra que le civilisationes ha un vita relativamente longe. Le civilisation occidental ha viste le disparition del Monarchia Austro-Hungarian e va vider ancora le disparition de altere statos.

Dunque nos recipe un melior vision del historia, si nos studia civilitiones vice statos.

Le SOCIETAT es un COMMUNITAT organisate de personas qui apprende laborar unite. Le COMMUNITAT es un gruppo de personas non necessarimente organisate, ma unite per le voluntate e capacitate pro conviver e collaborar. Nos cognosce societates non civilisate e societates civilisate. Un specie particular de societate es le ECCLESIA - multo importante, como nos va vider - pro le lingua universal. Quo es Ecclesia? Pro comprender nos debe saper que civilisationes son fenomenos ciclic, que veni e va via, fenomenos que emerge e dispare. Le alternante ascension e declino de civilisationes servi al emergentia e crescentia del religion, como nos va explicar in le quarte parte de nostre studio. Hic in breve: Collapso e disintegration de civilisationes es stimulo que produce plus alte intuitiones in religion. Assi, un del plus profunde leges del vita spiritual es le factio, que per sufficientia nos apprende. Le Ecclesia cristian nasce ex le travalio spiritual causate per le collapso del civilisation grecoroman. Cristianismo ha radices judaic e zoroastrian. Judaismo e zoroastrismo nasce ex le collapso del civilisations syrio-aramaic, como nos va vider

in le secunde parte de nostre studio. (Le regnos de Juda e de Israel era duo del numerose statos del civilisation syrio-aramaic). Le prematur extinction del statos Juda e de Israel, e le disparition del sperantia pro un nove independentia politic, faceva nascer le religion del Judaismo. Judaismo habe su radices in le Mosaismo, que eveni ex le collapso del antique civilisation egyptian. Le precursor de Moses es Abraham, qui recipie su illumination in le seculos dece-none ante Cristo per le collapso del Stato Universal de Sumer e Akkad, vehiculo del plus antique civilisation cognite.

CIVILISATIONES son fenomenos ciclic que ascende e declina. Al contrario: le religiones superior, como nos va vider, non es ciclic, ma linear, in tanto que le religiones subsequente representa un sempre plus alte nivello de intuition, de intellection e de developpamento spiritual.

Le ECCLESIA es un societate adherente a un religion superior.

Un religion superior es basate super un fide destinate a portar le homine in spiritual communion directe e individual con un mundo metafisic, con un ESSER plus alte del homine (transhuman) creator del homine. Dunque ecclesia es le vehiculo institutional del contento spiritual, del contento spiritual de un religion superior, in tanto que institutiones es psichic relationes organisate e formalisate inter un grande numero de individuos.

Le plus cognite INSTITUTIONES es: totem, tabu, matrimonio, societate, nation, stato, rito, religion e LINGUA. Civilisation e ecclesia es portate per le rete del societate.

Societate, civilisation e ecclesia son inseparabile. Omne rete social es vehiculo de cultura e lingua. Il es impossibile studiar un lingua efficacemente sin studiar le cultura, le societate, le civilisation e le ecclesia conjuncte con le lingua.

Le essentia del LINGUA UNIVERSAL

Que es Lingua Universal?

Lingua universal es un specie superior de lingua, parlate per omne homines participante in un civilisation o un ecclesia.

Le lingua universal es producto tipic del civilisation. Durante que le origine del lingua es anterior al civilisation, le lingua universal nasce in le civilisation. Per exemplo, le latino es cognite como lingua universal del mundo civilisate durante multe seculos del passato. Totevia, nos non pote comprender le essentia e le rolo del lingua universal, si nos limita nostre studio al latino, proque le historia del lingua es incomprendibile sin lingua universal anterior: le greco.

E tamben le developpamento del greco es inexplicabile sin tener conto del influentia del mundo oriental, le qual parlava un lingua universal anterior al greco: le aramaico. E le aramaico es solmente un secunde edition aggrandite e meliorate de un lingua universal anterior al aramaico: del akkadiano. Assi, pro comprender le essentia del lingua universal, nos debe extender nostre studio al minus quatro mille annos del passato. Nos va tractar le historic linguas universal specialmente in le tertie parte del studio: "Lingua, lingua franc, lingua universal".

In nostre epoca nos non possede un lingua universal usate como le quatro linguas universal historic. Totevia, jam existe un commun lingua latente inter omne participantes del cultura occidental - que es ora jam diffuse in le tote mundo. Le lingua latente consiste in le multe mille vocabulos e structuras commun in le presente linguas del cultura mundial.

Nostre studio face appello al lector, vole facer a ille consciente, le historic existentia e continuitate indubitabile del lingua universal; in quanto lingua universal es un regular producto del grande civilisationes.

Le essentia discoperta developpate per le presente studio es le facto, que lingua universal es un producto del evolution historic, como le homine mesme. Le realitate intime del humanitat es le historia. Le historia ha formate le humanitate, su obras e su lingua. Le lingua universal (como le lingua generalmente) es un fenomeno human, - e, de natura omne fenomenos human es continuemente in movimento, in tempore e in spatio. Dunque le studio del lingua universal, in tempore debe esser genetic e historic. De plus, nos non pote studiar le lingua, tampoco le lingua universal, in se mesme.

Le lingua es un parte del vita; e vita debe esser studiate in su realitate integre, que es inseparabilemente liqate, unite con su contexto social, economic e historic. Qui omitte le contexto e tracta solmente le aspectu linguistic, non tracta le realitate integre, ma solo un abstraction anemic del realitate.

Le studio del fenomenos human es indivisibile. Nos non pote studiar le problema del lingua universal sin studiar le civilisation, que ha producte le lingua universal, proque le lingua universal es parte integral del civilisation. Como le signification precise de un parola resulta ex le contexto, le signification de un fenomeno resulta ex le contextura de fenomenos, in le qual le fenomeno emerge. Ora, le lingua universal appare in inseparabile union con le civilisation. Pro comprender le fenomeno del lingua universal, nos debe studiar le fenomenos del civilisation. Le historicitate essential del lingua universal es conjuncte con le historicitate essential del civilisation. Ambes son producte per historia, per experientia collective del homines de un epoca. Historicitate essential da nobilitate essential al lingua universal. Un lingua sin historia es sin nobilitate cultural e sin capacitate de exprimer le valores traditional del cultura. Un lingua es un realitate cultural in quanto este lingua ha historia. Un lingua sin historia non ha realitate cultural. Le producto de cultura, de civilisation e de lingua es un longe processo historic. Le studio de tal processo es le linguistica. - Le realitat essential, intime del lingua universal, es le historia de omne linguas cultural, le quales converge verso formas commun. Le lingua universal es le expression del commun cultura del lingua. Le studio del convergentia del linguas verso formas commun es le interlinguistica.

In tal senso le compilation de languages artificial sin historia, secundo le ideas individual, non es interlinguistica, ma 'fantascientia'. Le realitat intime del lingua es le presentia del passato in le lingua. Un lingua de cultura existe in quanto le lingua continua su passato. Le realitate del lingua universal ora nascente, es le presentia del commun passato de omne linguas cultural in le lingua universal nascente. - Le lingua universal de nostre epoca va esser le continuation del commun passato de omne linguas cultural.

Totevia, le continuation de un tradition cultural e linguistic non es le mesme cosa que le integral conservation de un passate stato del societate del cultura e del lingua - cosa impossibile, proque le essentia del vita, del societate, del cultura e del lingua es cambiamento e developpamento.

Nostre studio vole esser un contribution al historia del developpamento e al futur con junctura del 'fenomeno lingual universal'. Nos non pote arrivar a este scopo solmente per amassar un collection de factos historic,

como on realisa un collection de antiquitates o timbros postal. Un tractamento scientific debe cercar le leges que governa le fenomenos. Dunque nos debe cercar establir le leges de nascentia, crescentia e decadentia del linguas universal .. Ante establir le leges nos debe perscrutar le factos, al quales le leges va esser applicabile.

CIVILISATION E LINGUA UNIVERSAL

Le genese del lingua universal coincide con le genese del civilisation. Le vision historic e genetic del interdependentia de civilisation e lingua universal es certamente un vision revolutionari. Qui aspira a un moderne lingua universal debe familiar se con este interdependentia. In este nostre studio nos cerca demonstrar factos e fortias que governa le interdependentia de civilisation e lingua universal. In tal maniera nos va ganiar un vision profunde in le processo del genese de linguas universal, e nos va discoperir le leges del genese e del developpamento. Le autor non parti de hypotheses o teorias, ma prefere sequer le metodo empirico-inductive, que consiste in le collection de factos e in le tentativa de organisar este factos a un succession regular, subjecte a leges natural.

Le studio del fenomenos human es indivisibile. Nos non pote studiar le problema del lingua universal sin studiar le civilisation, que ha producte le lingua universal; proque le lingua universal es parte integral del civilisation. Como le signification precise de un parola resulta ex le contexto, le signification de un fenomeno resulta ex le contextura de fenomenos, in le qual le fenomeno emerge. Ora, le lingua universal appare in inseparabile union con le civilisation. Pro comprender le fenomeno del lingua universal, nos debe studiar le fenomeno del civilisation. Le historicitate essential del lingua universal es conjuncte con le historicitat essential del civilisation. Ambes son producte per historia, per experientia collective del homines de un epoca. Historicitat essential da nobilitate essential al lingua universal. Un language sin historia es sin nobilitate cultural e sin capacitate de exprimer le valores traditional del cultura. Un lingua es un realitate cultural in quanto le lingua habe historia. Un language sin historia non habe realitate cultural. Le producto de cultura, de civilisation e de lingua es un longe processo historic. Le studio de tal processo es le linguistica. - Le realitat essential, intime del lingua universal es le historia de omne linguas cultural, le quales converge verso formas commun. Le lingua universal es le expression del commun cultura del lingua. Le studio del convergentia del linguas verso formas commun es le INTERLINGUISTICA.

In tal senso le compilation de languages artificial, sin historia, secundo le fantasia individual non es INTERLINGUISTICA, ma 'fanta-linguistica', non es scientia, ma "fanta-scientia". Le realitate intime del lingua es le presentia del passato in le lingua. Un lingua de cultura existe in quanto le lingua continua su passato. Le realitate del lingua universal ora veniente es le presentia del commun passato in omne linguas cultural moderne.

Le historia del CIVILISATION e del Lingua Universal demonstra lor developpamento in le passato. Previder le developpamento futur deveni plus probabile per le facto de lor multiple repetition. Nos habe le fortuna, que le 'FENOMENO LINGUA UNIVERSAL' recurreva quatro veces. Ergo le fenomeno veni explicabile quasi a fundo. Le essayo ci presentate es un tal tentativa de explication.

Pro nostre epoca? Lingua franca

Le question del lingua universal in e pro nostre epoca es in multo obscur; tentativas varie de explication e propositiones son controversial. Nos pote explicar melio, e avantiar le problema verso un solution, si nos succede explicar le fenomeno per medio de analogias historic. Il es ver, que un analogia historic non es jammais perfecte, ma le analogia suggere nove considerationes e recercas, si que nos avantia verso un explication plus satisfacente, e un prognostico deveni plus probabile. On obtene resultados plus fructuose per application de vetere conceptos in nove campo: per exemplo: le vetere concepto de lingua franca, (language primitive, lingua quasi sin grammatica) era finora considerate per le linguistas como symptoma degenerative, deveni prodigiosamente productive, si nos applica lo in le campo problematic del lingua universal; nam le historia monstra, que omne linguas universal era precedite de linguas franc.

Este momento, le recognoscentia del coherentia inter lingua franc e lingua universal, va esser un preciosissime guida in nostre studios et investigationes. Nam ora nos pote - in retrospectio - imbraciar le complete e finite historia de quatro grande linguas universal, que omnes functionava perfectemente durante multe seculos.

Interregno:

In este luce nos recognosce nostre situation actual como 'interregno' inter le evanescente latino e un nascente nove ver lingua universal. Tal studio es illuminante, proque ex le lection del historia nos pote concluder le leges natural de nascentia, vita et evanescentia del lingua universal in general. Con tal recognoscentias nos

pote previder caracter e natura del nove lingua universal natural, como nos va vider in le 2. e 3. parte de nostre studio, ubi este tema es developpate in extenso.

RECOGNOSCENCIAS HISTORIC

illumina presente e futuro.

1. Omne historic linguas universal era plus o minus immediateamente comprensibile a omne homines participante in le cultura del epoca. Le linguas universal era sempre le lingua de homines plus o minus culte. Le multitudine inculte del populo usava solmente le linguas regional, que era in casos plus o minus simile o completamente differente del lingua universal.

2. Le lingua universal era usate per homines, qui besoniava un lingua international. Totevia, le lingua universal era un lingua international. In plus le lingua universal era sempre un lingua simple, plus o minus simile al altere linguas del epoca, de maniera que, in le grande inquadramento del Stato Universal, omne homines plus o minus culte poteva comprender et usar le lingua universal con facilitate. Ergo le nove lingua universal va probabilemente esser un lingua plus o minus comprensibile pro homines culte de nostre epoca.

3. Omne linguas universal era linguas natural hibridate, ex linguas natural vivente, sin artificial inventiones e sin deformationes scematic. Tamben le futur lingua universal va esser formate per medio de un processo de hibridation de linguas natural, sin inventiones artificial e sin deformationes scematic.

4. Omne linguas universal prendeva in possesso aut hereditava, al minus partialmente le essential elementos de lor predecessores. Assi le futur lingua universal va hereditar traditiones e sapores de su predecessores e va dunque esser le partial continuation etimologic del latino.

5. Omne linguas universal incorporava se, al minus partialmente, le parolas e structuras grammatic commun in le linguas del cultura del epoca. Assi le nove lingua universal de nostre epoca va incorporar se elementos commun del principal linguas de cultura. Le lingua universal nascente non va substituer natural parolas per artificial vocabulos e derivationes. Le nove lingua universal va esser le denominator commun del presente linguas de cultura.

6. A partir del akkadiano, omne subsequente linguas universal era ponte linguistic pro un plus grande territorio lingual e pro un plus grande territorio cultural que su predecessores. Dunque le nove lingua universal va superar le extension del latino e va unir le tote cultura del terra.

7. In omne casos historic, le lingua, que plus tarde devenit lingua universal, era multo ante jam usate como lingua franc. Esde lingua franc, in su initio vermente primitive, arrivat postea, in uso extensive, a un grado superior de maturitat e de cultura, et allora solo, le officios statal recognosceva lor interesse in usar le lingua franc tamben in le officios.

Similmente un futur lingua universal sta desde annos in practic servicio in international organisationes: Servicio moderne de LINGUA FRANC.

8. Necun lingua universal venit introduce per reflectiones filosofic o per entusiasmo sentimental, sed per homines practic con senso real. Dunque on pote previder que un moderne lingua universal va tamben facer su start per servicios practic in le mundo international, in servicio de gente con senso realistic.

A nostre lectores:

Vos ipse pote constatar, que le lingua, in le qual nos scribe este essayo, satisfice in omne punctos supramentionate:

---- le lingua del presente studio es le continuation de omne traditiones cultural e linguistic del moderne linguas de cultura.

----- nostre lingua es plus comprensibile pro homines culte moderne que su predecessor, le lingua latin, ma nonobstante satis intelligibile pro latinistas.

----- Nostre lingua ja serve desde 1950 in relationes international scientific como lingua de summarios in periodicos e congressos medical. Il ha multilingual dictionarios scientific.

----- Le lingua del presente studio non es propaganda solo per entusiastas, ma offere practic servicio a omnes, qui desira superar le barrieras lingual, quasi sin studio. Necun altere lingua pote offerer servicios de tal universal efficientia.

Le quatro linguas universal historic e le nove lingua universal nascente son cronologicamente subsequente, ma tecnicamente equivalente, pro scopos clar analoge. Le quatro linguas univ. historic es quatro stratos linguistic accumulate per le mesme effortios human pro superar le barrieras lingual. Le vision del tecnic

equivalentia del historic lingua universal pote guidar le amicos del veniente lingua universal al conviction que le 'fenomeno lingua universal' es portate per irresistibile fortias historic, ducente los in le direction del nove lingua universal natural.

Pro retraciar le historia del lingua universal nos debe elevar nostre clar vision ultra, supra detalios, pro cercar connexiones general e comprehensive a recognoscer le grande lineas del developpamento secular e millenari.

Nos va demonstrar le existentia de fortias historic, que perveni a producer un lingua universal. Intertanto nos sape que le fortias historic - de natura spiritual - son potentissime.

Omne amicos del lingua universal debe cognoscer este fortias historic e diriger se in accordo con este fortias.

Contra prejudicios: Quanto longe on vive on debe esser preste a corrigere errores e false ideas

Le scopo de nostre studio es le revision de opiniones inclar e de false ideas: confuse e false concernente le lingua universal.

False es le opinion, que le Lingua universal pote esser constructe.

Le historia cultural demonstra, que le lingua universal es quasi contemporan con le civilisation, et appare regularmente in omne civilisationes, si e quando illes succede a formar un Stato Universal: un superstato, qui unifica le parve statos regional, antea disunite e bellicose, pacifica e reorganisa los in un imperio consolidate e ben administrate.

Ergo le lingua universal non es un invention human, ma un fenomeno natural: si tosto que le developpamento cultural e social arriva ad un certe grado de contactos inter estranieros appare un lingua franc, que postea deveni toto naturalmente official lingua universal.

Fonte del energia pro lingua universal es un spirito de convergentia innate al homine. Un lingua universal es le incarnation de este fortia latente, que constantemente cerca producer un instrumento pro superar le barrieras lingual. Le historic linguas universal es le corpore de este spirito, qui non mori quando le Stato Universal decade. Le Lingua Universal supervive generalmente durante seculos le dissolution del Stato Universal. Le spirito unificante resta presente como fortia historic latente, attendente un nove occasion, un climate fertile et un nove superstato, un nove imperio que assecura pace e traffico intensive e secur. Lo que supervive de linguistic elementos commun forma con elementos e conceptos moderne le materia, con que le spirito unificante presenta un nove incarnation de un nove lingua universal. Lingua universal natural es un fenomeno concrete et indiscutibile, fenomeno que se ha manifestate in un ritmo quasi millenne.

Nostre horizonte se expande

In le campo del historia de cultura e del civilisation nostre horizonte historico-prehistoric se expande continuemente. Le ricerca archeologic e historic ha discoperite culturas e civilisationes finora occulte. Hodie nos cognosce civilisationes que existeva in le ultime dece-due mille annos. - Tamben le horizonte del lingua universal obtene un forte expansion per este nostre studio. Post le latino e le greco universal (de longe note) entra nunc in scena le aramaico e le akkadiano, ambes como linguas universal. Nos describe non solo lor existentia, ma tamben le mecanismo de lor nascentia, floration e decadentia, specialmente le carriera de este due prime linguas universal, ex quo se apre perspectivas del futuro.

Lingua universal es auxilio al bon governmento, pace e politica social.

Le scopo essential de bon governmento e politica social es liberar le vita del violentia e del guerra; instituer lege et ordine in vice de anarchia. Le progresseo politic es approximation a este ideal. Le statos universal del passato (Imperio de Sumer-Akkad, le Imperio Medo-Persian, le Imp. de Alexandro e le Imp. Roman) attingeva un relativemente alte grado de non-violentia, de pace et ordine, contra que le statos national era relativemente violente e bellicose. Le principal progresso politic e civilisatori es le merito del Statos Universal.

Ergo le lingua universal non es un invention human, ma un fenomeno natural: Si tosto que le developpamento cultural e social arriva ad un certe grado de contactos inter estranieros, appare un lingua franc, que postea deveni - toto naturalmente - official lingua universal.

FONTE del energia pro le lingua universal es un spirito de convergentia innate al homine.

Un lingua universal es le incarnation de este fortia latente, que constantemente cerca un instrumento pro superar le barrieras lingual. Le historic linguas universal es le corpore de este spirito, qui non mori, quando le Stato Universal decade. Le Lingua Universal supervive generalmente durante seculos le dissolution del Stato Universal.

Le spirito unificante resta presente como fortia historic latente, attende un nove occasion, un climate fertile e un nove superstato, un nove imperio que assecura pace e traffico intensive e secur. Lo que supervive de linguistic elementos commun, forma, con elementos moderne, le MATERIA, con le qual le spirito unificante va presentar un nove incarnation. Assi cata vece nos ha un lingua universal natural como fenomeno concrete et indiscutibile, que se ha manifestate in ritmo quasi millenne.

ECCLESIA Universal (que es un stato universal spiritual) heredita del Stato Universal decadente le civilisation, e con le civilisation tamben le lingua universal. Assi le progresso verso un lingua sempre plus universal curre parallel al progresso politic. Tamben in nostre epoca, le chance plus importante del lingua universal jace in le progresso politic.

Totevia, le epocas de statos universal son interrupte per 'interregnos', periodos de anarchia e de incessante guerras inter populos. Nonobstante, post interregnos emerge un nove stato universal, unifica un plus grande numero de populos; - e tamben le lingua universal del nove stato universal elimina le barrieras lingual inter un plus grande numero de homines que le lingua universal precedente.

Le crescentia del lingua universal es un processo irreversibile et include in se un sempre plus grande parte del mundo civilisate.

Le linguas universal, que nos videva crescer e decader, son un sequentia cronologic con interruptiones in le processo politic e linguistic. Actualmente nos sta in un epoca de interruption, in un INTERREGNO. Ex nostre vision multimillinari il deveni evidente, que le linguas universal historic son precursores de un futur lingua ecumenic, qui va includer le tote mundo civilisate.

Nos observa hodie le parolas commun in nostre linguas national e recognosce les como elementos del futur lingua universal, que presenta se a nos in 'stato de nascentia'. Secundo le testimonio del historia, le nascentia del lingua universal besonia un longe preparation: un lingua universal era sempre precedite e preparate per un correspondente LINGUA FRANC. Multo diffuse ma quasi immediatamente comprensibile, un lingua franc precede e prepara le via del lingua universal.

Le lingua franc de un civilisation ecumenic, debe esser ecumenic, global, e va esser de tipo occidental, proque le civilisation, ex le qual eveni le vocabulario, es de origine e de caracter occidental. Le civilisation occidental va devenir realmente ecumenic, et equalmente le uso del lingua universal va haber uso ecumenic.

Hodie, in effecto, le commun cultura e civilisation ecumenic es multo plus importante que le culturas e civilisationes regional, que finalmente resta 'folklore'. Le processo es satis avantiante:

Un exemplo es illustrative: Si un italiano, un espaniol, francese, anglese, germano, slavo etc. face le experimento de usar solmente parolas specificamente national (esoteric, incomprendibile pro le alteres), e de evitar omne parolas importate et adoptate ex altere linguas vive o morte - illes va vider, que il non es possibile exprimer se e viver con le parolas specificamente regional-national; nam, secundo le caso, 50-80% del vocabulario de nostre linguas national consiste in parolas commun. Talmente pote esser demonstrate le unitate intime del linguas de cultura. In contrario es heresia fantastic le opinion, que le linguas national es realitates independente.

Le lingua regional-national revela le caracter special intime del societate, que parla este lingua particular. Analogicamente le lingua universal revela le commun characteristics de omne societates, participantes in un civilisation commun, per exemplo: in le spacio del Mediterraneo, le vita es relativamente facile; le gente ha multe tempore pro parlar. Grecia, educator del populos mediterranean, ha divinisate le 'parola' ("logos"), e le civilisation cristian ha assimilate le divinisation del Logos, identificante Cristo con le Logos. In Grecia, le garrule atticismo ha triumfate super le taciturne laconismo; e le moderne linguas roman ha hereditate un specie de atticismo per le facto que le lingua universal grec es de origine attic; e le greco ha formate le latino, como le latino ha formate le linguas romanic moderne. E le linguas roman de lor parte, son in curso de formar le lingua universal nascente. Parlante con gusto e placer, le populos grecoroman e lor successores moderne ha forgiate linguas expressive, sonor, plastic et elegante - e promette formar un lingua universal con le mesme qualitates.

Malgrado le stricte connexion inter civilisationes e linguas universal, le studio del civilisationes non suffice pro tractar le problema del lingua universal in modo exhaustive. Fin quando le civilisation cresce indisturbate per altere civilisationes o per populos non-civilisate, le relation inter civilisation e lingua universal es simple: le lingua universal servi le Stato Universal, create illo mesme per le civilisation.

Ma quando un civilisation incontra un altere civilisation plus o minus violentemente, (como nos va vider in detalios in le quarte parte de nostre studio - ex le incontro nasce un RELIGION SUPERIOR. Le religion superior forma e organisa se in ECCLESIA Universal le qual adopta le lingua universal.

S. Bakonyi, Civilisation e Lingua Universal,

Tal incontro resulta normalmente in le declino e le disintegration de un civilisation. Precisemente ex le suffrentia collective del participantes, in le civilisation disintegrate, nasce le religion superior, como compensation spiritual pro le perdita material. Nonobstante le declino del civilisation, le lingua universal in casos non declina, ubi le lingua universal es adoptate e curate per le ECCLESIA. Le lingua universal continua a viver como lingua del religion, non solo in teologia, liturgia et administration ecclesiastic, ma tamben in scientia, diplomatia, literatura etc.

In le quarte parte de nostre studio nos reveni al incontros de civilisationes e le religion superior.

2. LINGUA UNIVERSAL: NATURAL O ARTIFICIAL

Le vision - le vista - le opinion - que nostre publico in general ha de Lingua Universal" sembla confuse e superficial, si non francamente false. False proque le expression universal o mundial sembla inseparabile del appendice 'artificial e constructe'. Le libro francese "Histoire de la langue universelle" per le professores Couturat e Leau (Paris), non es le historia de real linguas, ma solmente le presentation del innumerabile productos de fantasia e logica a priori, como era proposita per le filosofos Descartes e Leibnitz ca. trecento annos retro. Tal linguas artificial veni ancor hodie propagate como 'mundolingua', lingua mundial, que, studiate e practicate per omne esseres human, deberea unir les in pace. - Simile le "Précis d'Interlinguistique général e spécial" de Monnerot-Dumaine (libr. Maloine, Paris (1960).

Este professores cognosce ben le historia del culturas classic e le innumerabile vocabulos grec e latin; ma in lor obsession 'linguipare' et in lor dogmatic querelas nemo pensava al essentia del lingua: que lingua es elemento essential del cultura. Illes semblava creder, que le hellenismo es le initio del cultura. In lor tempore nemo sapeva, que existe un real historia de linguas universal natural desde quatro mille annos, e que real linguas universal ha alora functionate in le tote territorio cultivate de lor epoca.

PROBLEMA DIFFICILE:

Pro avantiar un problema difficile, on ha interesse a cognoscer anterior experientias, sia con resultatos positive o negative. In retrospectio on trova solutiones facilmente, proque le situation presenta se differente hodie et in le situationes passate. Totevia in un certe passate on trova casos et exemplos plus o minus adaptabile a nostre situation: non rar nos trova errores perpetrare per nostre precusores, errores con consequentias fatal - errores que nos debe e pote evitar.

Ora, precisamente le saper historic, le vision del passate del linguas universal, manca al sinominate 'interlinguistas' 'fantalinguistas'. Tal protagonistas, fanatic apostolos viveva e vive ancor in un illusion naive. Illes pensava e pensa ancora que le lingua universal debe esser un construction schematic, a priori, le plus simple possibile, regular e neutral in respectu a omne populos. On non sape e non vole vider, que le ver lingua universal historic monstra nos un via practicabile tamben pro hodie, pro trovar ie lingua auxiliar natural, correspondent a nostre epoca.

Observatores acute constata, que le seculo dece-novesime comenciava perder le vision historic, vision, que anterior seculos possedeva. Dunque non es un hasardo, que in le seculo dece-novesime appare le prime language vastemente propagate.

Nunc, in le vintesimo seculo, le conscientia historic reapare, como demonstra le obra colossal de ARNOLD TOYNBEE: 'A study of history' (Oxford university Press, London, 12 volumines, 7170 paginas) e altere su publicationes. - Le autor del presente studio eveni ex tal atmosfera historic e debe multissimo ad Arnold Toynbee.

Le studio del ver linguas universal historic offere le advantage de dar nos informationes importante et essential pro un VER INTERLINGUISTICA HISTORIC. Le millennios passate ha eliminate quasi toto que non es importante. Dunque nos ha un collection selectionate del real interesse. Scientistas e studentes ha a lor disposition ja selecte. A notar que ex le voluminose francese "Histoire de la langue universelle" (Couturat e Leau) le historic investigadores va trovar nihil; le libro ha un false titulo: illo deberea esser 'Historia del linguas artificial'. Le ver historia del ver linguas universal debe ancor esser scripte. Nostre studio presente es un prime tentativa.

Le studio del ver linguas universal illustra, que lor caracter era sempre ecumenic, que le linguas universal unificava le homines culte de lor epoca, omne homines qui ha besonio de contactos supranational. Al contrario, le languages artificial separa le homines in vice de unir les, divide les in adherentes de differente sistemas inventate. Le lingua que vos lege in este momento es plus tosto un tentativa de anticipar le lingua universal veniente, lingua basate super le plure dece mille parolas universal, note al moderne poliglote homines culte.

Parola corpore del pensata.

Le parola e le structura natural non solo es simbolos cultural, ma es le ver corpore del pensata. Analogicamente le parola e structuras del lingua universal es le corpore del commun pensata de omne homines participante in un civilisation. Dunque, cambiar formas historic resultante ex evolution, es absurde, proque le passate historic manifesta le intrinsec natura del homine e de su lingua. Ergo le passate non debe esser manipulate e deformate. In contrario, le PASSATO debe esser recognite como essential, e dunque

merita esser integrate in le presente. Le commun passato es de facto presente in le formas commun del linguas moderne; il es effectivemente lor denominator commun.

Pro quo non usar le tresor del vocabulos universalmente cognite? Pro quo deformar los, substituer los per schemas artificial? Fin tanto on non sapeva, que lingua universal es un facto historic, le nonsenso de substituer parolas per artificiales incomprendibile, tal nonsenso era un poco excusable. Tamben le autor mesme de nostre studio era victima del nonsenso durante su *Odysea* de un 'lingua artificial' al altere, como ille lo ha describe in su 'confession', in le prologo al presente studio. - Ma ora, este essayo in mano, nos sape, que linguas universal natural es un realitate establite desde quatro mille annos, apparite in quatro incarnaciones successive con sempre plus grande successo. In consequentia, tal nonsenso non es plus excusable.

Le idea de un lingua universal ha perdit credito in le circulos cultivate moderne, proque on ha presentate 'mundolinguas' que effectivemente era 'fantalinguages' artificial, incomprendibile. Ora, in le perspectiva historic del ver linguas universal, le amicos del idea pote recuperar le credito perdit e requirer le mundo pro lor moderne ideal.

Le lingua universal es un fenomeno human.

Fenomenos human es minus obediente a leges rigide que corpores astronomic, e non es preste a sequer rigide schemas inhuman e vocabulos artificial. Le tentativa de explicar le fenomenos human per medio de analogias ex le campo mecanic inanimate, es fallacia. Si, per exemplo, on compara le lingua con un locomotiva, proque ambe es medios de communication, insistente que le locomotiva artificial servi melio que le cavallo natural, on obscura le problema vice perluminar lo. Nos non pote explicar un fenomeno human (como le lingua universal) per medio de analogia non-human (locomotiva, ma solo per medio de altere fenomenos human (como cultura e civilisation). Le fisica, como le locomotiva) es mundo exterior - le psiche (como le lingua) es mundo interior, es nos mesme. - Le machina es governate per 'causa et effecto'. Esseres vivente, assi le human, es governate per 'stimulo e responsa'. Le responsa del homine al stimulo es partialmente libere, non inevitabile, non previsibile. Al mesme stimulo le responsa pote esser differente, non es causalmente determinate; human actiones non es mecanic effectos de causas. In decisiones human inter alternative possibilitates, sovente le prevision de un scopo es plus importante que effectos e influentias del passato. -

Le rigide schemas de linguas artificial es plus simile a mecanismos que a esseres human. Linguages pote esser fabricate como on fabrica locomotivas. Un ver lingua universal non pote esser fabricate: nasce e cresce, deveni como un planta; vole esser cercate e trovate, debe esser discoperite. Assi le ver interlinguista es un investigator, un requisitor scientific, un ingenio, non un fabricator.

Le lingua es medio de transferimento de cultura. Le transferimento debe esser facte per parolas cultural, juncte per tradition al elementos cultural. Eliminar le nomine traditional e adoptar un altere nomine pro un elemento cultural transferite, significa le perdita del tradition associate al nomine traditional.

Nos es le historia? Le lingua universal es parte del historia. Promover le lingua universal nascente es facer historia pro le humanitate. Propagar e promover un language artificial significa exir ex le historia.

On sape, que certe personas non estima le historia, non vide su valor. Illes minusprecia, despice le vision historic in general. Tales son habituate a parlar del futuro, e non realisa, que ja pro comprender le presente, on debe saper le genese de este presente, i.e. le historia. E previder le futuro sin comprender le presente es cosa purmente speculative.

Claro que nostre mundo sta in un CRISE: Un maxi-developpamento tecnic contrasta con un minideveloppamento moral, e con un manco de lingua universal correspondent a nostre civilisation moderne. Nos pote e debe apprender ex le historia del prime civilisationes. Este historia monstra nos, que nostre ancestres del prime civilisationes, (sumerian), ante quatro mille annos, son arrivate a lor lingua universal natural, e como illes son arrivate a lor lingua universal, que durante seculos ha functionate perfectemente.

Cap. 3

LE REVOLUTION DEL INTERLINGUISTICA

Le libro presente es le fructo de multe annos de recercas. Le virtute, que le autor cercava practicar in le studio presente, es le humilitat in facie de factos, secundo le immortal consilio de T.H. HUXLEY. "Sede te avante un factio como un infante. Sia preste ad abandonar omne notiones preconcepte. Seque humilemente a non importa qual parte, et a non importa qual abissos. Natura va guidar te - o tu va apprender nihil". Secundo tal consilio le autor ha discoperte le factio, que linguas univ. sal existe desde quatro mille annos. Le autor dunque debeva abandonar le notion preconcepte, que lingua universal es un invention human moderne; ille sequeva humilemente le historia a omne partes e profunditates de quatro millennios - e crede nunc haber discoperte le notion revolutionari historic del lingua universal. Le autor desira le mesme humilitat a su lectores.

Le autor publica le presente essayo con le scopo de incoraggiar interessaos, historicos specialmente, a plus approfondite e detaliat studios del tema. Pro le historic investigation del lingua universal le presente obra non pote esser plus que un initio.

Inter le amicos del lingua universal le perspectiva historic finora es incognite. Necun interlinguista occupa se del historic linguas universal, necuno recognosce lor character de linguas universal. In tal situation le discoperta del antique linguas universal significa un ver revolution. Le autor es consciente, que su libro es revolutionari e require un revolutionari cambiamento de conception. Le autor spera que este revolution va purificar le atmosfera interlinguistic, e va stimular le developpamento de un interlinguistica historic vermente scientific.

Le quantitate del factos historic pertinente al lingua universal es immense. Le autor poteva considerar solmente le factos maxime evidente. Altere investigadores, adjutate per le rapide expansion del archeologia e del historia cultural, va trovar abundantissime nove factos. - Il es obvie, que nostre breve presentation de un developpamento que durava sex millennios, non pote dessinar plus que le grande linea et un parte modeste del factos. Un generation va esser necesse pro scriber le historia detaliat del lingua universal; vocabularios e grammatica del antique linguas universal, de lor origines cultural et etimologic, de lor developpamento e de lor destin final. Le autor presenta su libro tamben al homines de medie instruction, dunque debe renunciar a detalios in le campo del ancian linguas, detalios troppo tecnic. Specialistas in le campo del ancian linguas (semitic e sumerian), certo potera fornir interessante detalios.

Le ambiente in le discoperta

Le essayo presente non es le merito exclusive del autor. In parte le ambiente ha producto lo; Linguas universal es 'in le aere'. Nos omnes perde multo troppo tempore pro le Babel del linguas. Un lingua supra-national es urgente. - Es un factio ben cognite, que un discoperta veni facte in le mesme tempore et independentemente per plure individuos. Le causa es, que discopertas nutri se multo plus ex le collectiv e le cumulative avantiamento del cognition que ex le genio individual. Crescimento cultural stimula: discoperitor-inventor es le producto del societate, del cultura, de maniera que le discopertas emerge, quando le cognition collective e cumulative es satis evoluite e developpate.

Le cognition del antique linguas universal tamben es invention collective in tal senso. Le historico, qui vive in un ambiente particular et occupa se de certe fenomenos de su ambiente, deveni sensibile a fenomenos analoge del passato. In tal modo, un historico, qui occupa se de interlinguistica (como le autor), non pote remaner insensibile in facie del factos que 1) le diversitate del linguas era, desde le apparition del civilisation, un problema urgente pro nostre ancestres: 2) que nostre ancestres era capace a resolver este problema per le creation de linguas franc: e que 3) desde quatro mille annos, quatro veces le solution classic venit per le promotion del lingua franc a linguas universal. Sin experientias interlinguistic un autor 'historico' probabilemente non presta attention al carriera del akkadiano, del aramaico, del greco (koine) e del latino; o ille considera le lingua franc solmente como fenomeno de decadentia del lingua. Del altere parte, le experientia interlinguistic non basta pro le discoperta del linguas universal historic. Le autor debe esser versate in le historia cultural, in le linguistica et interlinguistica in mesme tempore. Qui interessa se solmente a linguas artificial, manca observar le factio historic, que le barrieras lingual era perfectemente superate per le linguas universal del passato. Ubi manca tal multilingual cognoscentias, amicos plen de bon voluntate, cerca le solution del barrieras lingual per via artificial vice per via natural; e non seque le exemplo de nostre ancestres, qui habeva successo in lor tempore.

In le partes sequente le autor cerca developpar le tema progressivamente, in vision sempre plus alte e plus vaste. Certe inevitabile repetitiones va contribuir al major claritat e plus facile comprehension.

SECUNDE PARTE: CIVILISATIONES E STATOS UNIVERSAL

1. NASCENTIA DEL CIVILISATION

Le homine non-civilisate vive per collection de bacas, fructos, per chassa e per pisca. Le neolitic invention del agricultura, le domestication et elevation de animales significa un revolution del economia primitive de collection e chassa: Le homine deveni collaborator e meliorator del natura, in vice de remaner solmente un exploitator e parasito.

Post le revolution agricultural-pastoral, le nascentia del civilisation maxime importante in le humanitate, proque le civilisation furni le fundamento, super le qual le developpamento spiritual e material del humanitate pote facer grande progresso.

Le prime civilisationes es producte per le grande racia blanc. Le altere grande racias, le mongol e le negroide, non habe parte in le prime developpamento del civilisation. Le mongolicos comencia haber parte, quando illes migra in le pais habitate per le grande racia blanc. Le negros, isolate in Africa per le deserto Sahara al nord, e del resto per le oceano, non ha parte in le origine del grande civilisationes, ben que illes haveva culturas remarcabile.

Le GRANDE RACIA BLANC include tres tipos: le racia blonde con testa longe, ex le grande planas del nord, le racia alpin o armenoide, con testa ronde, ex le montanias; le racia mediterran, con capillos obscur e testa longe, ex le planas del sud: egyptianos, semiticos, grande parte del population de Grecia, Italia, Espania etc.

Le INITIO DEL HISTORIC EPOCA DE UN CIVILISATION es le production de DOCUMENTOS SCRIPTE, que transmitta a nos lor linguas. Le SCRIPTURA es un sistema de notationes super material durable: discos de argilla, papiro, pergamena. Le scriptura es un speculo permanente de civilisation e de su lingua, e ha plus grande effecto pro stimular le progresso del civilisation, que non importa qual altere invention durante le carriera del homine.

Secundo le evidencia archeologic, le prime civilisationes son nate in le Medie Oriente: in JERICHO, in le valle del Jordan - e in Sumeria, in le valles del Tigris e del Eufrate. Le civilisation de JERICHO emerge dece a dece-due mille annos ante Cristo. Possibilemente le civilisation de Sumeria es stimulate per Jericho. Totevia le arte de ceramica non es inventate in Jericho, ma es venite a Jericho ex un altere pais - dunque existeva un civilisation al minus contemporan con Jericho, ma tecnicamente plus avantiata, probabilemente in Sumeria. Le civilisation de Egypto es stimulate per Sumeria. Assi le rota pro vehiculos e pro facer ceramica, es inventate in Sumeria 3500 a.C., contra que le rota appare in Egypto verso 1600 annos a.C.

Le plus antique SCRIPTURAS sumerian et egyptian appare 4000 a.C. Le civilisationes de INDIA e CHINA es multo plus juvene. Le plus antique scripturas chinese data de 1500 annos a.C. Il es multo probable, que le civilisationes de India e China es stimulate per Sumer et Egypto; non pote esser un accidente, que le cultura de campos de grano e le elevation de bestial seque, in India e in China, le sumerian-egyptian sistema economic.

Le plus importante pais pro le nascentia del civilisation (e del linguas) es le Crescente Fertile: un marca semicircular, como un crescente aperte al sud, imbraciante le parte septentrional del steppa semi-desertic de Arabia.

Le Revolution neolitic: le introduction del agricultura, le domestication et elevation de animales, le prime industrias de ceramica, de textura e de metallurgia, es facte in le Crescente Fertile. In le antiquitate, le ala oriental del Crescente Fertile contine Sumeria; le parte septentrional contine Syria, Palestina e Fenicia. Le steppa semi-desertic de Arabia, imbraciata per le Crescente Fertile, haveva herba in parte pluviose del anno, et era habitate per non-civilisate tribos semitic: akkadianos, amoritas. arameos, caldeanos etc., que pasturaca lor greges.

Ora, qual es le essentia del processo de civilisation?

Le responsa es, que le practica de certe occupationes, specialmente del metallurgia e del scriptura, require specialistas. Pro facer possibile, que ferreros e scribas pote dedicar lor total tempore e labor a lor specialitates, illes debe esser liberate del carga de producer alimento pro se e pro lor familias. Quando le productivitate del travaliatores agricole augmenta a un nivello sufficiente pro alimentar tote le communitate incluse le specialistas, qui non produce alimentos, allora le specialistas pote laborar solmente pro producer lor productos special. Ora, un societate, in le qual un minuscule parte del population es liberate del carga de producer alimentos e dunque labora como specialistas, tal societate es entrate in le processo del civilisation. Le effecto specific del civilisation es le division del labor. Nunc specialistas, laborante solmente in lor campos particular, inventa instrumentos, per le quales le productivitate del labor agricole augmenta e deveni

plus fructuose. Assi, sempre minus labor agrari es necesse pro le alimentacion del communitate, si que un sempre plus grande numero del homines pote devenir specialistas. Le processo de civilisation es le liberation progressive de un parte crescente del humanitate ab le production de alimentos e, in le mesme tempore, le dedication de un parte crescente del humanitat a labores specialisate. Le proportion inter le numero de agricultores e le numero de specialistas es le indice numeric del progresso del civilisation.

Le augmento del productivitat agricole es possibile ubi on pote facer le terra ultraproductive per medio de drainage et irrigation - dunque in le profunde humus alluvial del valles del grande fluvios: Tigris, Eufrate, Nilo, Indus, Yangtse. Este valles era anteriormente paludes inhospitable, coperte de jungla. Le bonification o melioration de tal immense paludes es le plus grandiose interpresa del homine antique. Le successo del interpresa (le fortissime aumento del production agricole) ha create le prime grande civilisationes in SUMERIA, EGYPTO, INDIA e China. Le developpamento del melioration es rendite possibile per le labor de specialistas, qui ha constructe le instrumentos de drainage e de irrigation. Le ultra-productivitate non solo procura alimentos pro le tote communitate, ma permette tambien un exportation considerabile, dunque un major intercambio commercial.

Contacto commercial inter communitates parlante linguas differente es sempre accompagnate per intercambio linguistic, perque le commerciante debe parlar con le cliente.

Alcun scriptores religiose data le creation del mundo 4000 annos a.Cr. De facto, le prime grande civilisation, Sumeria, emerge justemente 4000 annos a.Cr. Evidentemente le scriptores antique ha concepte le initio del civilisation como le initio del mundo. Le localisation biblic del Jardin de Eden corresponde exactemente al pais fertilissime inter Tigris e Eufrate.

2. SUMERIA, MATRE DEL CIVILISATIONES

Le prime grande societate civilisate

emerge in le valleas de Tigris e del Eufrate, in le planos de SHINAR (= SUMER), mentionate jam in le Vetere Testamento (Genesis 10,10) in le parte sud-est del Irak hodierna, ca. 4000 annos ante Cristo.

SUMER era habitate per le sumerianos, un populo del tipo alpin (non-semitic) proveniente ex le alte plano detra le Crescente Fertile. Illes bonifica le paludes circa le imbuccatura del Tigris e del Eufrate; extende le bonification sempre plus al nord e occupa le tote plano que pois es nominate "SUMER". Le plano haveva pochissime pluvia. Irrigation era indispensabile pro le agricultura, que nunc da recolta abundantissime, ver fonte de ricchezza pro Sumer. Le sumerianos possedeva tambien BESTIALES, aratros tracte per boves, apparatos pro seminar, carros tracte per asinos etc. Sumerianos faceva utensiles de cupro. Nos ha evidencia archeologic, que in circa 2500 a.Cr. in le vallea de Tigris-Eufrate, le production de grano era octanta-sextuple del semine. Un societate bastante grande, con agricultura talmente efficiente es capace de supportar un minoritate non-agricole, que son libere pro usar lor tempore a inventar, projectar, manufacturar et administrar, si que artes, scientias et institutiones pote esser create. Le novitat e le brillantia del civilisation de Sumer face lo un potente magneto de attraction pro omne populos circumstante, si que le sumerianos initia un movimento de convergentia cultural inter le populos finora cultural- e linguisticamente differente.

Anteriormente existeva solo le minuscule civilisation de JERICHO, pionero sin grande potentia attractive. SUMER es le prime civilisation, in le qual un grande numero de homines participava in le mesme economia, tecnologia, structura social, lingua, religion et etica.

Le radiation de este potente civilisation expande ultra le limites de SUMER. Le caracteristica del grande civilisationes es lor capacitate de expansion. Le civilisation de Sumer conquiere su plus proxime vicinos verso nordwest, le akkadianos, nonobstante le barriera lingual: Le lingua akkadian es semitic e ha nulle affinitat al lingua sumerian. Ultra Akkad, le civilisation sumerian conquiere Assyria e, in le mesme direction captura partialmente le mundo hitita (in le hodierna Anatolia Central) e postea tambien Urartu, le parte oriental de Turkia asiatic.

In le direction sud-est le civilisation sumerian penetra in Elam et in le vallea de Karun. Le legenda del paradiso biblic, que emerge mille annos plus tarde, pote esser suggerite per le prime floracion de SUMER - ya, le indicationes biblic de localitates inter Tigris et Eufrate es revelatori.

In le plano de Shinar le sumerianos construe un turre-qrattacelo, alte circa cento cinquanta metros, con lateres de cento metros, un colosso de circa un million de metros cubic, comparabile al piramides egyptian. Le construction es de briccas, pro que sumeria non habe petras. Le parte superior es progressivamente minus large pro le scalas exterior. Le summitate del turre es un corte aperte. Le prime tal turre es constructe a Nippur. Plus tarde tambien altere citates imita lo, como Babylon, original del conto biblic 'Turre de Babel'!

Turres era templos. Le prestres precava pro le liberation ab le grande inundation, que un vece ha devastate le plano de Shinar. - Le biblic conto del diluvio veni ex Sumeria.

In Sumeria, como tambien in altere pais antique, le casas era constructe ex briccas exsicate al sol. Le tempore e le pluvias debilita les, e finalmente le casa cade in ruinas. Allora on applana le ruinas e construe un nove casa super le ruinas. On repeteva plure veces le mesme procedimento. Assi le casas de un citate veni situate sempre plus alte. Multe citates antique, ancora supervivente, sta super un collina de ruinas. Pois, quando le citate veni destructe o abandonate, remane un collina platte in su placia: Jericho, Armageddon, Elefantine, Troia. Sumeria es plen de tal collinas, per exemplo Nippur. Le collinas es preciosissime minas pro le archeologos. Inter altere cosas le collinas contine discos de argilla con inscriptiones: notitias de omne genere: noticias domestic, facturas, receptas, litteras. In le collinas super edificios public on trova documentos importante, narrationes de guerra, sculpturas e sigillos personal a partir de 3200 in petra dur. Le demanda de sigillos personal developpava le belle arte de gravar figuras in petra dur. Le sumerian gravatores son in le mundo antique inter le plus fin artistas del sigillo; e lor arte influentia tambien nostre presente arte heraldic e decorative. Le par balanciate de due animales es un motivo sumerian ancor vive. Le monumentos e le discos con scriptura revela nos le LINGUA e le VITA del sumerianos:

In le citate vive un classe de proprietarios libere, qui face cultivar le terra per sclavos, commercia per medio de caravanas e barcas fluvial. Super le classe libere sta le officiales, le aristocrates e prestres. Un citate possede le terra in un zona de alcun kilometros e constitue un citate-regno, governate per un 'REGE'. Le regnos-citate habe sovente guerras inter se, specialmente pro possession de terras.

Durante le guerras inter citates-regnos sumerian, un semitic tribo de nomades del steppa semi-desertic comencia establir se como colonos in le region de Akkad, al nord de Sumeria; on nomina les 'akkadianos'. Akkad e Shinar es mentionate in le Vetere Testamento (Genesis 10, 10) - Le plus antique citate del akkadianos es Kish, ubi on ha excavate scripturas del etate de 3200 a.C. Le 'akkadianos' era un racia multo dynamic, soldados e commerciantes eccellente. Le 'akkadiano' amalgamava et inricchiva se con le lingua de populos circumstante, con le quales le akkadianos habeva contactos commercial, si que le akkadiano poteva servir como lingua franc pro le commercio e diplomatia a omne populos circumstante.

Le commercio inter Sumer e Akkad era multo grande, pro que Sumer poteva exportar grande quantitates de grano et altere mercantias productive in le statos-citate sumerian, durante que le dynamic commerciantes akkadian habeva le plus alte capacitate de compra-vendita. Le optime relationes commercial faceva le strata al comparticipation del akkadianos in le civilisation sumerian. Gratas a lor dinamismo in omne partes del vita public, le akkadianos establir se tambien in le confinios de Sumer e occupa positiones de responsabilitate public, como administratores e officiales militar. Le akkadianos comencia scriber lor lingua con cuneiformes sumerian, adopta le sumerian cultura, metodos de affares, artesanato et arte. Le akkadianos excelle in le representation del movimento, in contrasto al arte static de altere populos antique. Le akkadianos manifesta talento pro organisation e cooperation.

Un sigillo akkadian representa un principe akkadian, barbate, con su servitores semitic barbate e con su scriba sumerian rasate. Evidentemente le nobile akkadiano non poteva administrar su affares scripte sin un scriba sumeric, qui sapeva scriber le cuneiformes.

Circa 2400 a.C. le akkadianos gania le directo civil in Sumer, e un coalition inter sumerianos et akkadianos nasce, e le due populos forma le STATO UNITE DE SUMER E AKKAD. Le akkadiano deveni recognite como secunde lingua official del stato e usate sempre plus, tambien per le Sumerianos.

Durante le tres seculos sequente, le litteratura flora. On ha excavate discos con contos de remarcabile valor artistic le conto del heroe Gilgamesh (prototipo de Hercules) - e le conto del grande diluvio, in que le familia supervive in un grande barca (prototipo de Noe) - e le conto del piscator Adape, al qual le deo del celo offere le pan e le aqua del vita, le conto del pastor ETANA, qui monta al celo super le dorso de un aquila e cerca le herba, fonte del vita, - e le conto del creation del mundo, que trova diffusion in Palestina e tambien in le Vetere Testamento. -

Le contos circula in lingua sumerian et akkadian. On considera le ancian lingua sumerian como plus sacre. Poco a Poco le sumeriano retira se al rolo de lingua del religion. A partir de 2300 a.Cr. le akkadiano deveni le sol lingua parlate per le populo.

3. EGYPTO E LE ALTERE CIVILISATIONES PRIMARIE

Le altere populos antique adopta le general principios del civilisation sumerio-akkadian, ma revesti los per formas differente. Le differentia inter Sumer-Akkad e su proxime vicinos non es grande. Per exemplo Elam, vicino plus proxime, es un Sumer-Akkad in miniatura. Totevia, le reaction del egyptianos, plus distante e plus ingeniose - es multo differente: illes son inspirate per Sumer-Akkad a crear un civilisation proprie. Le

egyptianos revesti le sumerian principios per formas e per stilo tanto differente, que le civilisation de Egypto deveni un secunde grande civilisation, le qual sembla, a prime vista, independente. In tanto, le egyptologos sembla esser ora de accordo, que le stimulo ex Sumer faceva nascer le civilisation egyptian.

Le scriptura egyptian appare prestefacte, contra que le scriptura sumerian demonstra un evolution gradual. - Le scriptura egyptian es le expression de ideas, imprestata ab Sumer. Del resto, le egyptianos, in le fase formative de lor civilisation, era inspirate tamben per altere creationes de Sumer, como le construction de naves, le architectura de brica, e alcun motivos sumerian; sin adoptar le material expression - illes crea un expression caracteristicamente egyptian.

Egypto es un grande pionero del civilisation. Jam in le epoca del grande faraones le civilisation es alte in omne ramos del vita social: agricultura, artesanato, navigation, organisation, administration e governmento in vaste scala. Tamben le tecnologia es multo developpate: ceramica, vitro, textos, ebenisteria, artes decorative, construction naval etc.

Le egyptianos discoperi le production del cupro, quatro mille annos a.Cr. Le egyptian arte de aurification artistic inter 3000-2500 a.Cr. es comparabile con le nostre. Le cultura de habitation del classe dominante era alte. Omne cosas utile son facte belle. Litteratura existe jam in le epoca del piramides (3000-2500 a.Cr.), e flora durante le epoca 'feudal' (2500-1800 a.Cr. Le libros ha forma de rolo de papiro; on habeva grande bibliotecas de tal rolos.

Durante que in le epoca del piramides le poter e le realisationes material domina le scena, in le epoca feudal un grande progresso spiritual manifesta se. On arriva al intuition, que le deos non es solmente regulatores del mundo material, ma tamben supreme soveranos in le dominio moral - que le homine es responsabile de su actos al deos.

On habeva tamben un grande spectaculo dramatic: vita, morte, inhumation e resurrection de Osiris - un specie de 'passion' representante in un festa annual, durante plure jornos.

On habeva le poesia, tamben in forma de responsorios, como le psalmos hebraic, ma multo plus ancian que le psalmos. On habeva anque libros scientific como le 'papyro Edwin Smith', continente un tractato de chirurgia. Altere papyros contine aritmetica, basate super le sistema decimal, usate anque hodie, - tamben tractatos de algebra. On cultivava le astronomia e cognosce le differentia inter planetas e stellas fixe.

Le egyptianos era navigatores. Illes ha excavate un canal ab le confinio septentrional del Mar Rubie fin al ramo plus proxime del Nilo - un predecessor del canal de Suez - si que on poteva navigar ab le Mediterraneo usque al costas oriental de Africa et al Oceano Indian).

Plus tarde on ha constructe le colossal templos (como Karnak), simbolos del progresso religiose. On credeva que le mortos serà judicate in le 'altere mundo' per Osiris - que le bon homines pote sperar un resurrection post le morte, como Osiris era resurrecte. Le faraon Ikhnaton habeva le inspiration, que Deo es unic e soveran del tote mundo. Ille ha scripte al 'Deo unic' bellissime himnos simile al psalmos. Ikhnaton crede que Deo es le creator del mundo e le patre benigne de omne creaturas. Assi Ikhnaton es le precursor del religiones superior.

Tamben le valle del HINDUS es un loco, ubi le civilisation sumerian es propagate et adoptate, como in Egypto, in un expression differente de Sumer e caracteristic pro le vallea del Hindus. Le scriptura del cultura indian es differente del scriptura sumerian. Le archeologos ha trovate in IRAK (ubi era Sumeria) sigillos commercial con scriptura indian - un prova, que mercantes del India frequentava Sumeria, dunque existeva un connexo del due civilisationes. Como le civilisation del Hindus es plus juvene, le inspiration sumerian es probabile.

Secundo le evidentia archeologic le plus antique civilisation de CHINA, le 'SHANG', emerge post 2500 a.Cr., dunque es multo plus juvene que le civilisationes de Sumer e de Egypto, e pote esser le responsa creative a un stimulo ex Sumeria, per un civilisation intermedie, como le civilisation del Hindus. Le scriptura Shang appare altemente developpate, sin antecedentes primitive; dunque resulta ex un stimulo exterior.

Assi le civilisation sumerian succede propagar le nove maniera de viver ultra le confinios de SUMER e AKKAD. Totevia le civilisation non appare in le forma original sumerian, ma como un inspiration, un stimulo pro crear nove civilisationes differente del original sumerian.

Il es probabile, que omne primari civilisationes del mundo es inspirate per Sumeria, directe- o indirectemente.

4. LE SUMER-AKKADIAN STATO UNIVERSAL

Vivente in le commoditates del civilisation, le akkadianos, poco a poco, perde le dinamismo e le vitalitate del ancestres non-civilisate. Allora, circa 2200 a.Cr. un tribu semitic non-civilisate ex Syria, le AMORITAS, descende al Eufrate et occupa Babylon, que era allora un obscur village. Como le civilisation sumerio-akkadian era indebilite per fratricidal guerras inter statos-citates, post un seculo de lucta, le amoritas conquiere le poter in Sumer e Akkad. Le grande rege amorita HAMMURABI, (2067-2025 a.C.) occupa omne statos-citates e le statos vicin semi-civilisate, repulsa le invasores non civilisate e initia un longe periodo de pace.

HAMMURABI face BABYLON su metropole et unifica le tote Medie Oriente civilisate in un Stato Universal, con le akkadiano como lingua official de Sumer e Akkad, ma tambien del tote Medie Oriente.

HAMMURABI es un del plus grande organisatores del antiquitate. Con auxilio de un administration parlante akkadiano, Hammurabi institue bon organisation, ordine e governmento, como le Oriente nunca ha viste anteriormente. Le archeologos ha excavate le archivos de litteras e leges de Hammurabi scripte in lingua akkadian. Este documentos demonstra un alte developpamento del civilisation e del lingua. Le litteras e le relievos sculpte presenta nos le vita ocupatissime del regnante del prime Stato Universal del mundo. Hammurabi dicta litteras a su secretarios, con su ordines al governatores del regiones de su imperio. Le secretario sparge con pulveres de argilla le discos scripte in cuneiformes, pone los in enveloppes de argilla (si que le enveloppe non adhere al superficies scripte del discos), e face cocer los in un forno. Un altere secretario rumpe le enveloppes del litteras apportate e lege les a Hammurabi. In le archivos excavate on trova petitiones in affares de jurisdiction e, como le relievos demonstra, Hammurabi regula le questiones con attention e interesse. Hammurabi crea un collection de traditional leges et usages del vita social e commercial - ameliora vetere leges, adjunge nove leges, si que ille crea un ver codice de leges scripte in akkadiano. - Este codice del prime Stato Universal es gravate in un fuste de petra dur, quasi columna de due metros e quaranta centimetros, con 3600 lineas scripte circum le fuste. Le codice es simile al codice de Moses, ma es multo plus ancian. Dunque il es probabile, que le leges de Mose proveni ab Hammurabi.

Le codice de Hammurabi insiste super le justitia pro viduas, orfanos e pauperes. Note son punitiones dur, que Hammurabi ha instituite "oculo pro oculo", "dente pro dente". - Le matrimonio besoniava sanction legal. Le position del feminas era emancipate. Le feminas poteva inaagiar se in affares professional a conto proprie, poteva studiar e devenir scribas.

In medio del pace del Sumerio-Akkadian Stato Universal flora le agrucultura, le elevation de bestial, le textura de lana, le metallurgia de cupro e bronzo, e le commercio. Caravanas de camelos transporta merces fin a et ab HARAH (Kharan), cognite centro de viage. Le mercantes, pro identificar lor ballas, sigilla les con sigillos de argilla (usante lor sigillos de petra dur). Facturas scripte super discos de argilla accompania le ballas. Tal facturas veniva trovate non solo vicin Sumer, ma tambien in le montaniose pais confinante. Assi on vide como le scriptura cuneiforme e le lingua universal akkadian gania sempre plus grande diffusion. Tamben le mercantes estranieros commencia a usar akkadiano. Le placias del templos era centros de commercio. Le templo-mercato es un institution sumerio-akkadian; le hodierna 'kermes', un combination de festa religiose e de mercato origina ex Sumer-Akkad. Le templos prestava moneta como le bancas hodierna, tractava merces, administrava lor terras etc. Le occupationes e interesses material face se sentir tambien in le religion del epoca. Malgrado le leges de Hammurabi, le religion del epoca non proclamava jammais le directo del debile e pauperes. In este epoca le 'dea del amor', Ishtar, deveni le principal dea de Babylon (le Grecos venera Ishtar sub le nomine Afrodite).

Un affare lucrative del templos era le divination, specialmente ex le position del stellas, que sub le nomine 'astrologia' es in uso ancor hodie. Le archeologos ha discoperte scolas pro scribas. Apprender leger e scriber le quatro cento cuneiformes era carga difficile. Un proverbio del epoca multo significative, era: 'Qui excelle in scriptura va brillar como le sol'.

Post le morte de Hammurabi tambien le amoritas, in le commoditates e in le pace del sumerio-akkadian civilisation e Stato Universal, perde multo de lor dinamismo. Allora un nove populo non-civilisate ex le montanias, de origine e de tipo de lingua incognite, le KASSITAS, e le populo HITTITA ex Asia Minor, invade Sumer-Akkad e, circa 1900 a.Cr. installa un governo barbaric. Le introduction de linguas barbaric disturba le unitate linguistic akkadian e da origine al conto biblic del 'confusion de linguas' quando le tote mundo (civilisate!) parlava un sol lingua (le akkadiano). Totevia, le akkadiano remane le lingua universal del Medie Oriente ancora durante centos de annos, nam le dominatores barbaric non poteva administrar le pais conquisite sin un lingua de administration comprensibile per le populo, como era le akkadiano.

Durante le barbaric tribulationes multe sumerio-akkadianos emigra. Inter illes es ABRAHAM e su parentes Abraham citatano de Ur in Sumer, como nos lege in le Vetere Testamento, Abraham emigra a traverso HARAN, a Palestina, in circa 1800 a.Cr.

Con le passar del tempore tamben le Kassitas deveni decadente, si que circa 1300 a.Cr., le semitic ASSYRIOS invade Sumer-Akkad. Le assyrios recipe lor civilisation ex Sumer-Akkad, ma illes era bastante vicin al nord e al west del Crescente Fertile pro sentir tamben le influencia del hittitas e del arameos, populo semitic importantissime pro le developpamento del civilisation e del lingua, como nos va vider in sequentia.

Le assyrios organisa un armmea potentissime, conquiere tote le Crescente Fertile e funda le IMPERIO ASSYRIAN, le continuation del Sumer-Akkadian Stato Universal. Capital era NINIVEH, urbe le plus magnific e plus vaste del antiquitat. Le Assyrios conquiere tamben Egypto, si que le Stato Universal deveni le plus grande imperio realisate fin alora.

Le Assyrios construe stratas, organisa le prime servicios postal del antiquitate. Illes usa le prime notation musical. Le impertores assyrie del Stato Universal face un collection scripte de omne sagesses del epoca. In le palatio de Assurbanipal, a Niniveh, on ha trovate 22 000 discos de argilla, le prime grande biblioteca de Asia.

Totevia, le assyrios habe un ferrocitate innate. Illes transforma le Stato Universal in un terribile machina militar, que terrorisa tote West-Asia. Ubi passa le armeas assyrie, lassa ruinas e desolation: illes pella vivente le ducente rebelle, assassina le population in massa, roba bestial e omne cosas preciose. - Incessante guerras destrue le population productive, si que industria e commercio decade, e grande parte del terra remane inculte. Secundo documentos historic, poco a poco prisioneros de guerra parlante le lingua aramaic occupa le postos del assyrios morte in le guerra. Tamben le commercio veni in le manos del arameos, si que le uso del aramaico avantia al costo del akkadiano.

Tamben le tribos aramaic del steppa infiltra se sempre plus in le territorio imperial. In le mesme tempore un nove populo semitic del steppa, le CALDEANOS, infiltra se in le Crescente Fertile, como le akkadianos faceva in lor tempore. Al fin, due populos indo-european, le MEDES e le PERSAS, avantia al nord del Stato Universal. Le caldeanos e le Medo-Persianos unite assali et occupa NINIVEH e libera Asia del flagello assyrie. Omne populos exulta. Le Medo-Persianos occupa le montanias al nord e le Caldeanos domina le Stato Universal. Le plus grande del imperatores caldean es NABUCHODONOSOR.

Nabuchodonosor reconstrue Babylon ancora plus magnific. Le caldeanos absorbe le civilisation del Stato Universal, cultiva le artes e le litteratura. In le astronomia illes face progressos importante: divide le equator in 360 grados e le stellas in 12 gruppos, nominate 'signos de zodiaco'. Illes cognosce le planetas Mercurio, Venere, Marte, Jupiter (Jove) e Saturno, nominate alora con le cinque principal deos de Babylon.

Le celestial observationes del caldeanos son tanto accurate, que illes pote predicar un eclipse. Le caldean homines de affares essaya discoperir le futuro ex le positio del astros, secundo le tradition sumerian, e lor astrologia que supervive fin hodie. Nostre expression 'su stella fortunate' es de origine caldean. Le caldeanos amava le tradition. Illes restaurava le civilisation del epoca de Hammurabi.

Post le morte de Nabuchodonosor tamben le caldeanos decade e con illes es exhauste le dinamismo del semitic invasores ex le steppa. Le Stato Universal decade. Equalmente le akkadiano cede poco a poco su posto al aramaico.

5. LE CIVILISATION DE SYRIA E PALESTINA

Paises dur e paupere face populos tenace et efficiente. Si le pais non es troppo dur, illes pote elaborar un cuitura spiritual profunde: le sufrentia forma le character, le progresso spiritual e moral. Ora, Palestina es un pais dur e povre. Le climate es calde e sic durante le estate, e le medios de irrigation es minime, si que le prime civilisation, nate in Jericho, non poteva devenir grande como le civilisationes sumerio-akkadian e egyptian, basate super ric alluviabile terras con abundante medios de irrigation.

Syria e Palestina era le grande crucevia de populos. In le placias de mercato in Palestina le mercantes de omne paises vicin incontrava se. Syria e Palestina deveni terras de amalgamation e hibridation de populos, civilisationes e linguas. Le situation de Syria e Palestina inter vicinos potente predestina los a campos de battalia. Specialmente le fortalessa de Megiddo (Armageddon) controla le passo inter nord e sud e deveni campo de battalias durante longe epocas.

Le plus importante populos de Syria-Palestina es le Fenicios, le canaanitas, le bebreos e le arameos. Este populos semitic developpa un altissime civilisation nominate brevemente syriaco-aramaic.

Le FENICIOS, venite ex le steppa de Arabia, como le altere tribos semitic, occupa le costa de Syria, deveni navigatoros habile e mercantes arquite. Illes naviga fin al Mediterraneo Occidental, e lor colonia Cartago devenit le plus importante stato commercial durante seculos. Le Fenicios apprende le arte de fabricar vitro, porcellana, textos de lana e de lino, objectos de metallos fuse, battite e cisellate, sculpturas de ivoorio. Totevia, le Fenicios non possede originalitat artistic, ma copia le plus currente modellos de altere civilisationes.

Le ARAMEOS occupa Syria e le parte nord del Crescente Fertile e developpa un cultura altissime. Le arameos son le populo le plus dinamic del antiquitate. In prime linea le arameos son commerciantes activissime, qui porta lor lingua in omne partes del Medie e Proxime Oriente, de maniera que aramaico deveni le secunde lingua universal del mundo, como nos va vider in detalio in le tertie parte de nostre studio.

Le CANAANITAS possede ja citates e un civilisation considerabile, quando le HEBREOS invade Palestina, que era allora un provincia de Egypto. In le archivo del faraon-Ikhnaton on ha trovate un littera scripte in akkadiano (que era le lingua universal del epoca) per le governor egyptian, dicente:

"Le habiru (= hebreos) captura le citates del rege. Necun governor remane al rege. Mi senior, toto es perdit". Este littera es le prime mention historic del hebreos. Un altere gruppo de hebreos, que era capturat e deportate como sclavos a Egypto, usava le debilitate del Imperio Egyptian pro escappar ex Egypto a Palestina, guidate per lor heroe Moses. Antique picturas egyptian confirma le autenticitate del biblic exodo del hebreos ex Egypto. Entrante in Palestina, ambe gruppos de hebreos trova le semitic canaanitas establite in citates protecte per muros massive. Le hebreos non possedeva machinas pesante de guerra e poteva occupar solo le citates debile; le citates forte remane in le manos del canaanitas.

Le canaanitas possede casas confortabile, governmento organisate, industrias, commercio, scriptura e lingua developpate. Le civilisation canaanita es multo attractive al hebreos noncivilisate; como ante plus que mille annos le civilisation sumerian era attractive al akkadianos non civilisate.

Le contactos intensive con le canaanitas cambia le vita del hebreos. Como sempre in le historia del mundo, un populo civilisate, superate per un populo non-civilisate, da a su conquistator su civilisation. Le hebreos adopta le civilisation canaanita, intermarita con le canaanitas, e adopta tamen le lingua canaanita. Lor original lingua hebraic (que era un variante del aramaico) cade in oblivion, es dismemorate.

Le lingua del Biblia, nominate 'hebraic' es de facto canaanita, como demonstra le documentos de Ugarit, scripte ante le immigration del hebreos. - Civilisate per le canaanitas, le hebreos crea un litteratura spiritual unic in le tote antiquitate. Le psalmos del rege David (circa 1000 a.Cr.) son inter le flores le plus exquisite del litteratura de omne tempores, ben que le inspiration del psalmos veni ex Ugarit et Egypto. Nos jam trova numerose allusiones al litteratura canaanita in le obras hebraic del Vetere Testamento; anque inter le scripturas de Ugarit, on trova HYMNOS multo simile al psalmos de DAVID, multo simile ma multo plus vetere que le psalmos de David.

rege-poeta, filosofo e mercante de cultura universal. Salomon marita le filia de un faraon egyptian, vive in luxu oriental. Il construe un templo splendide. Salomon lassa un hereditage litterari que vive ancora hodie. Ma le splendor de Salomon costava troppo a su paupere pais e causava discontento, specialmente in le sud, plus povre, si que, post le morte de Salomon, le regno divide se in due: JUDA al sud e ISRAEL al nord. In JUDA emerge homines inspirate, le profetas, qui reforma le ideas religiose del hebreos: JEHOVA es plus que un deo de guerra - ille es un deo de bontate paternal e disapproba le egoismo del riccos, le luxuria, le corruption e le exploitation del povres. Le psalmos e le Proverbios es inspirate per le textos de Ugarit.

Le hebreos suffre multo per le aggressivitate del assyrios e le caldeanos. Nabuchodonosor destrue Jerusalem e porta via le populo captive a Babylon, ubi emerge le plus grande profeta del hebreos, le 'Deutero-Isaia'. Ille insenia que suffrentia et affliction es optime motores del progresso spiritual. Ille transforma le vision religiose del hebreos:

Ora JEHOVA es considerate como DEO Unic e patre benigne de omne homines. Este vision ja tocca le nivello de un religion superior. Totevia, le hebreos non succede a introducir un lingua universal pro lor ecclesia. In consequentia, lor ecclesia non succede devenir Ecclesia Universal. Ya, omne ecclesias universal haveva e ha, specialmente per medio del Vetere Testamento, un grande influentia al formation del civilisation occidental.

6. LE MEDO-PERSIAN STATO UNIVERSAL

Como le STEPPA ARABE in sud era patria original del nomades SEMITIC: (akkadianos, amoritas, assyrios, caldeanos, fenicios, canaanitas, arameos, hebreos), assi le STEPPAS DEL NORD (ab le basse Danubio fin al Mar Nigre et al Caspio) hospitava populationes nomade, le "INDO-EUROPEOS".

Este Indo-Europeos comencia a migrar (ca. 2500 a.Cr.) verso INDIA e verso le CRESCENTE FERTILE e verso EUROPA fin al Atlantico.

Grande parte del historia del mundo antique es le lucta inter le nomades del sud e le nomades del nord - e de lor descendentes civilisate. Le resultado del lucta es le victoria del nord.

Le INDO-EUROPEOS DEL EST son nominate "ARYANOS" (nomine que indica 'de origine de Iran'. Le uso del nomine ARYAN pro Europeos es incorrecte, proque le arianos son solmente cosinos distante, ma non ancestres del europeos.

Le arianos non ha scriptura e non possede documentos. Circa 1800 a.Cr. le arianos divide se in DUE GRUPPOS. Un gruppo migra verso INDIA e crea un civilisation con profunde valores spiritual e religiose. Le 'VEDAS', "libros sacre", son scripte in Sanscrito, contine allusiones al epoca del origine et unitate del arianos. Le altere gruppo del arianos migra verso le montanias adjacente al Crescente Fertile, al Iran, e consiste de due populos potente: le MEDES e le PERSAS.

Le Iranianos possede un RELIGION proprie, fundate per ZOROASTRE, circa 1000 a.Cr.

Le inspiration de Zoroastre es que "le vita del mundo es un lucta inter le spirito del ben e le spirito del mal. Le religion de Zoroastre impone le selection inter ben e mal, e le responsibilitate moral pro le selection; nam le homine debe expectar un iudicio post le morte. ZOROASTRISMO deveni le religion preponderante del MEDES e del PERSIANOS antique.

Post le liquidation del Assyrios e le decadentia del Caldeanos, KYROS, rege del PERSIANOS, con su armea medo-persian, conquiere non solo le Crescente Fertile ma tamben le resto de West-Asia. Kyros funda le Stato Universal Medo-Persian, circa 530 a.Cr. con Babylon como Centro, et entra conscientemente in le politic e cultural hereditage del Sumer-Akkadian Stato Universal. Le successores de Kyros allarga le Stato Universal, conquiere Egypto et ulterior partes de Asia fin al Indus. Finite le conquistas, le immense Stato Universal gaude ducento annos de pace e prosperitate.

'Pace universal' seque secundo le testimonio del historia regularmente le fundation de un Stato Universal (como le 'pace de Augusto' seque le fundation del Stato Universal Roman per Augusto.)

BABYLON developpa se e deveni le plus grande centro commercial e cultural del Oriente. Le administration de este colossal Stato Universal, le commercio etc. require un lingua universal; post ineffective experientias con le persiano e le akkadiano decadente (como nos va vider in le tertie parte del studio presente), on adopta le lingua franc currente del epoca, le aramaico, tanto simile al akkadiano, que on pote considerar le aramaico como le 'secunde edition' del akkadiano.

In le Medo-Persian Stato Universal omne civilisationes anterior del pais unitate coalesce, id es deveni un unitate cultural. On introduce le calendario solar ex Egypto. On promove le progresso scientific. On funda, in le parte de Egypto, le prime scola medical e le prime fundation scientific del historia. On construe stratas eccellente e un grande flotta.

On reconstrue le canal inter le Mar Rubie e le Nilo (Suez II).

Le historicos grec representa le medo-persian imperatores como cruel tyrannos. Nonobstante, le documentos collecte per le historicos moderne demonstra, que este imperatores habeva un profunde senso de obligation pro governar justemente. Illes era human et intelligente. Lor Stato Universal gaudeva de un governmento plus juste e plus human que le altere oriental imperios precedente. Le defecto del Stato Universal non era le tyrannia, ma le structura economic. Le terra era divide in vaste dominios de potentissime nobiles. Parve proprietarios era multo rar. Tamben mancava parve interprenditores. Ora, le historia insenia nos, que un numerose classe de parve agricultores e interprenditores es le vertebra del Stato: ubi illes manca, le structura del Stato es debile. Ric proprietarios e interprendentes produce relativamente poco, e, vivente in luxuria, consume multo. Tamben le imperatores, qui seque al dur et auster fundatores, cade in luxuria e lassa le governmento al officiales corrupte e impotente. - Le resultado era un crescente debilitat e declino del Medo-Persian Stato Universal, con le qual tamben decade le "Pace medo-persian" e deveni victima de Alexandro le Grande.

7. LE CIVILISATION DE CRETA E DE GRECIA

CRETA

Le region del Mar Egeo es simile a un grande laco quasi completamente incirculate per terras: al west e al nord le costas de Europa, e al est Asia Minor, al sud le longe insula CRETA. Le costas son profundamente indentate, con multe baias e portos. Le Egeo es plen de insulas. Essente facilmente navigabile per velieros,

le Egeo es le natural junctura inter le costas de Europa e de Asia Minor. Tamben le costa de Egypto es facilmente attingibile ab Creta. Ab le costas de Asia Minor stratas commercial conduce al Crescente Fertile. Assi, le region del Egeo jace in le campo de radiation de due regiones primari del civilisation antique. In consequentia, le prime civilisation european emerge sub le influentia del Crescente Fertile e de Egypto, in le region del mar Egeo.

Le population del region del Egeo appartine al racia mediterran. Le crepusculo del civilisation del Egeo es circa 3000 a.Cr. in Creta. In le anno 2000 a.Cr. Creta es jam un pais altamente civilisate, con scriptura pictural, industria de ceramica e de metallo, construction de naves, commercio de ultramar, agricultura, elevation de bestial, citates e palatios, elevation de bestial, citates e palatios. Como le scriptura pictural es laboriose, on reduce le picturas a poc lineas schematic. Le resultado es le scriptura linear (como le egyptian), incise in discos de argilla (como le sumerio-akkadian). - Le archeologos ha excavate grande massas de discos, specialmente sub le ruinas de palatios. Lor lingua es tanto simile al greco homeric, quanto le akkadiano es simile al arameico, in tanto que le linguistic unitate de Creta con Grecia homeric es un facto.

Le civilisation de Creta culmina inter 1600 e 1200 a.Cr. Le Palatio de Knossos es le prime grande architectura in Europa. Le muros del palatio son picturate con scenas del vita quotidian. Creta possede le arte de facer vitro e figuras smaltate; produce ceramica meraviliose - tamben secundo le standard hodierna. Le arte de Creta es dinamic, como le akkadian - non static, como le egyptian. Reguardante un vaso cretese, on crede vider le movimento del folios per le vento. Tamben le aurifices; le laboratores de bronzo e le sculptores de ivoorio crea pecias maestra. In le creation del moda feminin Creta pote esser comparate con Paris e Turin: le costumes del damas son moderne, secundo le gusto hodierna. Le palatios habe banios e canalisation.

In le portos de Creta le movimento de naves es intensive, con un vivace trafico de exportation e importation. Productos de Creta se trova in omne pais del Mediterraneo. Post Sumer-Akkad et Egypto, Creta es le tertie grande civilisation de Grecia e de Europa.

Ab Creta le civilisation se diffunde al continente, specialmente a Mycenae e Tiryns, le quales flora inter 1500 e 1200 a.Cr. Altere centro de civilisation es Troia in Asia Minor, un stato-citate de mercantes, excavate per Schliemann. Troia flora circa 1500 a.Cr.: Le splendide citate fortificate veni invase e destructe per le grecos .

GRECIA

Le GRECOS era nomades de racia e lingua indoeuropean. Grecos entra in le spatio del Egeo inter 2000 e 1500 a.Cr. Le grecos son dinamic, como le akkadianos e le arameos, diffunde se in le tote peninsula, apprende le civilisation del citates (como Mykenai e Tiryns) e misce se con le citatanos; apprende le navigation e occupa Creta. Alcun historicos admitte, que le grecos ha destructe le civilisation de Creta. - Il es plus probable, que le causa del destruction es un grande catastrophe seismic. Un parte del population de Creta se refugia al costa de Syria e construe citates prospere ca. 1200 a.Cr. Le historia cognosce les como "filisteos."

Illes da le nomine Filistea (arab. Falestin) al pais, que supervive como 'Palestina'. Le resto del population de Creta, misce se con le grecos (como le canaanitas con le hebreos) e forma le historic racia del Grecos civilisate. Il es probable, que le fin instinctos artistic e altere qualitates del caracter grec origina ex este mixtura. Le lingua del grecos era simile al linguas del altere populos del Egeo. Assi, quando le Grecos occupa omne insulas del Egeo, inter 1300-1000 a.Cr. le linguas del conquistatores e conquestos amalgama se e forma le base del greco litterari.

Essente un populo guerrier, le grecos ama audir le cantos del bardes, glorificante le battalias e aventuras. Le cantos habe le forma hexametric pro melio memorar le versos. On texe este cantos in due grande poemas heroic, concernente le guerra contra Troia (Iliade) e le aventuras de Odysseus (Odyssea). Totevia, Troia era un citate multo minus ric e importante que le citates ric e florante de Creta. Pro quo le bardos non canta le conquista de Creta? Il es probable, que le grecos ha occupate Creta post un catastrophe seismic, sin resistencia digne de un poema heroic.

Como le populos del Egeo era exposte al influentias del civilisationes oriental, assi le grecos, post le occupation del spatio del Egeo, recipe le mesme influentias. Le populo in le citates abandona vestir se in pelle de oves e adopta un veste de tipo camisa de lana texite, offerte per le mercantes fenicie; le grecos adopta tamben le nomine: khiton. In le mesme maniera le fenicios porta a Grecia multe productos del civilisation e lor nomines. Le apporto maxime preciose es le scriptura alfabetic.

Le grecos apprende scriber lor lingua per medio del literas fenicie. Illes observa, que le fenicios non ha literas pro vocales, e que le alfabeto fenicie ha literas pro consonantes non existente in greco. Dunque le

grecos comencia usar le signos de consonantes non existente in greco pro scriber le vocales grec. Assi le grecos compone un complete sistema de scriptura fonetic. Tamben penna, tinta e papyro veni in Europa per le fenicios, specialmente ab le porto de Byblos, de maniere que le grecos nomina le papyro 'biblos', e quando illes comencia scriber libros super papyro, illes nomina los 'biblia' (plural de biblos - le origine de nostre parola biblia.)

Secundo le testimonio del poemas homeric, moral e religion del epoca era de nivello basse. Guerra raptori e pirateria non era considerate como dishoneste. Lor deos era simile al homines con omne defectos moral, si que le religion non inspirava melior conducta. In consequentia tamben le le relationes social era in tension: le nobiles ric e pesantemente armate accapara le terras, e le paisanos debe laborar como sclavos in grande miseria. Como le suffrentia crea sovente grande obras spiritual, le suffrentia del paisano del epoca crea su grande poeta: Hesiodo(inter 750 e 700 a.Cr.), le qual expone le terrible injustitial e lucta pro justitia social. Hesiodo es le simptoma del evelia de conscientia moral. Poco a poco on comencia a non plus considerar rapto e pirateria e injustitia como respectabile. Virtute comencia significar non solo valor in guerra, ma tamben conducta amabile et altruistic. On comencia a pensar, que tamben le deos desira le conducta juste. Ex tal mentalitate emerge le lucta pro democratic institutiones in Grecia.

In le anno 776 a.Cr. emerge le olimpiades aperte a omne grecos, administrate per un Consilio Olympic del omne grec statos-citates. Le olimpiades contribue al novellamento del dialectos grec e a un commun lingua grec, e tamben al conscientia de etic unitate. On comencia a nominar omne grecos 'hellenes'. Nonobstante le grecos nunca deveni capace a oblidar lor local jelosias, ni era capace a unir se in un federation stricte pro formar un nation de omne grecos.

In le mesme epoca le grecos comencia a construir naves secundo modellos fenicie e commerciar con le tote ambito del Egeo e del Mar Nigre; al west illes arriva a Sicilia, al partes meridional de Italia (Neapolis) e Francia et Espania; al sud illes arriva fin a Egypto. In contrasto con le commerciantes qui deveni ric, le paisanos grec veni depauperate et opresse. Informate per le mercantes del existentia de terras ric e libere in le paisas de ultramar, illes emigra in massa e popula omne costas, ubi le mercantes arriva. On establí centros commercial in le costas occupate per colonos grec, vende productos de Grecia, compra e reimporta productos colonial in Grecia. Con le cosas va e veni nomines e tamben le scriptura, e tote le civilisation grec: le lingua, artesanato, arte. Con le traffico commercial, con le commercial e cultural dar e recipere nasce e cresce linguas franc local. - Pois que le capacitate del mercato colonial era multo grande, le demanda crescente stimula le production in Grecia. Athenas deveni le plus grande centro industrial. Le ricchezza consisteva antea in terra e bestial. Ora le grecos introduce le uso de monetas cuneate ex auro et argento. Le revolution industrial crea fortunas industrial e mercantil. On comencia accumular moneta, e un classe capitalista emerge. Totevia, in medio del prosperitate capitalistic le pauperes veni exploitate e vive in miseria, face debitas. Le usureros accapara lor benes e tamben vende le debitores como sclavos. Pro evitar lo, multe pauperes fugi al colonias.

Fin allora le lege era solmente traditional, oral, e le giudice poteva torquer lo al favor del parte, que dava le plus grande dono. Quia corruption favora le rricos, le populo demanda, que le lege sia scripte. In 624 a.Cr. DRACON crea un codice de lege tanto sever, que ancor hodie le parola 'draconic' significa 'dur e rigorose'. Pois, le grande statista SOLON crea un codice plus human, institue un tribunal de juratos como corte de appello, proclama un nove constitution, que dava le directo de votar a omne citatanos libere e permette tamben al paisanos tener officios statal. Ma SOLON habeva ancora trop estimation pro le ricchezza: a ille on attribue le proverbio 'moneta face le homine'. - Le codice de Solon es partialmente valide ancor hodie; illo significa un progresso verso le democratia.

EDUCATION tamben face progresso. Le arte de scriber deveni multo diffuse.

Le instruction musical es parte essential del education. On ha trovat un sistema de scriber notas musical. POETAS scribe versos cantate con accompagnamento del lyra, instrumento con octo cordas. On nomina tal versos 'liric', expression vive ancor hodie.

Un forma favorite del canto era le narrationes de deos in forma de 'COROS', o coros alternante con le maestro, o dialogos inter due cantatores. Proque le actores era vestite de pelle de capro, le populo nominava tal religiose spectaculos 'tragedia' (= ludo de capro), parola ancora vive.

Le ARCHITECTURA tamben progredet. Templos et edificios public son constructe de petra. Le columna grec e le fronton triangular grec vive ancora. Le pictura decora super toto vasos, con eccellente representationes del vita quotidian.

Le developpamento del RELIGION demonstra le progressive illumination del grecos. On non crede plus que le deos es cargate per defectos human (como Homero representa les); on crede que le deos son benigne, juste, si que tamben le homines debe esser bon e juste. On crede, que post le morte, in un vita postmortal,

transhuman, le malos e injustos va esser punite e infelice in le Hades, me le bonos e justos va esser premiate e felice in Eliseo (paradiso). On crede, que le deos pote revelar le futuro: On visita le ORACULO de DELFI pro tale revelationes (generalmente ambigue).

Le grecos recipe le prime elementos de MATEMATICA E ASTRONOMIA ab le Oriente. Thales, circa 600 a.Cr., usante observationes de Babylon, poteva predicar le eclipse solar in 585 a.Cr. e proclamar, que le movimientos del astros obedi a fixe leges natural. Un discipulo de Thales explica le origine del animales con le hipotese, que le formas superior developpa se ex le formas inferior: le prime idea del evolutionismo. Hecateo scribe le prime GEOGRAFIA del mundo con un mappamundi limitate; ille compone tamben le historia del antiquitate grec e oriental in un libro, si que ille es le prime historico in Europa. Le plus genial scientista del epoca es PYTHAGORAS, recercator in matematica, geometria e scientia natural. Su maxime importante discoperta es, que in un triangulo rectangular le quadrato del hipotenusa es equal al summa del quadratos del altere due lateres - un tese basic tamben de nostre geometria moderne. Pythagoras discoperi, que le terra es un sfera con un movimento proprie. Altere scientistas del epoca observa le presentia de plantas e pisces petrificate in le roccas e admitte que in le passato le mar copriva de terra. Este ancestres del scientia natural inricchi le lingua con multe nove parolas pro le nove conceptos.

Le ulterior developpamento del civilisation grec era menaciate per le expansion del Medo-Persian Stato Universal. Dario attacca Grecia; in 490 a.Cr. es battite plure veces. Xerxes, filio de Dario attacca con un arma e flotta multo superior a les del grecos. Themistocles, genial stratego, manovra le flotta persian in le manica de Salamis, ubi le mille naves persian non poteva liberar se, si que le parve flotte grec succede destruer le flotta persian. Ora le grande arma de Xerxes, sin approvisionnement e auxilio per le flotta non poteva continuar le guerra e debeva retirar se. Assi Grecia, in le anno 480 a.Cr. salva non solo Grecia, ma le tote mundo occidental, de devenir un annexo politic e cultural del Medo-Persian Stato Universal e del civilisation syriaco-aramaic.

Assi nos debe al heroismo e genialitate del grecos, que nos hodie non parla linguas affiliate al arameico (como le arabe), ma linguas affiliate al greco-latino.

8. LE CULMINE DEL CIVILISATION GREC

Post le victoria super le Medo-Persianos seque le periodo del plus alte floration e prosperitate grec, con le guida de Athenas e su decente PERICLES, reelecte durante trenta annos. Athenas haveva ducento mille habitantes. Inter dece habitantes era quatro libere citatanos, quatro sclavos de origine estranier (le nomine sclavo veni de 'slavo') e due libere estranieros. Assi le lingua grec misce se con linguas estranier e comencia a developpar un specie de lingua franc grec simplificate, melio practicabile per estranieros. Un grande gruppo del libere nobile citatanos, le 'aristocrazia' (parola usate ancor hodie) vive sin laborar ex le renta de lor terras. Oui vive per labor manual es considerate como homine sin dignitate social. Scolas official del stato non existe. Paupere citatanos con un poco de cultura (ex-soldatos et estranieros cultivate) faceva scola in lor casas private e son pagate per le parentes. Un sclavo conduce 12 pueros al scola. Feminas non pote visitar le scola. Le parola 'paid-agogos' = 'Conductor de pueros' deveni hodie 'pedagoge'. Pueros apprende leger, scriber, musica e le grande poetas. Le assidue juvenes dedica se con passion al atletica. 'Academia' e 'Lykeon' son nomines de scolas, ubi on offereva anque conferentias instructive, si que nostre parolas 'Academia' e 'Liceo' proveni de campos sportive. Le sportes principal son combination de luctar, curre, saltar, jectar le javelina e le disco e le lucta quintuple sub nomine 'pentatlon'. Al pede del Acropolis era le campo sportive del aristocratic juventute, et ibi le filosofos veniva trovar et eliger lor futur studentes. Proque ibi le sport faceva se sin vestimentos, este pre-scola al filosofia era nominate 'gimnasio', 'gymnos' in grec es nude. Solo le nomine supervive!

Le medicos grec del epoca rejecta le vetere credentia, que le maladies es causate per mal demones. Nunc on cerca le causa natural e apprende multo ex le papyros egyptian. Hippocrates (460-377) es considerate como le fundator del medicina scientific. Le 'juramento hippocratic' es le fundamento moral pro medicos fin a in nostre tempore.

Le prime historia del mundo es scripte per HERODOTO (490-420). Totevia, su obra es un confabulation sin critica, multo in favor del athenieses.

Sub PERICLES (495-420 a.Cr.) le architectura crea un nove Athenas, con splendide templos et edificios public. Con le monumentos grec, celebre in le tote mundo, veni e resta nomines grec in nostre vocabulario del arte. Le teatro attinge alte novello. Tragedias Eschylo (Aischylos), Sophocles, Euripides appare ancor in nostre programmas. Gratias al libertate de caricaturar le tote mundo e non minus le ducente politics, developpa se tamben le COMEDIA.

Le libros son scripte super rolos de papyro e ponite in corbes cylindric. Illos habe un parte importante tante in le vita intellectual. Non solo libros literari es appreciate, ma tamben libros instructive: de architectura, de sculptura, de medicina, de mathematica, de retorica etc.

Developpamento politic: Le grandor de Athenas costava summas immense. Le tributos de Athenas non bastava. Athenas impone altissime tributos al citates subjecte sin conceder le directo civil atheniese al habitantes de altere citates. In consequentia, nulle sentimento de solidaritat existe in le dominios subjecte - e le tributarios exploitate cerca un occasion de conspirar con potentias estranier pro liberar se del servitude atheniese. Tal occasion presenta se ben tosto:

Sparta et altere citates soveran es jelose del potentia e ricchezza de Athenas. Un long e cruel guerra erumpe inter Athenas e Sparta e lor confederatos. Athenas defende se efficientemente, ma un terribile epidemia de peste occide due tertios del athenieses, incluse Pericles e su due filios. Le guerra termina se con le victoria de Sparta, que institue un regime de pocos, le 'oligarchia' (nomine usate supervive). Le oligarchia spartan es pejor que le servitude atheniese. Le guerra continua e ruina le population, si que le fermeros debe vender lor terras e va in le citates como proletarios. Le riccos compra le terras e cultiva le plantationes con sclavos.

Le populo grec es ruinate. Plato presenta su vision de un stato ideal, ma necun stato-citate grec voleva sacrificar su soveranitate local. Grecia remane divide e deveni facile preda de un grande potentia estranier.

9. LE STATO UNIVERSAL HELLENIC DE ALEXANDRO

In le nord, ultra le frontieras de Grecia, habitava un populo de paisanos semi-civilisate, le Tracianos, parlante un lingua indo-european, parente al greco. Le parte plus civilisate era MACEDONIA. Filippo, rege de Macedonia haveva recipet un education grec. Ille comprende le debilitate del grec statos-citate disunite e decide facer se maestro de Grecia. Filippo adopta le civilisation grec, tamben le lingua franc grec del epoca, le koiné, como lingua de su administration e del arnea.

Soldato capacissime, Filippo crea un arnea professional permanente, unite per le lingua commun de commando: le koiné. Filippo conquiere le nord fin al Danubio e al est usque al Dardanellos. Il propone le UNION de omne statos citate grec, con su predominantia. Isocrates, le successor de Pericles, pronuncia se pro Filippo, vidente que solmente un mano forte pote unir Grecia. Ma le famose orator del epoca, Demosthenes, denuncia Filippo como tiranno aggressive. (Ancor hodie un attacco extremamente aggressive es un 'filippica') e prevale. In le sequente conflictio Filippo vince e uni tote Grecia, Macedonia e le regiones annexe, in un corpore politic commun, con un commun lingua franc (koine), Filippo mori in 336 a.Cr. e lassa le trono a su filio Alexandro, qui ha solmente vinti annos.

ALEXANDRO (nominated le GRANDE) educate per le grande filosofo grec Aristoteles, vive completamente in le civilisation grec. Ja Filippo recognosceva le debilitate decadente del Medo-Persian Stato Universal. Alexandro decide conquerer lo. In un campania unic in le historia militar del mundo, Alexandro conquiere Asia usque al Ganges e descende al Oceano Indian; pois ille conquiere tamben Egypto. - In omne punctos importante ille funda citates grec, institue administration in koine. Este citates deveni centros del cultural influentia grec. Durante le dece-due annos de su campania, Alexandro porta le civilisation grec fin a India, ubi le civilisation grec supervive ancor hodie. De plus, elementos del cultura grec, ex India, entra in China e contribue al civilisationes de China e de Japon. Dunque le campania de Alexandro deveni le prime grande interpenetration del West e del Est. Alexandro face venir scientistas ex Grecia pro explorationes in le paisas conquisite, e invia centos de specimenes, monstras, a su vetere maestro Aristoteles. Con passion e talento Alexandro dedica se al organisation de su vastissime conquestas. Il crede in le superioritate del civilisation grec, desira hellenisar le mundo e unir Europa con Asia politica- e racialmente: Alexandro sposa Roxana, un princessa asiatic; il suggere a su officieros et amicos sposar filias de nobiles asiatic, con le resultato, que milles seque su exemplo.

Koiné grec deveni ora le lingua universal official del vaste Stato universal de Alexandro, que include le tote mundo accessibile e civilisate. - Per disgratia Alexandro committe un error fatal pro le mundo occidental. Volente organisar e hellenisar su conquestas disperse in le immense vastitate del spatio asiatic, ille non ha tempore pro conquerer, unir e hellenisar le paisas circa le Mediterraneo. Alexandro non comprende que le paisas circa le Mediterraneo debe haber le prioritat absolute, pro que illo constitue un gruppo homogen natural: geografic, economic, geopolitic, que pote esser unificate, organisate e hellenisate multo plus facilmente que le remotissime paisas del Oriente.

Un Stato Universal mediterran haberea cambiate le historia del mundo, remanite multo stabile. Al contrario, le imperio oriental de Alexandro era un conglomerato troppo heterogen e ha monstrate se multo instabile. Assi, le Occidente non conquiste remane disunite e disorganisate, - preda de incessante guerras interior: in

vice de devenir un Stato Universal stabile e florante pro seculos. Alexandro possedeva le capacitate de facer lo, ma il ha perdit se in Asia.

Le immense fatiga de su campanias e le gigantesco effortio organisatori attaccava le nervos de Alexandro. Ille perde su autocontrollo: comedia a biber vino sin mesura, deveni malade e mori in le etate de 33 annos 323 a.Cr. Su disparition prematur es un grande calamitate historic. Ille era capace de unificar le mundo, animate per le civilisation grec e parlante un lingua universal del mundo, ma non lassa successores capace a executar su grande planos pro le conquista del west - planos trovate inter su documentos lassate in hereditate.

Ora, le generales de Alexandro face guerras inter se pro le predominantia. Pois illes divide le Stato Universal in tres partes:

Le asiatic territorios del ex-Stato Universal Medo-Persian veni sub le regno del general Seleuco e deveni, sub le dinastia del seleucides, le successor del Stato Universal Medo-Persian, con koiné como lingua universal (in vide del arameico).

Syria, Palestina et Egypto veni al general Ptolomeo tambien con koiné como lingua universal. Le territorios de Macedonia e Grecia veni subjecte a Antigono, nepote del plus grande general de Alexandro.

Assi, ben que governate separatamente, le Stato Universal de Alexandro remane unite in le civilisation hellenic e in le lingua universal koiné.

SELEUCO e su successores funda lor citate residential in Antiochia (Syria) e cerca hellenisar lor immense imperio asiatic. Le Seleucides funda dozenas de grec citates in Asia Minor, in Syria, in le pais del Tigris e Eufrate, in Persia - usque ultra le frontieras de India. Le citates recipe autonomia pro lor local affares. Assi le civilisation grec prende profundissime radices in Asia.

In Egypto, PTOLOMEO funda le dinastia ptolomaic. Ille reside in ALEXANDRIA, fundate per Alexandro mesme. Le dinastia ptolomeic succede unir le civilisation grec con le civilisation egyptian e facer Alexandria un splendide centro de cultura.

In Macedonia e Grecia le lucta pro hegemonia continua e le prosperitate declina. Le imperios seleucide e ptolomaic - libere de luctas interior - con lor hinterland (retrotterra) immense, es multo plus favorable pro industria e commercio. Multe grecos emigra ex Europa al nove urbes: Antiochia, Alexandria, Rhodos, Ephesos etc., reinfortia le civilisation hellenic in Asia et Africa. Athenas sol conserva su prestigio immense, nonobstante su debilitate politic, e remane le centro del civilisation hellenic.

10. LE CIVILISATION HELLENISTIC

Malgrado que Alexandro ha destructe le potentia militar del Oriente, le influenza del civilisation oriental deveni sempre plus grande, specialmente in commercio, metodos de governmento, habitudes, industria, arte, literatura, scientia e religion. Durante que le civilisation grec (con su lingua, arte, literatura, scientia, teatro etc.) hellenisa le Oriente, le Oriente, in un maniera minus spectacular, ma non minus profunde orientalisa le Occidente. Le resultado es le interpenetration de Oriente et Occidente in un civilisation greco-oriental o hellenistic. Le vehiculo del civilisation hellenistic es le 'greco universal' (koiné), lingua del governmento, del commercio e del publicationes literari. Nos possede multe documentos literari del epoca, scripte super papiro, trovate sub le ruinas de casas, collapse, ben conservate specialmente in Egypto gratias al clima sic. Tamben le Vetere Testamento es traducte ex hebreo a koiné. Koiné es le lingua de omne homines culte, speialmente in le citates, durante que le population rural continua usar (altra koiné) tambien lor linguas regional. Assi, durante le tres seculos post le morte de Alexandro, le hellenistic civilisation imbracia le tote mundo antique.

Le architectura face progressos. Le grec citates in Asia son multo ben constructe, splendide edificios public, templos, teatros etc. Le "basilica" appare, inspirate per le antique architectura egyptian. Tamben le 'arco' appare, inspirate per le architectura de Asia Minor.

ALEXANDRIA deveni le plus grande urbe del mundo antique, con extensive sbarcatorios e docks pro naves, que traffica con tote le mundo inter India et Espania. Le alexandrinos construe un turre de 115 metros pro mostrar lumine al naves durante le nocte. Le nomine del turre es 'PHAROS'; pois omne turres de illumination pro navigation es nominate faros. In Alexandria, le dinastia ptolomaic construe un gruppo de edificios: le 'Museo Royal', un instituto scientific, con un immense biblioteca, salones pro conferentias et exhibitiones, cortes, proticos e habitationes pro le scientistas residente in le instituto. Le scientistas convive in le Museo; illes recipe salario e omne cosas pro lor recercas, si que illes pote laborar sin financial preoccupationes. Tal initio del systematic recerca scientific non es superate durante le sequente due mille annos.

Le epoca hellenistic produce obras de arte, specialmente sculptura, con dramatic representation del action human, obras nunca superate como 'Laokoon'. Tamben le portrait es perfecte. Apelles, pictor favorite de Alexandro, presenta testimonios contemporan, le portrait attrahava cavallos passante. Le poesia del epoca abandona le temas catastropic e tragic. On ama le tema idillic e pastoral del vita simple in belle compania. Theocrito es appreciate tamben hodie. Al teatro floresce le comedia.

Le scientia tecnic realisa multe inventiones pro le vita quotidian, automatic aperitos de portas, machina a lavar, pressa a vite pro producer oleo, combinationes de levatores, manivellas, vites e pinniones, funivias pro transportar petras ex petrerias, rotas pro elevar aqua in grande quantitat etc. In fin un teatro automatic existe pro monstrar un succession de picturas - le precursor del cinema.

Archimedes (morte 212 a.Cr. es le plus grande mathematico e fisico del antiquitate. Ille developpa le mathematica superior e face multe discopertas scientific, como le peso specific. Per le combination de poleas e rolos ille succede accumular le fortia e pote levar lentamente un nave. Note es su sententia: "Da a me un puncto fixe e io va mover le terra."

Altere grande mathematico del epoca es Euclides, fundator del geometria scientific. Le geometria euclidian es hodie ancor le fundamento de nostre geometria practic.

Aristarcho de Samos (ca. 320 a.Cr.), grande astronomo, discoperi que le terra e le planetas revolve circum le sol. Este discoperta era troppo revolutionari pro su epoca. On refusa id e le grande discoperta cade in oblivion e resta dismemorate fin que 1200 annos plus tarde Copernico face le mesme discoperta.

Eratosthenes de Alexandria (275-214 a.Cr.) calcula le circumferentia del globo terrestre per medio de observationes del movimento solar, malgrado su medios primitive con un error de apena cento kilometros. Ille es tamben le autor de un geografia complete del mundo cognite con un rete de latitude e longitude.

Pytheas de Massilia explora le costas ultra Gibraltar, discoperi le forma triangular de Anglaterra e penetra in le mar del Nord, observa que plenunio da marea alte.

ALEXANDRIA deveni le centro de recercas medical; per vivisection de criminales condemnate on discoperi le nervos motor e sensorial que conduce messages al cerebro. - Grande BIBLIOTECAS trova se in Alexandria, in Heracleia al Mar Nigre, et in Pergamon. Le Biblioteca de Alexandria habeva un medie million de libros, le catalogo sol consisteva cento vinti libros.

Le EDUCATION face grande progresso. Le scola elementar es ora subventionate per le Stato. Post le scola elementar le juvenes ascolta conferentias de retorica, scientias natural, filosofia e mathematica. Oui ha talento special continua studiar in le Museo de Alexandria o in Athenas.

In Athenas continua inseniar in le Academia le successores de Platon. ARISTOTELES (384-322 a.Cr.) stabli su scola private in un terrassa nominate 'peripatos' = 'promenada', si que le scola es nominate 'peripatetic'. Aristoteles dirige le studio avantiate e le sistematisation de scientias: anatomia, botanica, zoologia etc. Le resultado es un ver ENCICLOPEDIA, le plus grande collection del cognoscientias scientific del antiquitate. Le obras de Aristoteles gaude de autoritat absolute fin al medioevo.

Zenon insenia que solo un ben existe: le virtute - e un sol mal: le torto moral. Ille insenia in un portico nominate 'stoa', si que su scola es 'stoic'. Secundo Zenon le scopo del vita es le tranquillitate del anima. - Epicuro insenia, que le placer del corpore e del anima es le plus alte ben, ma debe esser sempre in accordo con le virtute. Stoicismo et epicurismo servi como un specie de religion, proque le fide in le deos del OLIMPO evanesce. Le simple populo non comprende le filosofias e cerca substitutos in religiones estranie, importate ex le Oriente.

Ex omne scientias nasce nove conceptiones e nove expressiones qui hodie son 'classic' et international.

11. Le CIVILISATION DE ROMA

Historia

Italia non possede costas tanto indentate como Grecia; le portos son minus numerose e minus bon. Dunque le commercio ultramar non poteva esser developpate como in Grecia, si que per le commercio trans marin le KOINE grec deveni tosto le lingua franc del Mediterraneo. Le LATINO remaneva durante seculos limitate al peninsula de Italia. Totevia, le mixtion de linguas in le peninsula comencia jam in tempore remote. Le populos nordic desira viver in un climate plus clemente, migra verso sud, stabli se in Italia e misce se con le nativos racial- e lingualmente. A causa del superpopulation de Grecia, tamben grecos emigra a Italia Meridional e Central. Le nomine 'Italia' es cunea per le grecos.

Tres populos lucta pro predominio in Italia: le ETRUSCOS (immigrate ex Asia Minor) le semetic CARTAGINESES (immigrate ex Nord-Africa) e le GRECOS.

Le native populos italic ha un parte subordinate in le lucta. Le grecos vince et assecura le prevalentia del civilisation e del lingua grec in Italia.

Italic tribos habita in le region al sud del Tibere, nominate Latio; le vocabulo 'latin' veni de 'Latio'. Le LATINOS son indo-europeos immigrate ex le steppa asiatic. Illes son agricultores e compra le metallic instrumentos ab mercantes etrusc in le mercato vicin importante del region, nominate 'foro', que deveni plus tarde le FORO ROMAN. Circa 750 a.Cr. le ETRUSCOS conquiere le forte PALATINO super le Tibere e controla villages vicin al Tibere que uni si e forma le citate de ROMA.

Le ETRUSCOS era un populo grande e forte. Le essential elementos del cultura etrusc supervive in le civilisation roman; - tamben elementos poco simpatic e opposite al spirito hellenic - per exemplo le sadismo, que manifesta se per le luctas de gladiatores in le circo roman: instructores era etruscos. Scenas de crueltates infernal es observabile in le frescos del tumbas etrusc. Dante, nate in le pais del etruscos, da vivace descriptiones de tal crueltates in su 'Inferno' del 'Divina Comedia'! Es ben possibile que tamben le taumachia ('corrida' espaniol) descende ex le spirito de crueltat etrusc.

Le etruscos traffica in portos grec e apprende scriber lor lingua con literas grec, si que non solo le grecos, ma tamben le etruscos importa le arte del scriptura a Latio. Durante le predominantia etrusc le latinos assimila multe elementos etrusc. Malgrado que in ca. 500 a.Cr. le romanos expelle le etruscos, le obras etrusc lasse un marca perenne super le cultura de Roma.

Ja durante le influentia etrusc, grec navigatores commercia con le latinos in le bassino del Tibere. Le latinos apprende le nomines grec de multe mercantias, apprende leger e scriber facturas - primo in greco, pois tamben in latino, si que le alfabeto grec. Le lingua grec comencia influer le latino in modo considerabile. Le latinos apprende le nomines grec de vestimentos, utensiles, vasos e altere mercantias offerte per le grec mercantes. Assi le grec veste (de origine fenicie "khitò", pronunciate per le latinos "ktun", con passar del tempore perde le 'k' initial e adde le desinentia latin 'ic' e deveni "tunic (a)". Le etimologia ha stabilite multe vocabulos latin de origine analoge.

Le grecos porta con se lor belle mitologia, le belle contos de deos e semi-deos, e le romanos apprende identificar lor deos con le deos grec. Le influentia del religioen grec es potente per le oraculos grec. Le romanos crede, que le oraculos es capace a revelar le futuro. Essente un populo de calculation materialistic, illes apprecia un religion capace a revelar le futuro. Le religion del romanos non es un devotion interior, ma plus tosto un negotio inter deos e homines. Venerar le deos es, pro le romanos, como compler un contracto: le homines da le veneration e, in cambio, le deos da lor favor.

Le romanos possede un talento special pro le POLITICA E LEGISLATION. Illes crea un governmento guidate per le experientia del homines plus matur e plus habile. Post le expulsion del etruscos le romanos adopta un sistema republican, con due 'consules', commandantes del Stato, electe pro un anno; le nobile 'patricios' son eligibile. Ma tamben le populo commun pote eliger un representante nominate 'tribuno', qui ha le directo de VETO contra actiones governamental, que viola le interesses del populo. Affares importante como pace e guerra depende del 'senato'composte de ex-officiales. In tempores de grande periculo es nominate un 'dictator'. Omne este nomines de officiales e multe alteres son in uso quasi mundial ancor hodie.

ROMA commencia como un minuscule citate-stato de poc kilometros quadrate. Le romanos allia se con le federation de tribos latin e concede a illes le mesme directo civil del citatanos de Roma. Adjutate per su alliatos, Roma succede conquerir territorio etrusc in le nord e territorio de predatori tribos italic in le sud. Roma establi colonos agricole pro proteger le nove territorios e concede le directo civil a omne habitantes. Tal expansion crea un corpore crescente de citatanos-soldatos productive e preste a defender le juvene citate-stato de Roma.

Le politica roman es evidentemente superior al meschin mentalitate del republicas grec, que non dava directo civil al habitantes del territorios annexe. In tal modo, poco a poco, Roma devenit maestra del peninsula.

Durante que Roma conquiere Italia, le semitic citate-stato CARTAGO, parlante un specie de arameico, domina le costa nord de Africa, grande parte de Sicilia, Sardinia, Corsica e le costa de Espania etc. Su civilisation syriac-aramaic era de alte nivello. Roma e Cartago, representantes de due civilisationes diverse (greco-roman e syriac-aramenic), veniva in conflicto armate, e le fortuna de guerra favorava le cartagineses, qui disponeva de un grande flotta. Ora tamben le Romanos construe un flotta, pro decider le guerra a su favor. Allora le genial stratego cartaginense Hannibal organisa un arnea terrestre ex le hardite nativos de Espania, transversa le Pireneos e le Alpes e defia le arnea decuple de Roma. Durante un lucta exasperate de

dece-cinque annos, Hannibal es victor plure veces, ma le tenacitate del romanos fortia Hannibal a retirar se ad Africa. - Pois, le grande stratego roman Scipion porta le guerra in Africa, disface e destrue Cartago, si que Roma deveni dominatrice de omne territorios de Cartago e le plus grande potentia del epoca.

Ora, Roma non vole tolerar le altere potentias circum le Mediterraneo, que poterea menaciar le predominio de Roma. Le disunitate del tres partes del Stato Universal Hellenic de Alexandro offere occasion a Roma pro practicar le tactica "divide et impera" In 197 a.Cr. le romanos derouta Macedonia e face le grec statos vassallos de Roma. Anno 168 a.Cr. illes provoca tamben le Imperio Seleucide e, fin 168 a.Cr. succede facer tamben Egypto vassallo de Roma.

Assi le romanos, excellente organisatores del guerra, succede extender lor domination evenite ex un parve citate-stato, a quasi le tote mundo civilisate.

Totevia, ora illes son confrontate al carga de organisar et administrar un imperio ecumenic. Ci le Romanos falle completamente pro lor aviditate de inricchir se sin scrupulo e pro lor rapacitate de exploitar le pais subjecte. - Le experientia historic demonstra sempre, que on non pote facer mal a alteres sin facer mal moral a se mesme. Le Romanos, facente mal material al pais subjecte, causa non solo le ruina del pais subjecte, ma tamben le decadentia de lor Roma mesme.

Le romanos victoriose in scala mundial, oblida, dismemora lor anterior generositate, con le qual illes concedeva le derecho civil al regiones conquiste in Italia. Ora, victoriose in le tote linea, refusa le derecho civil al neoconquiste pais, considera les como provincias, obliga les a pagar tributos a Roma e a submitter se al domination incontrolate. Le occupation resta militar; le governor roman ha le derecho de incassar tributos et usar liberamente le partes pro su arma e le governmento. Le officio del governor dura un anno solo et es, de facto, un premio pro servicios politic. Durante le breve termino de governmento le governor cerca ganiar un grande fortuna private, spolia e roba quanto possibile. Roma recipet ex su provincias tante moneta tributari, que impostos directe ab le citatanos de Roma non era plus necesse. Commandantes e truppas victoriose inricchi se per spoliation. Pois, roman commerciantes e contractors pro collection de tributos invade le provincias. Nominate 'publicanos', illes extorque le population tanto cruelmente, que le Evangelio considera les como peccatores tipic. Governatores e publicanos inricchite sin mesura retorna a Roma nove plutocrazia. Le ricchezza demanda benes de luxo: villas, mobiles, vestimentos, joielles, obras de arte, comestibles exotic etc., luxo sin mesura. Le spoliatores porta a Roma granparte del auro, del obras de arte, trovate in le provincias. Ric romanos possede tonnas de argenteria e altere articulos de arte in lor casas private. Assi le nivello cultural del vita roman augmenta, ma omne benes cultural son importate. Necun artista roman es capace a crear genuin obras de arte.

Similmente, on comencia construir a Roma splendide edificios public, importante le architectura grec. Educate sclavos grec liberate funda le prime scolas in Roma e insenia tamben literatura e retorica. Multe juvenes roman va a Athenas pro completar lor studios. Quando pois Roma annexa Grecia, le modo de vita grec e roman veni intimamente mixte. Multe grecos veni a Roma, si que le literatura grec diffunde e deveni un elemento essential del cultura roman. Le quotidian contacto con grecos culte incita le romanos a cercar expression literari in lingua latin. Ben que le latin possedeva lor cantos popular pre-literari, le romanos non prende lor inspiration ex le poesia del proprie populo, ma ex le literatura grec, si que le literatura roman developpa se como simple continuitate del literatura grec in lingua latin: Horatio mesme, le grande poeta, confessa: "ROMA, conquistador de Grecia, veni conquistate per le civilisation grec". Quando pois le literatura cresce, le editores emplea, da labor, como copistas, a un ver arma de sclavos, pro producer libros. Posseder un biblioteca ben fornite de libros grec e latin, es considerate necessari pro homines culte e ric. Le developpamento del literatura latin eleva le lingua latin a un nivello plus alte.

Decadentia. Intertanto le vita luxuriose del nove classe ric causa corruption e decadentia moral. Le soliditate del familia comencia a disparer. Divorcio deveni commun. Le feminas de Roma, anteriormente famose pro lor virtute familial, deveni vendibile. - Le populo non participa in le grec cultura del rricos e non le comprende. Le gusto del multitudine roman remane primitive e demanda jocos attractive. On introduce duellos con gladio inter criminales condemnate e inter sclavos 'gladiatores', qui debeva occider se mutualmente; equalmente spectaculos inter gladiatores e bestias feroce. Le multitudine delectava se in tal duellos sanguinari. Le mesme multitudine commun del urbe de Roma decideva per le electiones; le rricos organisa spectaculos cruel pro esser electe al governmento.

Corruption:

Toto es corrupte a Roma. Le multitudine es un populaceo parasitic, que non vole laborar. Laborar es affare de sclavos. Le plebe crita pro "pan e spectaculos" e dirige le politica del Imperio Roman. Le 'moneta immunde' compra le officios; le tribunales tamben es vendibile. Le nove rricos corrumpe tamben le vita rural. Carrieristas e spoliatores de provincias compra omne fermas vendibile, unifica les in grande plantationes e

cultiva les per sclavos. Cento mille prisioneros de guerra veni vendite como SCLAVOS. In le plantationes le sclavos es tractate como bestias: marcate per ferro ardente et exploitate cruelmente fin al collapso. Le mortalitate es enorme, si que le demanda pro sclavos deveni plus grande que le disponibilitate de prisioneros de guerra. Alora piratas, chassatores de homines, e mercantes de sclavos (tolerate per le governmentamento) in festa le costas del Mediterraneo pro capturar homines libere e vender les como sclavos.

Sclavos e lingua

Con le introduction del sclavos, linguas estranier entra in Italia. Le linguas del sclavos apporta elementos lingual al latino e le sclavos semicivilisate simplifica le lingua e prepara le transformation del latino in un lingua franc rustic vulgar.

Intertanto le prestigio de Roma diminue. Le habitantes del provincias vide, como le governmentamento de Roma es in le manos de autoritates corrupte e de un populaceo brutalisate. Le provincias demanda participation al governmentamento. Le population rural demanda un reforma agrari: distribution de terras. Alcun statistas honeste cerca remedio per legislation, assi le fratres Tiberio Gaio Graccho. Tiberio diceva: "Le bestia que vaga ha cavas e retiros... Vos qui combatte pro Roma non ha casa pro vostre sposas e filios,... vos combatte e mori pro procurar ricchezza e luxu ad alteres. Vos es nominate le maestros del mundo - ma vos non possede alcun gleba de terra". Le Graccos veni assassinate. Seque un lucta sanguinose inter le minoritate dominante e le majoritat oppresse, aperi le strata al assumption del poter per generales militar con ambitiones politic, como Mario, Druso, Sulla e Pompeio.

Finalmente veni un nove Gaio heroe popular Caius Julius Caesar, Julio Cesare (101-44 a.Cr.)

Cesare, electe consule, organisa un armea professional, occupa le territorios del hodierno Francia, Belgica e Hollanda, annexa les a Roma sub le nomine 'Gallia'. Pois ille transversa le Manica et occupa Britannia fin al Tamese. Reveni in Italia con su armea victoriose e devote a ille, prende le poter del stato e organisa ordine. Intertanto continua le lucta del cliques, que Cesare debe superar, e le resistentias armate de su concurrentes. Celebre es su "veni-vidi-vici" (io venit, videt, vincet) classic brevissime annuncio al senato de su decidente victoria (presso Zela, 47a.Cr.). Post esto Cesare passa a Egypto, ubi regna Cleopatra, le ultime descendente de Ptolemeo. Cesare remane novem menses in Egypto. Durante un rebellion le populaceo incendia le celebre BIBLIOTECA DE ALEXANDRIA' annihilante manuscriptos preciosissime et insubstituibile - un immense perdita cultural pro omne tempores.

Cesare retorna a Roma e regna con grande moderation e humanitate. Ille dedica se a reformar e reorganisar Imperio e governmentamento del citates. De valor es su reforma del calendario, introducente le anno solar: le nomine del mense 'Julio' commemora Julio Cesare. Cesare es decise a unificar e latinisar le tote imperio, incluse le Medie Oriente, como il ha latinisate Gallia. Certemente Cesare haveva le capacitat e le genialitat a facer lo: Il ha preparate le organisation del Stato Universal Roman; ille non poteva realisar su planos - fu assassinate per un gruppo de fanaticos. (101-44 a.Cr.) Cesare es tamben cognite como scriptor classic. Su libro 'de bello gallico' (le campania, guerra in Francia) scripte in un stilo que voleva esser classic modello, et es lectura obligatori in nostre gimnasios.

12. LE STATO UNIVERSAL ROMAN

OCTAVIANO, filio adoptive de Cesare, in solo dece-octo annos de dur lucta, liquida omne cliques de adversarios, termina le guerra civil e succede assecurar se le hereditate de Cesare pro controlar omne dominios de Roma e pro unir les in un grande Stato Universal.

Latino es lingua universal, lassante le greco universal (koiné) pro uso in le partes oriental del Stato Universal. Post un seculo de guerra, devastation e mal-governmentamento de cliques, le pace, le ordine e le bon governmentamento retorna. Omnes son plen de entusiasmo. Le senato confere a Octaviano le titulo 'AUGUSTO'; (venerabile) tamben le mense post 'Julio' veni nominate 'Augusto'.

Augusto es le fundator del Stato Universal Roman. Ille non vole ulterior conquestas, ma consolidar le dominio del Stato Universal, del Eufrate al est fin al Danubio e Rheno al nord e al west.

Sub Augusto e su successores, le Stato Universal Roman gaude de un periodo de pace de duo cento annos. Augusto cerca organisar un administration honeste et efficiente in omne partes; ille mesme nomina e controla le governatores e lassa les in officio pro longe annos. Augusto crea un juste sistema de taxation et impostos et introduce le censimento del fortuna tamben in le provincias. Un CENSIMENTO DEL POPULOS era in curso quando Christo nascet in Bethlehem. Augusto controla personalmente le vastissime summas de impostos e usa un grande parte del moneta pro obras public in le provincias, si que tamben le provincias recipe un administration stabile, efficiente e controlate. Le consolidation general incoragia le gente a investir lor moneta in interprisas. Le affares flora, Augusto, herede del grande ideas de Cesare, inicia

le unification civilisatori del tote mundo in cultura, economia e lingua. Ille combatte le decadentia moral, legifera pro proteger le matrimonio, restaura le templos, le festas e le antique usages. Augusto crea splendide edificios public in marmore, secundo modellos grec e oriental. Totevia le architectura - como tamben le artes plastic e grafic del epoca - non es original roman, ma continuation del arte grec. Le literatura del epoca de Augusto equalmente es le continuation del literatura grec in lingua latin impregnate de parolas grec. Assi le latino es developpate ad un fin et exacte instrumento de expression. Le mixtion del culturas grec e latin deveni complete, e homines culte es versate in le literatura grec e parla greco como latino - quasi plus greco que latino.

In medio del epigonismo del epoca, HORATIO es un poeta original - le plus grande poeta latin. Ille porta le poesia latin al plus alte nivello. Horatio es un ric mina de vivide descriptiones del vita roman.

Verso le Occidente le romanos insiste in imponer le LATINO como linguistic medio pro transmitter le cultura hellenic recepte ex fonte grec. Le latino es lingua del administration e del arma, diffunde se tamben al costo del altere linguas occidental.

Nonobstante, le romanos non succede assimilar le greco universal (koiné), que ha capturate Roma mesme. Ubi le KOINE es establite como lingua del cultura, del administration e del negotios, le governmento roman non cerca supplantar lo.

Uno del successores de Augusto, le imperator CLAUDIO (40-54 p.Cr.) conquiere et annexa Britannia, que remane provincia roman durante tres seculos. Trajano latinisa Rumanla, que hodie ancor es romanic. HADRIANO (117-138) organisa su arma ex omne populos del Stato Universal, e face le arma un crucibulo de fusion, in que omne soldatos veni latinisate. Ille organisa tamben le postas imperial. Le correspondentia deveni facile e contribue multo al latinisation del provincias.

LATINO deveni le lingua universal del mundo, durante que le KOINE remane restricte a certe regiones orintal.

Durante le secunde seculo de pace multe provincias recipe le derecho civil, si que le population deveni de jure romanos e latinisa se. On institue un codice de leges pro le tote Stato Universal, si que tamben le jurisdiction contribue al latinisation.

In le provincias latinisate va nascer durante le seculos sequente, le linguas regional latinisate: francese, espaniol, portuguese, rumanian, et in un certe senso anque anglese, german.

Ora le SCOLAS son financiate per le Stato. Hadriano funda un UNIVERSITAT a Roma, le 'ATHENEO'. Tamben in altere citates nasce universitates, si que le education cultural diffunde se in le integre Stato Universal Roman. Latin e Koine amalgama se sempre plus a "GRECOLATINO".

Le artes tecnic progressa. Le romanos inventa le beton = concretum, caementum pro funder pecias colossal. Le cupola del PANTHEON a Roma con 45 metros de diametro, es un fusion de un pecia de beton, et es ancora firme como in le tempore de Hadriano, constructe anno 118-128 p.Cr.

Le CIVILISATION del Stato Universal deveni cosmopolita, composite ex omne elementos del civilisation occidental e oriental, centrate in Roma. On importa non solo merces de luxo ex oriente, ma tamben RELIGIONES, pro que le fide in le deos ancestral - troppo crude e troppo insatisfacente - declina tanto in le elite quanto in le populo simple. In vice le misterios del religiones oriental exerce un forte attractlon a omnes. Iste misterios consiste in le dramatic representation del carriera de un deo, su submission al morte, su resurrection ex le morte e su ascension al vita eterne. On crede que le facto de testimoniar le representation e de submitter se a certe ceremonias de initiation, porta le initiatos al delivrantia del mal e al participation in le vita eterne con le deos. Este misterios es le precusores del cristianismo.

Le ancian religion roman non promitte un vita felice post le morte. Nonobstante omnes desira, consciente- o inconscientemente, un vita ultra le tumba, e in medio de tribulationes, on desira un supporto divin. Assi, le multitudine senti le attraction del confortante promissas del religion oriental.

Inter omne religiones orinetal, le CRISTIANISMO diffunde se le plus rapidemente, como nos va vider in le capitulo sequente.

Le imperator Marco Aurelio (161-180) era un fin spirito super le trono; ille lassa un volumine de su "Meditationes", que es un aspiration pro viver secundo alte normas moral. Marco Aurelio non poteva arrestar le

Decadentia interior del Stato Universal.

Le causa primari es le disparition del classe de parve fermeros, qui antea, como productores, pagava impostos, era soldatos e citatanos, habeva create le grandessa de Roma. Sub le carga insupportabile de

impostos e le concurrentia del colonias african, le fermas veni absorpte per vaste latifundios appartenente a ric proprietarios de Roma. Un parte del fermeros ruinate entra in servicio del latifundios como servos ligate al terra arate, includente lor descendentes pro sempre, quando le terra es vendite. Altere fermeros ruinate migra in le citates. Pocos ibi trova occupation in le manufacturas, que restringe lor production, proque le principal clientes, le parve fermeros, son disparite. Le grande parte del ex-fermeros deveni paupere proletarios in Roma, qui vive per le beneficentia del Stato, celle massa que non vole o non trova labor e demanda 'panem et circenses' - pan e ludos. Le carga de lor mantenimento es immense.

De plus, le ARMEA necessari pro defender le frontieras contra barbaros aggressive, deveni un carga sempre plus grave. Assi le Stato cade in grande difficultates financiari. Le fisco non pote pagar regularmente le soldos, si que le arma es demoralisate. - Le romanos decadente non vole servir in le arma, on recruta estranieros.

Con un majoritate de estranieros le arma veni a consistere de elementos semi- o non-civilisate.

Le disciplina de tal arma es basse, e un arma indiscipline deveni objecto de manovras politic in mano de aventureros et es factor potente in le election del nove imperator. Le arma indiscipline refere un imperator que non demanda disciplina. Quando le imperator monstra se troppo exigente, le arma occide le e elige un nove imperator. Assi le poter supreme del Stato passa in le manos del parte minime civilisate del population. Tal fortias destructive apporta un seculo de revolutiones, per quales Stato e civilisation roman face naufragio.

In 212 p.Cr. le imperator Caracalla concede le derecho civil a omne homines libere del Stato Universal. Post su morte, le provincias instaure lor proprie imperatores, qui lucta inter se pro le trono del Stato Universal. Al proclamation de un nove imperator seque tosto su assassination. - Durante novanta annos le Stato Universal haveva octanta imperatores, un de illes regnava un sol die; un parte de illes era poco plus que banditos. Durante cinquanta annos non existe ordine public. Vita e proprietate non es secur: turbulencia, robamento e assassinato regna in omne partes. Le insecuritate ruina le economia.

A mesura que le lucta interior ruina fortias del Stato, le barbaros irrumpe e devasta provincias integre. Quando pois le provincias comprende, que le Stato non pote defender les, illes organisa lor proprie defensa. A partir del imperator Diocletiano (284-305) le difficultates deveni tanto grande, que ille introduce un sistema totalitari, in le qual le citatano es solmente un rota del machina totalitari del Stato. Le imperator Constantino funda un nove capital, difficilmente vulnerabile per le barbaros, essente distante del nord: Byzantio al Bosporo, stricto maritime inter le Mar Nigre e le Mediterraneo, domina tanto Europa quanto Asia. Le magnificentia de Byzantio es comparabile solmente con Alexandria antique prende nomine CONSTANTINOPOLIS.

Le Stato Universal Roman, moral- et economicamente banca-rupte, non pote resister al barbaros. Legiones roman discipline non plus existe. Le imperatores debe ingagiar mercenarios barbare pro combatter le barbaros. Con le soldatos barbare tamben costumes et elementos lingual penetra in le vita del Stato. Le romanos intermarita con le barbaros. Tal mixtion de sanguine incorpora multe barbaros in le civilisation roman. Germanos altemente educate appare.

Ulphilas traduce le NOVE TESTAMENTO in gotico; este traduction es le prime documento scripte in lingua germanic.

Le ultime imperator, qui regna ancora super le Stato Universal unite, es Teodosio (379-395 p.C.). Ille lassa le parte occidental a su filio Arcadio, e le parte oriental a su filio Honorio, sub le tutela de capace et energie ministros e officiales german. Assi le DIVISION DEL STATO UNIVERSAL Roman es un facto. Le parte occidental era plus debile, lacerate e spoliata successivamente per le HUNNOS e le VANDALOS. Le imperatores occidental era simple marionettes installate per le mercenari soldatesca barbare. Le ultime de illes, ROMULO AUGUSTULO, es liquidate per le soldatesca e substituite per le mercenario ODOAKER. Assi dispare, in le anno 475 p.Cr., le ultime imperator occidental.

Le PARTE ORIENTAL, minus accessibile al barbaros, resiste plus longemente. Le sol imperator remarcabile es JUSTINIANO (ab 527 p.Cr.) qui deveni celebre per le collection e sistematisation del leges ('PANDECTES') e del decisiones legal pro omne situationes juridic. Le digesto de su leges es partialmente usate ancor hodie. Ille construe le plus magnific templo antique, le HAGIA SOPHIA, que costava dece-octo tonnas de auro e sta, multo admirate, tamben hodie.

13. Le SPIRITUAL STATO UNIVERSAL: ECCLESIA

In vision historic le religion e le ecclesia cristian es le resutato del incontro inter le civilisationes syriaco-aramaic e hellenic, in tanto que omne religiones superior nasce ex le incontro de civilisationes.

Jam in le octave seculo a.Cr. le syriaco-aramaic civilisation e lingua produce effectos permanente super le hellenic civilisation e lingua: le alfabeto, le nove codice etic, le sistema de cosmologia e tamben le filosofia stoic veni ex fonte syrico-aramaic. Totevia, le cultural e lingual communication inter le due civilisationes era reciproc. Le hellenismo radia verso Syria et al tote Medie Oriente, jam longe tempore ante le conquestas de Alexandro. In le quinte seculo a.Cr. Syria jam importa hellenic ceramicos con inscriptiones e accepta le artistic standardes de Grecia. Tamben le lingua grec Koine veni cognite per le commercio. Este preparation explica le rapiditate, con que le syriaco-aramaic civilisation e lingua succumbe al hellenismo e al koine post le militar conquesta per Alexandro. Totevia, le conquesta costava carissimo: Le conquesta material provoca un contra-offensiva spiritual (religiose et ideologic), que produce, poco a poco, le dissolution del civilisation hellenic.

In le epoca post-alexandrin, ideologias syriaco-aramaic travesti e disguisa se in veste hellenic. Le stoicismo, per exemplo, es un ideologia apparentate al ideologia del profetas de Juda, presentate in terminos del filosofia hellenic. Le final dissolution del hellenismo es le obra del cristianismo, que recommendava se al hellenes in le veste del filosofia grec, e como tal le hellenes acceptava lo. Le spirito del cristianismo es tanto revolutionari, tanto superior alien al spirito del hellenismo, que e conversion del hellenes al cristianismo conspira e conjura le dissolution del hellenic civilisation. De facto Judea parlante arameico conquiste per le greco-romanos, captura su grecoroman conquistores in le campo del religion, que es parte nucleari del civilisation. Le mundo grecoroman veni convertite ad un religion de origine arameo-judaic, que remane essentialmente arameo-judaic in su inspiration e principios, nonobstante su compromissos con le hellenismo. Como resultado del conversion le civilisation hellenic (grecoroman) perde su identitat e deveni le grecoroman civilisation cristian.

Le centro del nove civilisation es le Vetere e Nove Testamento de arameo-judaic origine, vestite in greco-koiné. Nostre civilisation occidental es herede del essential tresores del literatura arameo-judaic sacre, e con este literatura veni ad nos multe elementos linguistic.

Le CRISTIANISMO declara, que Deo es patre de omne homines, si que omne homines son fratres; que Deo es amor pur, si que Deo ama omne homines, dunque omne homines debe amar Deo; e este amor debe manifestar se in le amor pur pro omne homines. In su sermon del montania, Cristo proclama le absolute normas moral: amor pur, compassion active, altruismo, servicio spontan, humilitate, non-violentia, honestat e puritate. Cristo demanda de viver secundo tal normas e liberar nos del vitios contrari: odio, non-compassion, avaritia, orgolio, violentia, dishonestat e impuritate. In quanto nos cerca viver secundo le normas e libere del vitios, nos va posseder, poco a poco, un nivello spiritual e moral plus alte e plus felice. Cristo nomina este stato de felicitate le "Regno de Deo", o "Regno del Celo", ma precisa, sin ambiguitate, que le "Regno" es in nos mesme, dunque non es un loco material, ma un stato psychic. Assi, cristianismo promitte un felicitate progressive jam sur terra - pois vita eterne transhuman.

In principio le cristianismo es predicate in lingua arameic, lingua materne de Cristo e del Apostolos, lingua universal del Oriente. Totevia, le arameico era jam in regresso contra le greco koiné. Le discipulos de Cristo, volente conquerir le Occidente, adopta le KOINE como lingua universal del communitate cristian: "Ecclesia", traduce le message de Cristo (le Nove Testamento) in koiné e comencia predicar in greco-koiné. Assi, per koiné illes conquiere le parte oriental del Stato Universal Roman.

In contrario, in Italia et in le provincias occidental le LATINO prevale. Le cristianos, volente invader tamben le Occidente, traduce le sacre scripturas in LATINO e predica in latino.

Le altere religiones oriental non poteva presentar le mesme consolation, sperantia, satisfaction moral, spiritual, compania et unitate in pur amor reciproc, que le cristianos del prime seculos offere e impartì. Super toto, cristianismo es de origine proletari. Cristo e le apostolos era ex le populo paupere. Dunque le pauperes, le proletarios, le sclavos, le humiles, le exploitates, le tribulates e illes, qui cercava un melior orientation moral e spiritual, assembla se in le communitate cristian. Durante le secunde seculo del pace universal (del Stato Universal Roman), le cristianismo supera assolutamente omne altere religiones, e forma un nove tipo de societate:

Le ECCLESIA

Ecclesia es, de facto, un specie de STATO UNIVERSAL SPIRITUAL. Le Ecclesia Cristian pretende se mesme - e ancora plus grande - universalitate que le Stato Universal Roman. Le Ecclesia adopta, successivamente, le linguas universal del Statos Universal, in le quales on propaga le cristianismo. Con su expansion le Ecclesia porta con se le lingua universal ad omne populos convertite al cristianismo.

ECCLESIA E STATO

Le locotenente del imperator DIOCLETIANO, GALENO, observa, que le Ecclesia Cristian ha create un organisation hierarchic solidissime, le qual contribue multo al mantenimento del ordine e de bon vicinitate. Con un decreto del anno 311 Galero recognosce le Ecclesia legalmente. CONSTANTINO, successor de Diocletiano, confirma le decreto et eleva le Cristianismo a religion del STATO UNIVERSAL. Assi le Ecclesia deveni tamben institutionalmente un Stato Universal Spiritual. Le successor de Constantino, Juliano (361-363 p.Cr.) refusa le cristianismo e tenta imponer un "hellenistic" religion inventate per ille e su collaboratores. Este religion artificial non supervive a Juliano - in analogia al experimento religiose de Ikhnaton in Egipto. - Religion non pote esser imponite per invention artificial.

Con le DIVISION del Stato Universal Roman, tamben le ECCLESIA divide se. Le Ecclesia Oriental (Ortodoxe) deveni dependente del Stato, con le imperator regnante como capite del Ecclesia. Al contrario, le Ecclesia Occidental (Catholic) developpa se a un organisation completamente independente del Stato. Le Ecclesia cristianisa le barbaros e gania considerabile influentia super illes. Ya, secundo le fide, Cristo ha date al apostolos e lor successores grande poteres spiritual - e le barbaros cristianisate sape lo. Assi, quando le Stato Universal Roman non es plus capace a reprimer le barbaros con le fortia material, le Ecclesia reprime e disciplina les per medio del fortia spiritual. Quando appare un nove invasion barbaric del slavos, le Ecclesia cristianisa e incorpora les in le civilisation cristian.

Le facto, que le prime episcopo de Roma, Sancte Petro, es considerate como le prime successor de Cristo, instaura le episcopo de Roma (le Papa) automaticamente como capite del Stato Universal Spiritual - e instaura le de omne fideles.

Un parte del cristianos retira se del occupationes secular, reuni se in communitates spiritual nominate "monasterios" e practica le vita dedicate al diffusion del fide e del cultura general. Per le activitate del monacos, le Ecclesia assume tamben le cura del cultura e del lingua universal. Grande homines, in religion et in cultura general, appare, - como Sancte Augustino. Le monacos copia le manuscriptos antique, si que illes contribue al conservation del literatura. Le Ecclesia cura tamben le artes et offere le occasion de spiritualisar le arte. Le architectura flora per le construction de templos. Le monacos converte le barbaros nordic al cristianismo e in le mesme tempore, al civilisation del epoca, incluse al uso del lingua universal - parallelmente e mixte con le linguas regional. Assi appare e developpa se le lingus filias del greco-latino: le espaniol, le portuguese, le francese, le catalano, le anglese e le linguas germanic.

Durante le tres seculos obscur inter le dissolution del civilisation hellenic (grecoroman) e le nascentia del civilisation occidental cristian, le Ecclesia, como Stato Universal Spiritual, es custode del valores del civilisation, como un cocon custodia le crisalide, ex le qual de papilion va nascer.

4. Le CIVILISATION DEL ISLAM

In le anno 570 p.Cr. nasce Mohammed, fundator del Islam. Como le cristianismo, tamben le Islam contine un componente syriaco-aramaic et elementos hellenic. Islam, como le cristianismo, es optime demonstration, que le collasso de Statos Universal prepara le terreno pro le emergentia, le apparition inattendite, de un religion superior.

ISLAM, como le cristianismo, adressa se a omne homines et aspira al conversion del tote mundo. In le stato de lor emergentia, anbes establisse in le quadro de un Stato Universal vicin al collasso. Ambes converte le population del Stato Universal, supervive le collasso del Stato e continua a diffunder se vigorosemente tamben ultra le limites del Stato Universal collapse. Islam obtene rapidamente grande influentia super le arabes barbaric e guida les in le campo del civilisation. Le successores de Mohammed, le CALIFAS, organisa le mohammedanos in potente armeas animate per le zelo religiose. Post quasi un millennio de domination occidental, le mohammedanos reconquire le Proxime e Medie Oriente; pois illes attacca le occidente decadente e conquiere Nord-Africa, le Peninsula Iberic, le costa de Languedoc inter le Pireneos e le imbucatura del Rhodano - plus tarde tamben Sicilia.

Como ja le dinamic akkadianos adoptava le civilisation persian, herede del medo-persian civilisation, le populos de Islam demonstra se como creatores de un civilisation proprie e preciose. Illes construe splendide moscheas e palatios, como le Moschea de Cordoba e le Alhambra de Granada, considerate como supreme obras maestral. BAGHDAD, le capital del CALIFAS, deveni le plus fin urbe del Oriente. Le califas organisa bon governmento. Le arabes developpa un civilisation plus alte que le civilisation occidental, alora decadente. Illes studia le litteratura grec e oriental fin a India, developpa specialmente astronomia, matematica, agronomia e grammatica. In le Peninsula Iberic, le lingua arabe amalgama se con le espaniol. Multe vocabulos arabe deveni currente in Europa; le notiones astronomic 'zenit, nadir, azimut' eveni certemente ex le scientias publicate in lingua arameic; notiones matematic como 'ciffra' 'zero' (= nullo) e le

sistema numeral que nos dice arabic, veni de India. Expressiones chimico-farmacologic como alcali, alcohol, safran, sirop, sucro, borax, tassa, mokka etc., appertine al commercio como magazin, doana, varia poco secundo le via, per le qual illes venni a nos, sia per espaniol, italiano, francese, o per latino medieval; assi 'jupe' e 'gilet' son scripte in modo francese.

Post seculos le occidente cristian supera su crise e contrattacca in le cruciadas in le zona mediterranean. In le mesme tempore le Imperio Islamic es attaccate per le mongol nomades central-asiatic. Le situation del Islam deveni critic, ma on succede converter le mongoles al Islam e pois expeller le occidentales, excepte le territorios de Sicilia e del Peninsula Iberic, que retorna al cristian fide e resta al Occidente. Durante le lucta secular Occidente e Islam influe se reciprocamente. Totevia, post le dissolution del Stato Universal Roman, le civilisation occidental era ancora rustic in confronto con le Islam, que era in su grande periodo de floracion. In consequentia, ubi le Occidente conquiere territorio islamic (Sicilia, Espania), Islam conquiere su conquistores e introduce valores cultural in le vita del cristianitate.

Le sequente attacco del Islam contra le Occidente es lanceate per le successor del Imperio Islamic, le Imperio Ottoman (turc), fundate per le central-asiatic nomades convertite al Islam. Le offensiva turc reconquiere le territorios perdite in le cruciadas e usque al bassino del Danubio, e este parte balcanic de Europa remane durante seculos sub le influencia del civilisation e domination islamic.

Pois, le vitalitat occidental prepara un contraattacco grandiose, sorprendente e decisive a longe vista. Le Occidente crea le navigation oceanic, occupa non solo le terras virgine de America, ma tamben Oceania, Indonesia, India e Africa tropical, que era terras de mission islamic. Assi, in senso strategic, le Occidente incircula le mundo mohammedan concentricamente et attacca non solo Islam, ma tamben le altere civilisationes supervivente, in un tentativa de occidentalisar le mundo. Como nos va vider in le quarte parte del studio presente, le occidentalisation del mundo es ancora in curso.

15. LE SEMINE DEL DRACON

Concurrentia e disunitate es causa de nationalismo e de guerra.

Le homine primitive nutri se per collection de fructos, fungos, tuberes, musculos etc. per chassa e pesca. Collectores e chassatores risca morir de fame, si illes non dispersa se in bandas separate, de maniera que le humanitate vive in structura fracturate. Este societate disunite es responsabile del nascimento de numerosissime linguas e dialectos.

Es un facto que le homine senti plus grande simpatia pro le membros del proprie banda, parlante su lingua, que pro altere homines 'estranier', qui parla linguas differente. Secundo le evidentia archeologic le humanitate viveva un million annos in le economia de collection e chassa. Le sentimento de alienation contra le membros de altere bandas deveniva un habitude tanto forte, que permaneva ancora post le passage del economia collection/chassa al economia del agricultura. De facto, il es difficile eliminar un habitude inveterate, tamben quando le necessitate economic ha cessate.

RELIGION del primitivos: Homines vivente per collection/chassa venera le natura, que provide les del viveres necessari. In consequentia non existe essential differentia inter le religiones del numerosissime bandas de collectores-chassatores; e, como le religion es le parte nucleari del psiche, le sentimento de alienation non causa grave conflictos inter le bandas. Le population del terra era ancora tenue; bastava dispersar, distantiar se un poco plus pro evitar collisiones.

Quando veniva practicate le AGRICULTURA, le population augmentava; ma pro le homine agricole - ante le apparition del civilisation (epoca neolitic) il era ancora facile trovar nove terras cultivabile. Le evidentia archeologic demonstra, que grave conflictos non existeva inter villages agricole, ni inter agricultores e bandas de collectores-chassatores. Le primitive agricultores, migrante ex Asia verso Europa pro cercar nove terras cultivabile, non era guerreros. Al contrario, le transition del epoca neolitic al epoca del civilisation augmenta le tension inter le communitates agricole a un nivello si alte, que le eruption de guerras deveni inevitabile.

Le prime causa del tension es, que le homine civilisate deveni consciente, que su poter collective succede vincer le natura, del qual ille dependeva; le poter-collective ha transformate le paludes e junglas impenetrabile e periculose in campos irrigate per canales e dicas, obediente a su voluntate. Assi, le homine civilisate perde su reverentia - e veneration del natura e veni admirar su poter collective.

Ja durante le apparition del civilisation sumerian, le RELIGION CAMBIA ESSENTIALMENTE: Le antique deos natura representantes de fortias natural, deveni nunc tamben representantes de communitates economic e politic. In Sumeria, Enlil, le deo del vento, deveni le deification del citate-stato Nippur; Nanna, deo del Luna, deveni le deification del citate-stato Ur, patria de Abraham. Quando le civilisation de Canaan emerge,

Baal, deo del vegetation, deveni le deification del vulcano e del tonitro, deveni le deification del status Israel e Juda. Durante le emergentia del civilisation grec, Athena, dea del oliva, deveni le deification del citate-stato Athenas; Poseidon, deo del aqua, deveni le deification del citate-stato Corintho. - Assi le local communitates deveni divinitates superior al deos-natura. Este cambiamento del divinitates infunde devotion religiose al patriotismo local, si que le nationalismo appassionate nasce et emerge in le citate-statos civilisate.

Le secunde causa del nationalismo es le sequente: On pote trovar fructos, fungos, tuberes etc., e on pote chassar in quasi omne partes. Tamben, on trova sufficiente terras cultivabile pro le agricultura precivilisate. Ancora plus facilmente on trova pasturas pro bestial. - Terras in contrario, que pote esser ameliorate, bonificate per irrigation systematic con canales e dicas, terras ric in humus alluvional, es rar e lor extension es limitate. Quando le status local ha occupate le terras bonificabile, on non pote plus trovar altere terras de valor comparabile. Le sol possibilitate es expande se al costo del vicinos. Le archeologia demonstra le eruption de cruel guerras in le epocas post le prime grande successos del melioration. Nos cognosce sculpturas de este epocas, que representa le massacre del vicinos con vultures, aves ferroce, que devora le cadaveres. Le sol medio pro terminar le guerras fraticida era le subordination del local status deificate ad un plus potente governmento "imperial", como il es facte prime vece historic per le creation del Sumerio-Akkadian Stato Universal; tamben postea in le mundo hellenic per le Stato Universal de Alexandro.

Studiante le historia del civilisationes, nos non pote supprimer le sentimento de melancolia, quando nos vide, como tante civilisationes splendide nasce, cresce, culmina - e pois decade e mori. Intertanto nos constata sempre de nove, que le causa del decadentia es le disunitate politic, le egoismo collective, le incapacitate de resolver in pace le problemas interior et exterior.

Assi nonobstante su brillante realisation in le campos del lingua, scriptura, tecnologia, economia etc., le civilisation sumerian haveva le terribile defecto de esser disunite, fracturate in citates soveran, le population del quales viveva ancor in le attitude de sentimental separation del epoca de collection-chassa. - Le repercussion de este mentalitat es fatal, proque altere populos admira et imita le civilisation sumerian. Hic et ibi le bon semine del civilisation deveni infeste per le semine del dracon, le disunitate politic. Le fenomeno 'semine del draco' se ha manifestate in omne civilisationes subsequeute - e vive ancora con nos hodie.

Il es ver que Status Universal ha unite le humanitate civilisate in politica e lingua durante periodos considerabile. Ma le semine del dracon

es sempre latente e recoperi le scena, luxuriante. Quando le fortia moral e matierial del Stato Universal deveni insufficiente, non solo le Stato Universal decade in soveran status fractional, le lingua universal tamben disintegra se in linguas regional - benque multo plus tarde, post seculos. Fenomeno general: le developpamento lingual es multo plus lente que evolutiones e revolutiones politic.

Hodie nos vide que nostre civilisation ha ja realisate un satis bon unitate in scientia, tecnologia, indutria, commercio, communication, arte, teatro, cinema, television, sport etc. - ma le Status Universal correspondente es ancor in un penibile stato de nascentia. Le historia monstra nos de plus, como le quatro Status Universal historic (Sumerio-Akkadian, Medo-Persian, Hellenic de Alexandro e Roman) representa un clar progresso. Le unitate deveni sempre plus extense del prim al sequente Stato Universal: geograficamente, cultural- e lingualmente. Hodie on pote previder: Solmente quando le disunitate politic essera totalmente superate, nos va haberle Stato universal pro le tote terra e tamben, con un certe retardo, anque le lingua universal:

In Sumer, le initial diversitate politic fu superate solo plus tarde, al costo de un serie de guerras, plus e plus frequente e semper plus devastatori. Omne civilisationes nate post le sumerian, e que haveva multiple structura politic, ha presentate le mesme curriculo: In omne casos le unitate final es realisate per medio de conquista militar. Totevia le historia demonstra, que omne situationes create per violentia nunca era durable. Le violentia conquire le corpore, ma aliena le anima - e le animas alienate conspira contra le violentia, fin que illes deveni bastante forte pro liquidar le victor. Nonobstante, in nostre epoca le guerra non pote esser efficiente como medio de unification, proque in un guerra nuclear necuno es victor. Ergo - in le bon interesse del humanitate, le potentias cerca solutiones pacific.

Le historia del lingua universal demonstra, que tamben le imposition pacific de un institution (como le lingua universal) es possibile. Il es ver, que le linguas universal era introducte, imposte, per le Stato Universal, ma le imposition nunca era violente. In omne casos historic le imposition era solmente le officialisation pacific de un lingua franc, ja generalmente usate per le populos como nos va vider in detalio in le tertie parte del presente studio. In tanto que le lingua universal non es imposte per le spada, le lingua universal non dispare con le collasso del Stato Universal, ma supervive lo durante seculos, como lingua commun del status successori.

Altere mal herba ex le semine del dracon es le disunitate del RELIGIONES, mesmo del si-nominate religiones superior. Son illes que insenia, que le homines e tote le universo es create per, e depende de un Transhuman Realitate Spiritual. Un religion merita le nomine 'superior' per su tentativa de portar le anima human in contacto directe con le Transhuman Realitate Spiritual, que immane in le fenomenos del universo e transcende los. Le apparition del religiones superior, durante le ultime 2500 annos, es le evento le plus importante e maxime revolutionari desde le primordial mutation del ente pre-human in un tal human. In tanto que le religion superior succede poner un anima human in contacto directe con le Transhuman Presentia Spiritual, le religion libera le anima del servitude al communitate, al qual le homine appartine.

Finora le communitate venerante le collective poter human exigeva total loyalitate de su membros. Ora le individuo es libere a obedir a Deo plus tosto que al homine, si le individuo crede, que le voce de Deo in su conscientia es in conflicto con le demandas del communitate. Este libertate spiritual, este libertate de selection, es le fonte de omne altere libertate, in omne altere sectiones del vita practic. Le religiones superior ha complite le acto de liberation. Le diverse religiones superior ha accomplite este acto de liberation secundo differente stratas, ben que le scopo final es le mesme. Le coexistentia de plure religiones superior, preste a conquerir le mundo, es un testimonio impressive de divergentia ancora vive in le spirito human.

In le tertie seculo a.Cr. le imperator ASHOKA de India, membro del Sanga (Ecclesia Universal Buddhista), diceva: "Omne homines es mi infantes. Como io cerca le benesser e le felicitate pro mi filios, in le mundo presente et in le altere mundo, assi io cerca le mesme cosa pro omne homines." Ben que solo poc adherentes del Ecclesia Universal attinge le statura spiritual de Ashoka, un grande parte es liberate del influencia de lor banda, de lor clan, de lor tribo e del alienation ab le estranieros. Le Statos Universal exerceva un influencia simile a lor citatanos, si illes arriva a sentir que pace et ordine introduce per le Stato Universal es multo supetior al guerra e disordine causate per le statos regional. In consequentia, le cives arriva al conviction que le Stato Universal es un plus alte tipo de association human que le statos regional. - Le successos del Ecclesias e Statos Universal demonstra que le habitude de alienation ab le 'estranieros' pote esser substituite, poco a poco, per un mentalitate tolerante plus universal. Le lingua universal es un medio efficiente pro producer tal mentalitate.

Per disgratia tamben le fanaticos religiose pote stimular le nationalismo guerrier. Le cristianos combatte le judeos e le moslemes. Assi le antisemitismo es un fructo del fanatismo religiose o ideologic. Et in le Reformation dividet se le Ecclesia, e le guerras inter Cristianos produceva tante odio, malitia e crudelitate, que le spiritos human e liberal devenit alienate ab le religion.

Totevia, le religion es un ingrediente stabile del natura human - e le natura non tolera vacuo. Cordes e mentes que ha abandonate le religion, cerca e trova substitutos in le post-christian ideologias: nationalismo, fascismo, comunismo. Le experientia demonstra, que NATIONALISMO prevale super altere ideologias; si le ideologia veni in conflicto, un grande parte del devotion perdit per le cristianismo es infuse in le nationalismo: ideologia contrari al universalismo, contrari tamben al lingua universal. Nonobstante, le nationalismo non va prevaler. Nos non debe dismemorar que le divergentia es tanto antique quanto le humanitate mesme: un million de annos - contra le convergentia in Statos Universal, comenciante solo ante 4000 annos, et in Ecclesias Universal solo ante 2500 annos. Le comenciamento era multo lente, per que le medios de communication era lente. Ora, desde ducento annos, plure medios rapide de communication son a disposition. Le communication es intensive e rapidissime; le convergentia pote progressar plus veloce. Como le convergentia dura solo desde ducento annos, le progresso non pote esser arrivare al unification del mundo, ben que nos ja ha trovate un base del unification: un lingua franc mundial in state de nascentia, in tanto que nos habe detecte circa 27 000 parolas international, collecte per le linguistas del IALA e publicate in le Interlingua-English Dictionary per Alexandro GODE. Nos va vider que le apparition de un lingua franc, diffuse in omne partes del mundo civilisate, es un signo premonitori del advento del Stato Universal.

TERTIE PARTE: LINGUA LINGUA FRANC, LINGUA UNIVERSAL

1. ORIGINE DEL LINGUA e del BABEL de LINGUAS

Le homine es un creatura social, pote realisar su potential sin sortir, sin exir ex se mesme pro entrar in communication e cooperation con altere homines. Viver in societates: conviver e parlar con alteres. PARLAR es pensar in alte voce, a fin que le alteres pote comprender. Lingua anque es le expression del situation del anima.

Quando le homine comenciava viver in societate con similes, le plus grande defia e competition, le primari necessitate del vita social era realisar un comprehension reciproc. Le effortio del sub-homine, pro realisar un comprehension reciproc, transforma le sub-homine in homine. Le creation del lingua es un caracteristica del hominisation.

Le prime lingua, limitate ad un minuscule societate, es incomprendibile pro non-membros del societate. Ex vocal signales de pavor, fame, sete, dolor, alarma etc. developpa se le plus simple lingua articulate, probabilemente ja durante le ultime pre-glacial epoca del terra, ante forsan cinque-cento-mille annos. - Ante cento mille annos, le homine del tipo Aurignac ja haveva le facultates characteristic del homine moderne e, certo, ja haveva un lingua.

Ante cento annos viveva ancora in TASMANIA un populo primitivissime: sin vestimentos, sin casas, sin utensiles pro piscar, sin arco e flecha, sin animales domestic, sin cultivar le terra, sin poter facer vasos de argilla. Nonobstante, iste populo ja haveva un lingua simple con vocabulos pro le cosas de uso quotidian. Le homine prehistoric besoniava plure cento-mille annos pro progressar ab un stato talmente primitive al stato de civilisation.

PENSAR es un tentativa de comprender le realitate, capturante nostre sensationes in un rete conceptional. Totevia, nos non pote pensar sin dar nomines al conceptos - nos non pote pensar sin lingua. Pensar es parlar sin voce. Nos non pote comprender le realitate sin le rete de parolas. Lingua es le producto del effortio de crear un rete de parolas pro capturar e caper le realitate; effortio anque de vestir nostre sensationes per parolas. Lingua es un del plus grande experientias human: le fundamnto del vita spiritual. Le lingua cresce con le crescimento spiritual del homine.

Le crecimiento del vocabulario

Le vocabulario original del lingua human era limitate a un numero de interjectiones, imperativos e pochissime indicativos, pro exprimer le immediate experientias sensorial. - Quando le societate eleva se super le nivello primitive, le original nucleo del vocabulario recipe vaste additiones successive, producte per medio de analogias. Nostre parolas pro spiritual fenomenos, actiones et experientias, es derivate ex parolas que denota fenomenos material e experientias sensorial. Nostre parolas pro abstractiones es derivate ex objectos concrete per medio de un effortio intellectual. Le enorme expansion del campo del lingua e pensata es le producto de analogia.

Ora, como emerge, como veni le immense multitudine de linguas? Le primitive economia consiste del recolta de fructos, tuberes, fungos, erucas, insectos, musculos maritime etc., e del chassa e pesca. Durante quasi novanta-nove per cento de su existentia le homine vive per tal economia modeste et inefficiente. Dunque le population debe viver in bandas minuscule, e le bandas debe tener grande distantia inter se.

Si le bandas deveni plus grande e veni plus vicin, illes non trova plus alimentos sufficiente. Le supervivente nativos de Australia vive ancora in este fase de economia. Le economia del recolta e chassa compelle le humanitate a expander geograficamente ab le loco de su origine. Le expansion remane lente durante longe tempore, proque le rata de mortalitate es altissime (maladias, accidentes, bestias feroce), e le natura circumstante es dur.

Le separation del gruppos human per le expansion favora le formation de linguas differente - como nos observa tambien in nostre epoca in le anglose de Anglaterra e U.S.A.; in le hollandese de Hollanda e de Sud-Africa, in le espaniol e portuguese de Sud-America. Durante le longissime tempore prehistoric (99% del total existentia del racia human) le linguas spacialmente separate deveni mutualmente incomprendibile. Le Babel del linguas hodiernes es un hereditage del epoca de recolta e chassa. Hodie milles de linguas existe, que es reciprocamente incomprendibile. - Le linguas morte es probabilemente ancora plus numerose que le linguas vive. De plus, le linguas es differente non solo in lor vocabularios, ma tambien in lor fonetica e structura grammatic. Inter multe linguas existe nulle affinitate. Multe linguas non apparentate es parlate per

parve gruppos. Quando montanias o altere fisic obstaculos inter gruppos human es grande, numerose linguas reciprocamente incomprendibile son parlate a distantias relativamente exigue.

2. ORIGINE E DEVELOPPAMENTO DEL LINGUA FRANCO

Ante circa cinquanta milles annos, in le epocha del paleolithic superior, le homine inventa instrumentos e armas e deveni superior al grande bestia. Le rata de mortalitate diminue e su expansion numeric e geografic accelera.

Poco a poco le uso de instrumentos revolutiona le vita human. Le prime grande revolution es le invention del agricultura e del contemporan domestication de plure species de animales pro uso del homine. Pois, in breve tempore, le homine inventa ceramica, le filatura e le textura. Le agricultura revolutiona le conditiones material del vita human, le agricultor pote viver ex un superficie multo minus grande que le collector-chassator, dunque non es obligate a expande se rapidamente. De plus, ante le domestication del camelo, del asino e del cavallo, le homine non haveva altere medio de locomotion que su pedes. Ora, le uso de animales domesticate permette un mobilitate plus grande - e porta tamben plus grande chance pro contactos inter clanes parlante linguas diverse. Supertoto, in le epocha del domestication, le homine inventa le pastoralismo nomadic in le regiones, ubi le terra non es bastante fertile pro agricultura, ma es bon pro pastura. Le pastoralista non pote fixar se in le village agricole, ma debe migrar - juncte con su clan o tribo - inter le pasturas estive e hibernal, con su grege, familia, tenta e altere haberes, super le dorso de su animales o, plus tarde, super carros tracte per su animales. Durante su migration, le pastor debe prender contacto con le gente del villages agricole, proque le pastoralista non es economicamente independente del societate sedentari del villages. Le pastoralista debe excambiar le surplus de su greges e de su productos contra productos agricultural e industrial del villages.

Per tal contactos non solmente benes son excambiate, ma tamben parolas, nomines del benes, proque, quando le intercambio comencia, le pastor non ha parolas pro certe productos del villages, e le agricultor non ha parolas pro certe productos del pastor. Este intercambio de parolas inaugura un inversion de tendentia in le developpamento del lingua. Durante le immense longe epochas del economia de collection-chassa, le fortias de separation prevaleva, e le linguas deveniva sempre plus divergente. Al contrario nunc, in consequentia del contactos commercial inter pastores e agricultores, le fortias del mixtion e hibridation de linguas differente entra in scena. Pois, le pastor discoperi, que le villages vicin al pasturas estive habe productos diverse de illos del villages vicin al pasturas hibernal; que le villages estive desira acquirer non solo le productos pastoral, ma tamben productos del villages hibernal, e le villages hibernal desira le productos del villages estive. Alcun pastores acquire se un stock del productos del villages et excambia los, in ambe sensos, con bon profito, contra productos de altere villages. - Un passo plus, e alcun pastores discoperi, que le commercio es plus profitable que le pastoralismo modo Abraham, e ass; pastores deveni le prime mercantes migrante. Illes va del nord al sud, del est al west, in contacto con omne villages al margine del pasturas, e tamben con le communitates pastoralista.

Ora, le mercante debe parlar con le clientes. Ille aprende le nomines de omne benes commerciabile et insenia le nomines a su clientes. Le mercante deveni agente del exambio lingual. Ille intrinche le linguas de su clientes con nove parolas: este parolas son parolas commun in le linguas, con le quales le mercante veni in contacto. Assi parolas commun representa un effective perforation del barriera lingual inter communitates parlante linguas diverse. Le linguas comencia, in certe grado, a miscer se, amalgamar se. Le divergentia lingual ha durate fin al invention del agricultura e del pastoralismo. Ex le contacto de este nove formas de cultura resulta le commercio. Con le traffico veni un dar et recipere non solo commercial, ma tamben lingual; un interpenetration, un convergentia del linguas. Pois, quando le progresso de convergentia lingual es sufficiente, le lingua del mercantes le plus active e maxime efficiente deveni generalmente cognite per numerose communitates: Assi nasce un lingua franc (lingua sine grammatica). Effectivamente omne lingua usate per estranieros deveni considerabilemente simplicite. Assi le lingua franc es multo plus simple que su linguas de origine. Este observation general es ben constatate jam in le prime caso historic, in le contactos del pastores-mercantes del Arabic Peninsula e le villages del 'Crescente Fertile', que es le circumferentia agricole del Arabic Peninsula.

Le heroes del scena - le prime mercantes historic, le AKKADIANOS, e lor lingua, le AKKADIANO, deveni le prime lingua franc historic, como nos va vider in detalio plus tarde.

Le lingua que gania le victoria super altere linguas concurrente e deveni lingua franc in uso in un certe territorio polyglotte, debe su victoria al dinamismo, efficientia, energia e potentia de su propagatores in le campo del traffico commercial, cultural, politic e militar. Ya, le trafficante dynamic in contacto con populos parlante linguas estranie, senti su proprie lingua regional como un prision e transforma su lingua regional, poco a poco, ad un lingua franc, pro liberar se de su prision. Totevia, linguas como homines, non pote ganiar

victorias sin pagar le precio del victoria. Le precio, pro ganiar le rolo de lingua franc, es le sacrificio del native super-subtilitates e superfinessas esoteric, non traducibile in altere linguas, dunque sin signification appreciabile pro estranieros. De facto, solo le personas, qui apprende un lingua durante lor infantia, va parlar le lingua con perfection, e solmente illes pote apreciar le subtilitates e superfinessas esoteric, partes del tradition regional e vehiculos de associationes del vita regional. Le elimination de esoteric regionalismos significa le simplification del lingua, characteristic pro le lingua franc. Simplification acompania sempre le expansion del lingua, ma non significa le vulgarisation, como certe litteratos, amicos del elemento esoteric, pretende. Le lingua franc es hibrida, perque nasce ex le promiscuitate de linguas incontrante. Quando on incontra gente parlante altere linguas, inevitabilemente on impresta vocabulos e stucturas grammatical ex altere linguas. Tal incontros deveni intime in le quadro de un civilisation. Le lingua, que expone se le plus generosamente al influentias de altere linguas, inricchi se e deveni plus expressive, plus utile e plus attractive pro estranieros. In le bucca del estranieros, le lingua simplifica se, e hibrida se sempre plus con elementos estranie. Le resultado de este hibridation es le lingua franc: un lingua hibrida, usabile pro illes, qui cognosce un del linguas hibridante. Le facilitate del comprehension e del active uso depende naturalmente del cultura del usator. Le lingua franc es melio comprensibile al personas, qui cognosce le expressiones imprestate ex altere linguas.

In le lingua franc, le perdita del regionalismos esoteric es multiplemente compensate per le ganio de estranie parolas capace de exprimer conceptos non exprimibile per le lingua ante su transformation al lingua franc, o exprimibile solo per circumscriptiones laboriose e insufficiente. In consequentia, un lingua franc adulte es plus expressive, plus utile, e plus attractive pro estranieros.

In le bucca de estranieros, le lingua inricchi le sempre plus con elementos estranie. In consequentia le lingua franc 'adulte' es plus expressive, plus intelligibile e plus facilmente maneabile que le linguas original.

Le destino del linguas franc

Un prime gruppo de linguas franc remane linguas franc, un secunde gruppo deveni LINGUA UNIVERSAL. Ora nos va tractar le prime gruppo; le secunde gruppo va esser tractate in capitulos separate.

Le caso de EGYPTO: Quando Egypto conquiere nove provincias in Africa et Asia, on introduce un multiple de estranie mercenarios, artisanos, deportatos e sclavos, qui parla linguas estranie. Le estranieros probava simplificar le lingua difficile del Egypto, e miscer le con lor parolas proprie. In consequentia le egyptiano comencia a transformar se in un lingua plus simple e ric in elementos nonegyptian. Durante alcun tempore le egyptiano simplificate e inricchite servi como colloquial lingua franc. Pois in le dece-quarte seculo a.C. le egyptian lingua franc inunda le dominio del egyptiano classic, supplementante le e deveni le medio de official e litterari communication del "Nove Imperio". Le cambiamento eveni sub le regno de Ikhnaton (1370-1352 a.C.) qui ha scripte le manifesto de su nove religion monoteistic: le 'Himno del Sol' in le lingua franc egyptian. Este lingua franc lassa a nos le heritage de un litteratura vigorose: un exemplo perfecte del emergentia de un lingua litterari ex un lingua franc.

Le constructores del IMPERIO del INCAS (Peru) desirava un administration efficiente in medio de un population parlante diverse linguas. Benque le Incas haveva un lingua classic pro lor elite, illes eligeva le lingua franc QUICHUA como lingua official del imperio. Le quichua era un grande beneficio e ha unite non solo le populos parlante diverse linguas del imperio del Incas, ma tambien le populos del status successorii. Quando le espanioles haveva conquistate le Imperio del Incas, le quichua continuava a viver e servir, e vive tambien hodie, como lingua popular. Le quichua ha facilitate le expansion del cristianismo in Sud-America. Le jesuitas ha adoptate le quichua como lingua missionari e ha create un scriptura pro quichua per medio del alfabeto latin. Un cathedra universitari pro quichua era fundate in 1576 in le Universitate de Lima. Le vaste diffusion del quichua facilitava le inseniamento del espaniol al population. Nonobstante, le quichua non poteva facer le carriera de lingua litterari, proque Sudamerica recipeva un immigration massive ex Espania e Portugal, si que le espaniol e le portugese deveniva le vehiculos del litteratura. Un grande parte del sudamericanos parla ancora quichua.

NEO-PERSIANO: Durante le dece-septe e dece-septime seculo p.Cr. le neopersiano (nove lingua persian) attinge curso, como lingua official, in le spatio de Sud-West-Asia e tambien Sud-Est-Europa - e debe pagar le precio usual de su expansion per simplification e infusion de parolas e structuras estranie. De facto, le neopersiano transforma se in lingua franc. Le lingua materne del minoritates dominante in le imperio era le ottomano turc. On parlava neo-persian lingua franc in le public administration, ma, libere de servicio, on parlava le lingua materne. Totevia, pro facer belle figura de homine culte, on misce fortemente le lingua materne con elementos neo-persian, e on arriva a un structura grammatic quasi totalmente neo-persian. Naturalmente, on misce tambien le neo-persiano official con parolas del lingua materne. Pois, le imperator Akbar, le Grande Mogul (1556-1605 p.Cr.) succumbe al fascino del cultura indian, e favora le indianisation

del neo-persiano. Le resultado es un del plus interessante hibridationes in campo linguistic: le URDU ("lingua de campo") pro que 'urdu' e 'ordo' significa 'horda', militarmente tambien 'corps de armea'. Le parola 'horda' vive usque hodie. Urdu era un excellente lingua franc inter nativos e estranieros. Le vocabulario urdu es quasi totalmente neopersian, ma le grammatica es totalmente hindustani. Urdu es tambien hodie un del major linguas de India.

In CHINA, le unitate del imperio es mantenite ab le sexte seculo a.Cr. Tal facto favorava le developpamento del lingua "MANDARIN", un imperial lingua franc, multo necessari, proque le dialectos chinese es tanto differente, que le chinezes del nord non comprende le chinezes del sud. Le mandarin ha conquistate sempre plus grande partes de China. Hodie, le governmento communista ha promote le lingua franc mandarin a lingua del tote China, malgrado que le mandarin es considerabilemente differente de omne dialectos chinese.

Un exemplo de LINGUA FRANC SLAVE es le RUSSO. Russia ha acquisite un grande imperio per annexion de multe populos non-russe e non-slave. In le USSR le populos annexe figura como republicas autonome. Le populo parla su linguas regional, ma le lingua del cultura de omne republicas autonome es le russo, si que le russo functiona como lingua franc de un population de plus que 200 milliones.

Le LINGUA ARABE expande se, ab le costa del Oceano Indian, verso le Grande Lacos de Africa, et ab le Sahara al Sudan, per medio de pastores, mercantes e razziaiores de sclavos. Le impacto del arabe al linguas native produce un hibridation tipic. Con le lingua "bantu" multo diffuse, le arabo amalgama se al lingua franc SWAHILI, con scriptura arabe. Con le linguas semi-nomades inter Sahara e Sudan, le arabo hibrida se a due linguas franc: fulani e haussa. Le colonisatores european patronisava le diffusion del linguas franc arabe et usava les como linguas de administration in vaste territorios. Inter le tres, swahili faceva le plus grande progresso.

Le autor del presente studio cognosce un excellente film intitulate "UHURU" (= libertat), parlate in swahili, per actores appertinente al communitate mundial del Rearmamento Moral. Le presidente del Kenya, Yomo Kenyatta, ha introducte swahili como lingua official de su pais - e le ulterior chances de expansion de swahili es favorable.

Durante le periodo MEDIEVAL, majormente in NORD-ITALIA, un mundo de statos-citates developpa le splendores cultural de Venetia, Florentia, etc. In curso del developpamento cultural, le DIALECTO toscan supera omne altere dialectos italian. Le carriera del TOSCANO es comparabile al carriera del greco attic, como nos va vider in le tractamento del grec lingua franc (koiné). Le TOSCANO debeva pagar le mesme precio pro su diffusion victoriose, como le greco attic. Como le greco attic transformava se in koiné, le toscano transforma se in un lingua hibrida, incorporante multe elementos estranie, e simplificante se considerabilemente, per marinos de Venetia e Genua, per mercantes de Florentia e Pisa. Le toscano hibrida supervive le independentia del statos-citates. In le seculo dece-septe, le toscano hibrida deveni le lingua de servicio tanto del flotta ottoman, quanto del adversari flottas venetian e genuese. In le seculo dece-none, le mesme toscano hibrida es le lingua de servicio del flotta austro-hungare. Le toscano hibrida recipe le nomine historic "LINGUA FRANCA", le qual deveni le nomine generic de omne linguas hibrida. In le lingua franc toscan, in le Levante, le base italian es quasi interrante per le carga del apportos estranie.

Plus tarde, le francese lingua franc reimplacia le lingua franc

italian. A partir del regno de Louis XIV (1643-1715) le Francia supera su principal competitor, le monarchia de Habsburg. Allora le cultura francese comencia a exercer attraction al populos. Quando pois Napoleon conquiere un imperio super le decadente poter del statos-citates, le imperio de Napoleon demonstra se non solo como fortia militar, ma tambien como factor cultural. Resultato: le lingua francese stabli se como lingua franc del central parte del mundo occidental, e succede extender su domination fin al lontan extremitates del imperios ex-espaniol et ex-ottoman. Le subsecente eruption del nationalismo german et italian non pote eliminar substantialmente le influentia francese. Tamben hodie le lingua francese es ancora lingua de diplomatia (insimul con le lingua anglese) - es lingua auxiliar del viaggiator in Belgio, Swissa, Espania, Portugal, America Latin, Canada, Rumania, Grecia, Syria, Turkia, Egipto et in multe nove statos de Africa.

Naturalmente, le francese como le italiano, debeva pagar le precio de su expansion con simplification e infusion de parolas estrenie. Il es ver, que multe franceses culte considera le lingua franc francese como multo inferior al francese pur; esto es un question de gusto. Nos vole simplemente constatar, que per medio del lingua franc francese un multitude de homines comprende se, homines qui non pote apprender un lingua tanto difficile, como le francese litterari.

Le autor del studio presente ha le experientia, que le estranieros, parlante francese, parla un lingua multo plus vicin al lingua franc francese, que al francese litterari. Le triumfo del francese es le triumfo del lingua franc francese, e non del francese litterari.

Tamben in tempore recente on observa le formation de un nove lingua franc francese, "franglais", parlate per le turistas american, anglese, indian, australian etc. Ora, le lingua franc es un progresso pro compler le mission del lingua, proque le lingua franc es un medio de comprehension plus efficiente que le lingua litterari.

Le efficientia pro comprehension, tamben al costo del puritat, era sempre essential pro le successo del lingua, como demonstra le carriera cultural e historic del akkadiano, del arameico, del greco e del latino. In lingua, como in elevation de animales e plantas, le racia pur es inferior al hibrida. Le lingua hibrida es superior al lingua pur.

Le lingua franc anglese es le resultado del expansion militar, politic e commercial de Anglaterra. Le lingua anglese establiva se como lingua franc nord-american, del subcontinente de India, de Australia, e de multe altere pais de Asia et Africa. In consequentia de tal gigantesc expansion, tamben altere pais del Oriente Extreme, non dominate per Anglaterra, ha acceptate le lingua franc anglese, pro uso plus o minus extense, como China e Japon. Naturalmente, tal expansion non era possibile sin simplification e infusion de parolas estranie. - Le simplification culminava in le "pidjin", anglese de China, que, de facto, es un chinese colloquial in mascara anglese.

Le anglese avanta a lingua diplomatic, in paritate con le francese; tamben post le liquidation del Imperio Britannic, le anglese remane in curso como lingua franc in omne partes, ubi illo era introduce anteriormente; in INDIA le anglese lingua franc es le sol medio de comprehension inter le populos de India, parlante 16 major e multe minor linguas native. Un grande numero de jornales e revistas in India es publicate in lingua anglese.

Le anglese es electe como lingua del aviation mundial. In nostre epoca le anglese es le lingua franc le plus diffuse. - Poco postea veni le lingua franc francese.

Un lingua franc hollandese es usate, como lingua popular, in Sud-Africa, sub le nomine "AFRICAN". Altere lingua franc hollandese es in uso in Indonesia. Le intelligentia dominante parla "jampur", que es un hibrida del indonesiano con hollandese, per que le intelligentia es educate in scolas e universitates hollandese.

Per tanto, le radices del anglese, francese e hollandese non son sufficientemente solide in le pais, que possede civilisationes antique e linguas altemente developpate, como China, Japon, India e pais islamie. Anglese, francese e hollandese son in concurrentia inter se e con le espaniol.

In consequentia, necun de este linguas pote devenir lingua franc del tote mundo. Ya, il es evidente, que le lingua franc mundial debe esser inclusive, debe continer omne linguistic elementos commun a este tres principal linguas e evita le esoteric elementos particular tanto del anglese que del francese et espaniol. Per tale processo on arriva al lingua, in que nos scribe este essayo.

3. DEL LINGUA FRANC AL LINGUA UNIVERSAL

In le capitulo precedente nos ha demonstrate, que ex le contacto de populos parlante linguas differente, eveni linguas franc. Ora, in le gremio de un civilisation coexiste diverse populos, e per lor contactos un lingua franc developpa se rapidamente. Alcun linguas franc developpa un expressivitate, flexibilitate et eufonia non inferior al linguas regional - e in plus, un simplicitate e facilitate considerabilemente superior al linguas regional. Simplicitat e facilitat es qualitates preciosissime pro omne usatores, specialmente pro administration, organisation, propaganda, religion et ideologia inter homines, parlante differente linguas regional. Le homines comprende et assimila le pensatas communicate plus rapide- o plus profundemente, si le pensatas son expresse simple- e facilmente. Pois, le absentia de super-subtilitates regional in le lingua franc es un immense avantage.

Ora, le culmination politic de un civilisation es le stato universal, que include et uni omne statos regional. Omne participantes del mesme civilisation veni assi reunite in un organisation firme, in forma de un federation stricte, con un potente governmento central. Le Stato Universal besonia un lingua commun, comprensibile a omne citatanos, pro su arma, su administration, su jurisdiction, su diplomatia etc. Il es natural e le historia testimonia, que le autoritates del Stato Universal accepta e promove le lingua franc maxime diffuse al rolo e dignitate de lingua official del Stato. Per este promotion, le lingua franc deveni lingua universal. Este nomine es justificate per le facto, que le Stato Universal representa le civilisation universal de su epoca: e le lingua franc officialisate deveni le vehiculo historic del civilisation universal: tamben lingua litterari e scientific. Le lingua franc, nunc lingua universal, supervive le governmento - e mesmo le stato - que lo ha officialisate.

Quando conquistores semi-civilisate occupa le territorio de un Stato Universal, le conquistores adopta non solo le cultura del pais conquistate, ma tamben le lingua, que es le vehiculo del cultura. Le lingua inculte del conquistores non pote functionar como vehiculo de un cultura superior. Ora, si le Stato Universal ja ha

introduce un lingua universal o, al minus, ha un lingua franc multo diffuse, le conquistores ha interesse de dar a este lingua le promotion a lingua universal.

Le fundatores de quasi omne Statos Universal - e introductores de linguas universal, es HOMINES DE 'MARCA', homines del periferia, del zona de confinio.

Ja le akkadianos era vicin a Sumeria; Hamurabi, le introductor del akkadiano, era homine de 'marca' de Sumer-Akkad. Pois le armeos, autores del arameico, veniva ex le confinios de Sumer-Akkad. Quando Sumer-Akkad era decadente, et intertanto le Medo-Persian Stato Universal era nascente, le introductores del arameico como lingua universal era homines de marca del Sumer-Akkad decadente. Postea Filippo de Macedonia e Alexandro le Grande, introductores del koiné grec como lingua universal, era homines del marca del cultura grec. In modo analoge le Romanos, introductores del latino, era homines de marca, vicin al Stato Universal Hellenic de Alexandro. - Son sempre homines de marca, vicin et in intense contactos con le mundo ultra le confinios. De este mundo vicin semicivilisate veni homines, penetra in le vetule stato, apporta nove elementos lingual e practica linguas franc. Quando pois le plus dinamic homines de marca succede establir e conquerir un Stato Universal, illes favora le introduction del nove lingua franc como lingua universal official. ECCLESIA UNIVERSAL equalmente favorisa e ha un clar interesse a un lingua universal. Quando grande civilisationes incontra se, ex le incontro pote nascer religiones superior; e le religiones superior incorpora se in un "ECCLESIA UNIVERSAL".

Quando civilisationes con forias diferente incontra se, e le civilisation plus forte subjuga le civilisation anterior plus debile, le populo del civilisation ruinate cerca e trova consolation in le campo spiritual. Al collasso del mundo exterior on responde con le intense cultivation del mundo interior.

Le quatro religiones superior existente: (cristianismo, islam, buddhismo e hinduismo) son fructos del agonia del civilisationes oriental, (syrio-aramaic et indian) distructe per le attacco del civilisation hellenic de Alexandro e de Roma, heredes del hellenismo. Assi, le ruina de un civilisation prepara e produce un nove specie de Stato Universal, tamben purmente spiritual, del ECCLESIA UNIVERSAL.

Ora, le Ecclesia universal es missionari: le Ecclesia vole parlar ad omne populos parlante linguas diferente - dunque ha grande interesse, ha besonio de un lingua supranational. Nunc, le historia documenta como le Ecclesia Universal ha adoptate le lingua del Stato Universal, exprime su message in lingua universal, pro attinger le plus grande publicitate possibile.

Le Ecclesia Universal missionari porta le lingua universal a nove populos, apparente al horizonte del civilisation, e le juvene populos impregna lor linguas regional con le lingua universal. Post le extinction del Stato Universal, le Ecclesia Universal (multo plus longeve que le Stato Universal) deveni herede e depositario del lingua universal.

In nostre epoca un nove tipo de fide appare: le IDEOLOGIA. Ideologia es un fide que es testimoniata in maniera tanto convincente, que id conquiere le corde e le mente de altere gente. Tamben le ideologia es missionari e ha pretensiones universal. Dunque tamben le ideologias besonia un lingua universal.

Le melior testimonios del VALOR INTRINSEC del LINGUA UNIVERSAL es le messages del religiones superior expresse in lingua universal. Le Nove Testamento e le operas del Patres de Alexandria in GRECO UNIVERSAL (koine) es obras maestral, non inferior al principal obras del litteratura mundial; este scriptos attinge altissime qualitates artistic, como le Cantico del Amor de Sancte Paulo (Prime Epistola al Corintios 13, 1-13). Le lingua universal anterior, le ARAMEICO era le lingua, in le qual Cristo mesme exprimeva su revolutionari message moral e spiritual, su nove conceptos, le quales demandava un lingua flexible et expressive - e le arameico lo era. - Tamben le TALMUD - un colossal enciclopedia del judeos - es scripte in arameico.

In le prime lingua universal, le AKKADIANO, nos habe le leges de HAMMURABI (in lingua multo precise) e le septanta litteras diplomatic del faraon IKHNATON, trovate in Amarna, Egypto. Le immense litteratura LATIN POSTCLASSIC non es scripte in le lingua de CICERON, ma in latino universal, latino simplicite e inricchite per elementos estranie, con un precision et expressivitate certamente non superate per necun altere lingua.

Nostre CONCLUSION es que le lingua universal, como medio del expression universal, es sensiblemente superior al linguas regional. Per exemplo, plure parolas del greco universal (koine) usate per le Nove Testamento, possede un precision quasi intraductibile: LOGOS (transhuman realitate spiritual, principio creatori) METANOIA (cambia - mento radical de corde e mente) etc. Alcun misinterpretationes del Nove Testamento proveni ex le traductiones insufficiente de tal parolas. Pois, durante le floracion del latino universal, on considerava le linguas regional como absolutamente inferior al lingua universal latin.

Lassa nos ora tractar le quatro historic LINGUAS UNIVERSAL

4. AKKADIANO, le prime Lingua Universal

Secundo le testimonio del archeologia, SUMERIANOS es le prime populo cognite, que succede crear un civilisation solidemente establite per melioration de paludes in le plana del TIGRIS-EUFRATE. Le labores de bonification et irrigation require organisation e governmento. Le production de grande quantitates de grano stimula le commercio. Governmento e commercio require notation e registration. Le sumerianos inventa facer notas super oval discos de argilla per medio de puncta de un stilo facte per fission de canna. Pois on exsicca le discos al sol e coce los in furno, si que le discos con le notas deveni quasi indestructibile. Le puncta de stilo era obliquemente taliate, si que le stilo faceva signos plus-minus cuneiforme. Le prime discos supervivente presenta ancora pictural signos. Pois le pictural signos transforma se, poco a poco in fonetic scriptura, in le qual un signo cuneiforme significa un sillaba. Le scriptura sumerian possede plus que 300 signos.

Le AKKADIANOS era un populo seminomadic del Steppa Arabic, que faceva un commercio vivide con le sumerianos e con altere populos del Crescente Fertile. Al initio le akkadianos excambia lor productos de pastoralismo contra le productos del agricultura e del artesanato. Pois, illes comencia tamben mediar le productos de un citate al altere, e tamben al altere populos del Steppa Arabic.

Durante tal activitate, le akkadianos inricchi lor lingua con parolas de omne citates e populos, si que le akkadiano comencia a devenir un lingua franc inter le Crescente Fertile e le Steppa Arabic. In le capitulos 2 e 4 nos ha viste, como le akkadianos coalesce, cresce insimul con le sumerianos e civilisava se. Le akkadianos apprendeva scriber lor lingua con le signos cuneiforme del sumerianos. Subsequentemente le uso del akkadiano - lingua plus efficiente - supera le uso del sumeriano, tamben como lingua de conversation quotidian. Equalmente in le nucleo de Sumeria, le akkadiano reimplacia le sumeriano como vehiculo del civilisation. Poco a poco le sumeriano restringe se al rolo de lingua ceremonial e liturgic. HAMMURABI (1730-1685) (cf.cap. 2) promove le AKKADIANO al dignitate de lingua official de su Stato Universal.

Assi le akkadiano deveni lingua universal in le tote Medie Oriente apertinente al Stato Universal Sumer-Akkadian, e deveni generalmente usate pro administration, commercio, diplomacia, litteratura, scientia etc. Le lingua akkadian conquiere tamben le pais vicin, per exemplo ELAM, que appartine al Stato Universal solmente in le periodo de su culmination politic. Plus tarde, quando Elam recupera su independentia, le elamitas continua a usar le akkadiano como lingua official, non solo pro administration, ma tamben pro contractos e negocios private. Anque post le morte de Hammurabi, quando le Stato Universal dismembra se in statos successorii sub le dominio de non-semitic intrusos (hittita, hyksos, kassita e mitannian) le semitic akkadiano continua a servir como lingua universal durante sex seculos in plus - e gania su plus grande triumphos.

Quando le Nove Imperio Egyptian extende su domination super Syria, le governmento de Egypto - cognite como xenofobe adopta le lingua akkadian, insimul con le scriptura cuneiforme, como lingua de diplomacia con poteres estranier. In le archivo del faraon Ikhnaton on ha trovate septanta litteras scripte super discos de argilla in scriptura cuneiforme, in lingua akkadian - un prova absolute, que le

akkadiano functionava como lingua diplomatic. De plus, durante le tirannia del intrusos, multe akkadianos emigra e porta le lingua akkadian ad altere pais. Abraham e su parentes era inter iste emigratos. Illes portava le lingua e cultura akkadian a Syria, Palestina et Egypto. (cf. Genesis 11, 31-32 e 12, 1-9), ubi le akkadiano era cognite solmente poco como lingua franc. In consequentia, le linguas canaanita e arameic inricchiva se con elementos akkadian. Le arameico es tanto penetrate per le akkadiano, que on pote considerar le arameico como 'secunde edition' del akkadiano.

In su periodo de lingua franc, le akkadiano habeva multe dialectos considerabilemente differente. Quando HAMURABI promoveva le akkadiano a lingua universal, le autoritates e le litteratura institueva un akkadiano standard. Pois, post le dismembramento del Stato Universal, con le passar del seculos, tamben le akkadiano standard divide se in linguas regional, inter le quales le assyro-babylonian es le plus cognite.

Le frase biblic: "Tote le terra habeva un lingua e le mesme parola". (Genesis 11,1) pote esser considerate como un testimonio pro le existentia de un lingua universal parlate in tote le mundo practicamente cognite e transversabile. Pois le scriptor compilavale texto secundo documentos e traditiones contemporan con le Sumer-Akkadian Stato Universal, le scriptor parla, sin dubio, del lingua akkadian, que era, durante le secunde millennio a.Cr. le lingua universal del mundo civilisate. Il es evidente, que le scriptor usa le expression 'le tote terra' in le senso del 'mundo civilisate' perque narration biblic comencia in le pais de origine del civilisation, inter le Tigris e Eufrate. Le confusion de linguas, mentionate in le mesme capitolo del Genesis, es un evidente echo del irruption de barbaros in le Stato Universal, post le morte de Hammurabi: allora le lingua universal akkadian debeva querellar con linguas barbare, portate per le intrusos in le relicte dominio del Stato Universal. Assi, le citationes ex Genesis pote esser le persistente echo de un

lamento pro le destruction del utilissime linguistic unitate per le barbaric linguas. Le destruction del "Turre de Babel" pote esser le simbolo del destruction del Stato Universal, pro que le destruction era un immense catastrophe pro le population, nam le Stato Universal era garante e simbolo de pace et ordine. Le construction del Turre de Babel, in le folklore, es le simbolo del immense effortio del Stato Universal pro un civilisation constructive.

Es un facto historic, que tradition e documentos akkadian ha fortemente influite super le Vetere Testamento, que es fundamento del civilisation cristian.

Assi, le influenza del akkadiano vive ancora, per le Vetere Testamento, in nostre civilisation.

5. ORIGINE E CARRIERA del ARAMEICO UNIVERSAL

Nos ha viste, que inter 3000 e 2000 a.Cr. le akkadianos infiltrava se in Sumeria. Subsequentemente inter 2000 e 1000 altere nomades semitic, veniente ex le Steppa Arabic, invade le Crescente Fertile: le arameos in le centro, le hebreos in le ala sud-west, e le chaldeanos in le ala sud-est. Le populo arameo era le plus numerose e le maxime dinamic. Arameos penetra profundamente, retene lor lingua original, assimila le civilisation ex Fenicia, Syria, Canaan et Assyria, e developpa un grande civilisation proprie, nominate "syrio-aramaic". Stimulate per le Fenicios, le arameos developpa un scriptura alfabetic de lor lingua, le qual deveni le matre de omne scripturas alfabetic.

Tamben le original lingua del hebreos era parente, on pote dicer: un dialecto arameic. In Canaan le lingua semitic canaanita era currente ja desde mille annos ante le invasion del hebreos, insimul con un civilisation altamente developpate, como demonstra documentos de UGARIT.

Post le establimento in Canaan le hebreos assimila le civilisation del canaanitas, vive e coalesce con le canaanitas (como le akkadianos coalesceva con le sumerianos), intermarita con le canaanitas, apprende parlar canaanita e dismemora lor proprie lingua. Le VETERE TESTAMENTO es scripte in lingua CANAANITA. Secundo le tradition del hebreos le patriarcas hebraic era apparentate con le arameos e maritava feminas arameic. Le patriarca Jakob es nominate expressivamente 'un arameo errante era mi patre' (Deuteronomio 26,5). Alcun seculos plus tarde le hebreos abandona le lingua canaanita e reveni al original lingua del atavos koine al arameico.

Un fortuna pro le civilisation, le lingua e le alfabeto arameic veni per le conquistas assyrie. Assyria elimina le politic independentia de omne populos parlante arameico e canaanita, e expande su imperio super vaste territorios, tamben super le territorio del Sumer-Akkadian Stato Universal.

Subsequentemente mercantes arameic penetra in omne partes del imperio assyrie, et in le territorios adjacente, e dissemina lor civilisation, lingua e scriptura alfabetic. Secundo evidentia historic, le cultura e lingua del arameos conquiere e regania continuemente terrenos contra le linguas assyrie e akkadian. Anque le alfabeto arameic supera le difficile scriptura cuneiforme. Le arameico paga le precio de su expansion per simplification et assimilation de multe parolas estranier. - Assi le arameico deveni rapidamente le lingua franc del Crescente Fertile e del territorios adjacente. In le vetere communitates de Assyria le numero de personas parlante arameico tosto supera le numero del personas parlante assyrio - un lingua apparentate con le akkadiano. Quando un arameo recipe un disco scripte in cuneiformes, ille sovente adjunge un memorandum in arameico. Archeologos ha trovate, sub le ruinas de edificios assyrie, tal discos cuneiforme + arameic. Pois, tamben in affares public on usa ambe linguas. Arameic scribas son nominate pro officios governamental. Un fresco datate ab le era assyrie in Til-Barsip (super le cubito del Eufrate) representa un par de secretarios, stante vicin, facente notas, le un super un disco de argilla in cuneiformes, le altere super folio de papyro o pergamena, in alfabeto arameic. On ha discoperite bilingue scriptos in arameico et akkadiano. Ante le fin del septime seculo a.Cr. le arameico ha supplantate le akkadiano como lingua diplomatic, ben que le akkadiano haveva servite como lingua diplomatic durante al minus mille annos.

Nos ha un littera del rege Adon de Fenicia, scripte in arameico al faraon de Egipto, demandante adjuta contra le babylonianos.

In le curso del ultime millennio a.Cr. le colonos arameic in Syria, poco a poco, impone lor lingua super le colonos hittita e filistrin, pois tamben super le canaanitas native, e super le hebreos parlante canaanita. Le lingua canaanita (= hebraic del Vetere Testamento) cade in disuso in le quinte seculo a.Cr. Jam in le quinte seculo le arameico es parlate e scripte in Judea.

De facto, le civilisation syrio-omareic absorbe e substitue le civilisation sumer-akkadian e le subsequeunte civilisationes de Babylon et Assyria, que haveva durate tres millennios. Le efficientia del civilisation syriaco-aramaic es un impressive action de assimilation cultural - como plus tarde le assimilation cultural greco-roman.

Totevia nos cognosce plure factos e rationes historic pro le efficientia assimilatori del arameico. Populos parlante arameico ha incirculate Babylonia inter le secunde e prime millennio a.Cr.. Le arameos mesme infiltra se al nord-west de Babylonia inter le secunde e prime millennio a.Cr.. Le arameos mesme infiltra se al nord-west de Babylonia, inter Tigris e le alteplano de Iran. Le chaldeanos, parentes del arameos, stabli se in le frontiera meridional de Babylonia. Este populos parlante arameico son reinfortiate, quando le armeer assyrie deporta un multitudine de populos parlante arameico ex Syria e Palestina. - De plus, le lingua akkadian es ex le mesme familia semitic, como le arameico, de maniera que le akkadianofones non ha difficultate ad apprender e usar le arameico. Tamben le alfabeto arameic era multo attractive al populo, nam es enormemente plus simple e plus clar que le cuneiforme. - Este circumstantias explica le successo del civilisation syrio-aramaic in inundar et assimilar le civilisation sumer-akkadian.

Le attraction del syrio-aramaic civilisation al populos de Iran es plus remarcabile, proque le linguas del Iran non pertine al gruppo semitic, sed al gruppo indo-european. - Le civilisation syriaco-aramaic habeva plus positive influenza, proque le civilisation syrio-aramaic era pacific et avantiava sin aggression militar; - exactemente como postea le civilisation grec in Roma. Le civilisation syriaco-aramaic, militarmente victo, supera le victores iranian (medo-persianos) per rationes cultural, et in parte anque per argumentos lingual. Le civilisation syriaco-aramaic expande verso le oriente fin a West-India e Asia central.

Post le interregno del barbaros, que seque le cadita del Stato Universal Sumer-Akkadian, le Medo-Persianos ex Iran ha reunite le derelict dominios del statos successori, e ha adjuncte altere statos - tamben Egypto - conquiste.

Tres linguas

Le medo-persianos concedeva curso official a tres linguas: al elamita, al medo-persiano et al assyro-babyloniano (ultime stadio del akkadiano). Omnes tres era scripte in cuneiformes. Le administration e le vita public non functionava satisfaciente con le tres linguas. Assi le governmento del Stato Universal Medo-Persian debeva recognoscer al latere del tres linguas (mal functionante) tamben le arameico de longe functionante como lingua franc. De facto ARAMEICO deveniva le sol Lingua Universal del Stato Universal Medo-Persian, incluse tamben Anatolia et Egypto, in le quales le arameico non era site in uso como lingua franc, popular.

Le civilisation syriaco arameic recolta un grande victoria cultural e linguistic super le constructores del Stato Universal Medo-Persian, que in fin prefera le uso del arameico al uso de lor proprie lingua. Lingua et alfabeto arameic ha le iranian populos in le campo del civilisation syrio-aramaic.

Como lingua universal de Stato Universal Medo-Persian, ARAMEICO recipe un forma standard, le 'ARAMEICO UNIVERSAL'. Ante le fin del octave seculo a.Cr. le arameico universal reimplacia le local dialectos in omne documentos et inscriptiones official. Le arameico displacia le akkadiano e le scriptura cuneiforme tanto completamente, que illos es dismemorate, passa in oblivion total; e quando post millennios le discos scripte in cuneiformes veni excavate, necuno poteva leger los, e le historia de Sumer, Akkad, Assyria e Chaldea semblava perdit. Solmente in nostre epoca on succedeva decifrar le cuneiformes e discoperir le akkadiano, prime lingua universal del mundo.

Sub le regimento medo-persian, officiales parlante iranian dicta le litteras e documentos a bilingue secretarios, qui traduce e scribe le iranian parolas in arameico. In Egypto, officiales medo-persian usava le arameico in lor correspondentia con egyptianos e tamben inter se mesme. Textos arameic, datate ab este epoca, es trovate in omne partes de Egypto. Cinque cento documentos scripte in arameico es excavate in Persepolis.

Le conquista del lingua arameic es ancora superate per le conquista del scriptura arameic, que era adoptate pro scriber linguas de multe famillias differente. Le alfabeto arameic diffundeva verso est, a traverso Iran, le bassino Oxus-Jaxartes e Panjab, fin al marcas septentrional de China. Ancora in nostre tempore le alfabeto arameic es usate pro scriber le linguas mongole manchu.

Le disfacta del Stato Universal Medo-Persian per ALEXANDRO le GRANDE, era un colpo durissime contra le arameic lingua universal, perque le arameico perdeva su dignitate de lingua official et era reimplaciate per le greco universal (koiné), como lingua official in omne statos successori hellenic del Stato Universal Medo-Persian. Durante le seculos sequente, le arameico universal deveni hibridate per le intrusion del hellenismo; le arameico standard divide se in diverse varietates regional.

Arameico possedeva ancora un vitalitate sorprendente. Tamben durante le periodo de adversitate, le arameico continua avantiar in Palestina al costo del canaanita. Assi circa le medie parte del libro de Daniel in le Vetere Testamento (publicate ca. 164 a.Cr.) es scripte in arameico. Tamben le lingua materne del galileos,

durante le epoca de Cristo, era le arameico, pro que le arameico era parlate ancora in tote le Medie Oriente, ben que le koiné ja comenciava conquerer le Oriente.

Le historico judaic Josephus Flavius testimonia, que in este epoca le Oriente habeva due linguas semi-universal: Josephus ha scripte su libro del guerra romano-judee in arameico 'pro un medie parte del humanitate' (como dice Josephus) e pois traducte su libro in koiné pro le 'altere medie parte del humanitate'. - In arameico palestinian es le traduction del Pentateuco (le cinque libros de Moses) per le samaritanos, e le Talmud de Jerusalem.

Quasi mille annos de domination et influentia litterari hellenic non poteva supplantar le arameico. Quando le moslem arabes resuscita le civilisation syriaco-aramaic in le spatio del extincte Stato Universal Medo-Persian, le soror arabic del arameico face un carriera simile al arameico: Ella substitue tamben le greco universal in le provincias oriental ex-roman.

Le arameico, reincarnate in su soror arabic, retorna plus vive que jamais e supplanta su supplantator - un bravura unic in le historia del lingua universal. Pois le lingua arabic conquiere vaste partes de Asia e Africa. Con su vitalitate - hereditage del arameico indestructible - id comencia a formar tamben linguas franc seme-arabic, como le swahili, le haussa, le fulani.

Un altere exemplo de reincarnation del arameico es le lingua canaanita, usate ora como lingua official del Stato de Israel wirt-sub le nomine 'hebreo'. Duo dialectos del arameico servi ancora al judeos como linguas liturgic. Le spirito del arameico, per medio del Vetere Testamento, permea ancora nostre linguas moderne. Tamben le koiné del Nove Testamento, del Septuaginta, de Josefus Flavius e del Patres Christian de Alexandria continua le sintaxe, le metaforas e metonimias del arameico, si que nos pote considerar tal koiné como arameico in mascara grec - tanto le continuitat inter arameico e koiné es firmemente establite.

Ya, in le cursa longe, sovente un outsider deveni victor. In le Stato Universal Medo-Persian le amareico era un outsider absolute contra le persiano, le elamita e le neo-babyloniano (successor del akkadiano), favoritos del vincitores. In nostre epoca multe amicos de un lingua universal pensa al promotion del anglese al lingua universal, durante que le lingua franc emergente del 27.000 parolas universal es ancora incognite. Le autor crede, que este lingua franc incognite va repeter le bravura del arameico e devenir LINGUA UNIVERSAL.

6. GRECO UNIVERSAL (KOINE)

Nos ha le fortuna de posseder un description autentic del nascentia del koine per un observator contemporan, habitante in Athenas. Su nomine non es cognite - on nomina le 'Auctor Atheniensis Anonymus'. Concernente le nascentia del Koine ille scribe, que circa le medietate del habitantes de Athenas esseva estranieros: vinti percentos estranieros libere habitantes de Athenas, vinti percentos sclavos, e dece percentos commerciantes ex omne paisas del mundo. Con tal population le athenienses habeva lor aures constantemente bombardate per omne linguas del terra - e respondeva prendente un expression ex un lingua e altere parola ex altere lingua. In tal ambiente le grecos mesme arriva a parlar un greco multo mixte.

In este description, facte in le quinte seculo a.Ch. nos pote observar le fortias irresistibile, que transforma un lingua regional, ma troppo complicate e difficile pro estranieros, in un lingua franc comprensibile e usabile per estranieros. Ben que le transformation ha origine in Athenas, le koine tosto supplanta le numerose non-attic dialectos de Grecia, jelsemente preservate como signos de distinction e de caracter regional. Poco a poco le koine deveni le sol lingua popular de tote Grecia. Pois le koine conquiere rapidamente tamben le maritime citates de Asia Minor, Syria, Palestina, Italia, Francia et Espania, facilmente attingibile per le grec navigatores, commerciantes etc.

Le grande fortuna del koine veni per le imperial aspirationes de Macedonia.

Le Macedones parlava un lingua regional comparabile al dialectos grec, si que le koine non era un lingua estranie pro illes. Philippo de Macedonia adopta le civilisation grec e le koine como lingua del stato pro administration et arma de Macedonia. Post le morte de Philippo, su filio Alexandro conquiere le Oriente fin a India et introduce KOINE in omne partes, como lingua official del Stato Universal Hellenic de Alexandro. Assi koine deveni lingua universal de un Stato Universal, que include quasi tote Europa civilisate e tamben Asia civilisate fin a India. In Levante, koine era le lingua universal del administration durante quasi mille annos - a partir del generation de Alexandro fin al septime seculo post Cristo, quando le moslem arabes invade le splendide citates grec, fundate per Alexandro e su successores. Koiné tamben pro le Romanos.

In Beyrut florava durante seculos un scola de lege, in que tamben le juristas roman parlava e scribeva in koine, como demonstra lor obras supervivente. - Le leges promulgate per Justiniano - usate tamben hodie, es scripte in koine. Le imperator roman Marco Aurelio ha scripte su meditationes in koine.

Historic documentos prova, que koine ha penetrare tamen in le mundo non-civilisate e semi-civilisate ultra le frontieras septentrional de Grecia, tamen in le spatio de Russia.

KOINE ha capturate tamen ROMA, como lingua del homines culte, ab le tertie seculo a.Ch. usque al tertie seculo post Christo. Le romanos non cercava displaciar koine in alcun pais, ubi koine era lingua del populo, o del administration e del negotios. In altere pais koine remaneva - par con le latino, specialmente in le region del Adriatico -. In le central administration del Stato Universal Roman, koine functionava con equal directo con le latino. Le cancelleria imperial era organisate in due sectiones parallel: KOINE e LATINO, - si que le publico poteva tractar affaires, con le autoritates imperial in le un o altere lingua secundo su selection. Assi Roma manifestava su tributo al genio grec, al qual Roma debeva su cultura.

Ben que CHRISTO parlava arameico, su apostolos debeva exprimer le message de Christo in KOINE pro facer lo accessibile al mundo occidental. Sancte PAULO e su collaboratores parlante koine, poteva evangelisar omne citates grec del Oriente e le tote mundo occidental fin a Espania. Le Nove Testamento, le Septuaginta, le obras del Patres Christian de Alexandria son scripte in koine. - Postea koine gania le rolo de lingua liturgic, teologic e administrative in Ecclesia grec del Christianitat orthodoxe; este rolo perdura ancora hodie.

Este uso per le Ecclesia developpa KOINE pro le language spiritual e litterari. Le vocabulario del KOINE deveni le incarnation linguistic del civilisation christian. Un parte considerabile de nostre moderne vocabulario spiritual veni ex le koine.

KOINE era le lingua universal del tote mundo hellenic. Koine face accessibile non solo le antique litteratura post-classic, ma tamen le litteratura byzantin; et es un optime introduction tamen al moderne greco colloquial e litterari.

Durante le prime millennio p.Ch. on poteva expectar que koine vaderea devenir lingua popular del tote mundo civilisate, nam koine era jam in multe partes de Europa et Asia. Totevia, este expectation non se ha confirmate. Un lingua outsider, le latino, ha incorporate un grande parte del vocabulario del koine e ha transformate se in GRECOLATINO.

Pois le greco-latino, protecte e promote per le autoritates del Stato universal Roman, displacia le koine, poco a poco, in omne partes del Stato Universal, con exception de Grecia e del Ecclesia Orthodoxe.

7. LATINO UNIVERSAL (GRECO-LATINO)

Le latino universal ha un historia ininterrupte, que comencia ab le tempore, quando koine e latino era le due linguas official del Stato Universal Roman.

Le nascentia del latino universal es analoge al nascentia del greco universal. Le fenomeno descripte per le Auctor Atheniensis Anonymus repeteva se in major dimensiones, in Roma, capital del Stato Universal Roman, e tamen in le centros del provincias occidental del Stato. Estranie commerciantes, diplomaticos, viatores, missionarios, artistas, artizanos etc. invade Roma ancora plus fortemente que Athenas ante un medie-millennio. Le latifundios e le ric patricios importa sclavos estranie in multitudes, comparabile al estran obreros qui veni laborar in le industrias de West-Germania e Swissa. Le parte preponderante del sclavos era prisioneros de guerra, inter le quales era multe litteratos. Pro omne estraneros le lingua latin era troppo difficile. Non essente capace apprender le complicate declination classic, on usava simplemente le 'caso grammatic', le ablativo, que es in le discussion le plus frequente, et exprimeva le altere casos per prepositiones. Simile processo vice le conjugation del verbos. Ergo toto venit simplicite, e parallel al simplification venit un introduction de elementos lingual estranie.

Grande parte del ARMEA consisteva de mercenarios estran semi-civilisate, qui parlava un latin con omne simplificationes e nove elementos ex lor linguas. Tamen bon parte del empleatos public consisteva de estraneros, specialmente in le servicios inferior. Assi veniva le latin simple tamen in le officios. Post le concession del directo civil al habitantes del provincias, un multitudine de immigrantes parlante linguas diverse, inunda le central parte del Stato Universal e transforma Roma in un crucibulo de linguas. In le fusion le metallo le plus preciose era le KOINE. Post le annexion de Grecia per Roma, preceptores grec litteralmente inunda Roma. Quasi omne familias benestante habe lor grec preceptores-educatores. Multe eruditos grec funda scolas e ha scolares numerose. Preceptores, educatores et eruditos insenia in koine, e lor discipulos apprende, con le artes e scientias, un multitudine de parolas grec, que exprime conceptos non existente in lingua latin, si que tal parolas grec penetra mesmo in le lingua scolar del discipulos. Le resultado es un forte GRECISATION DEL LATINO

In summa, le latino transforma se in un lingua plus ric in vocabulario, plus simple in grammatica, in un greco-latino - un lingua minus 'classic', minus 'pur' - e secundo le gusto del puristas: minus elegante - ma

certemente plus facile e comprensibile, plus adaptate al nove situation. Tal lingua merita le nomine LATINO UNIVERSAL, nam illo veni adoperate in le administration, in le commercio, in le education, in le litteratura e tamen in le arma, le parlamento, le diplomatia et in le ECCLESIA e su scientias.

Este Latino Universal non es solo dominante de su tempore, lingua maxime universal. Este lingua es tamen matre de omne linguas cultural del futur scientias mundial - fin a nos.

Insimul con le grammatre grec, le latino nutri continuemente con nove parolas le vocabulario tecnic moderne. Assi son multo numerose le parolas greco-latin in le collection de nostre vocabulario moderne, specialmente expressiones tecnic e scientific international; e son in massa in le IED, le Interlingua-English Dictionary del IALA, international Auxiliar language Association, fundamento del lingua, in que este essayo es scripte.

Verso le occidente le romanos insisteva a presentar le latino como linguistic medio litterari de transmission del cultura grec.

Le cultura grec captura Roma ipse. Le litteratura latin deveni un appendice al litteratura grec, ben que in veste latin. Le comedias de Plauto e Terentio es quasi traductiones de originales grec. Simile Vergilio su obras son in lor essentia versiones latin de originales grec. E Grecia captivate ha capte su victor roman, dava a Roma su cultura. Latino deveni greco-latin. Le stilo litterari grecolatin es un sequentia organic del stilo grec. De facto, cultura e lingua de Roma deveni un parte del cultura hellenic. Cultura e lingua de Roma cultural - e lingualmente adulte non es comprensibile sin le original connexion historic con cultura e lingua grec. Un cultura e lingua roman in se sufficiente ha nunquam existite.

Si on cerca divorciar le cultura e le lingua de Roma ab le Hellenismo, illes deveni un non-entitate, sta in vacuo. - Le moderne litteratura occidental tamen scripte in italiano, espaniol, portuguese, francese, anglese, germano etc. es solmente faciettas de un splendide gemma crystallisate ex un 'solution-matre' grecolation e polite per le culturas successor. Nostre litteraturas occidental tamen debe lor developpamento a un dar e recipere durante seculos. Assi culturas e litteraturas occidental es un et indivisibile.

Differentias inter vehiculos linguistic es minus importante que le spirito commun e le alte percentage del parolas e structuras grammatic commun.

Le hodie lingue romanice son nate ex le incontro e hibridation del latino e grecolatin con le linguas provincial del Stato Universal Roman e de su successores regional.

Le LATINO UNIVERSAL ha servite durante seculos pro unir le mundo civilisate. Ben que un lingua universal non suffice pro producer fraternitat, un lingua commun es al minus un medio de intercomprehension. In HUNGARIA, usque al anno 1840, le latino era multo in curso, tamen al parlamento, proque in Hungaria, in addition al hungaro 'magyar' on parlava septe linguas de minoritates national: rumanian, serbocroato, slavono, italiano, suabo, slovac e rutheno. Le tension inter le nationalitates deveniva explosive, quando le latino comenciava a mancar. Post septanta annos de tension semper plus explosive; le resultado era le disruption del stato de Hungaria. In POLONIA le stratos culte continuava a usar le latino ancora plus longe que le hungaros. Inter Polonia e Hungaria le latino serviva como lingua de intercomprehension, e le intercomprehension transformava se in amicitia profunde. Le amicitat inter poloneses e lituanos es del mesme origine. Post le abolition del latino este amicitate cade in oblivion.

Nos va tractar le situation hodie del latino universal in le quarte parte del studio presente.

8. NATURA E CONTINUITATE DEL LINGUA UNIVERSAL

Le medio de COMMUNICATION del PENSATA es, in prime linea, le LINGUA; le lingua parlate e le lingua scripte. Como nos ha demonstrate in le precedente capitulos, omne linguas universal era linguas natural e genuin.

Altere medio de communication es le CODICE simbolic, como le numeros e le signos mathematic, le simbolos autostrata-marcante; le codices international de vocabulos artificial coordina a conceptos commercial, industrial, turistic etc. Codices son equalmente le signos usate pro scriber musica e coreografia (signos pro notar passos e figuras de dansa e balletto).

CODICES son tamen le si-nominate linguages artificial de nostre tempore; illes son codices in forma de un lingua, perque le linguages artificial coordina vocabulos artificial a parolas e conceptos natural del linguas natural - exactemente como le codices usate in mathematica etc.

Nos ha viste supra, que omne linguas franc e linguas universal es LINGUAS HIBRIDA. In minor grado tamen le linguas regional es hibrida.

Contactos inter homines parlante linguas differente eveniva ja durante tempores prehistoric. Le ancestres de nostre tipo human, le 'homines de Aurignac' (basse statura de circa 165 cm) e le 'homines de Cro-Magnon'

(alte statura de circa 190 cm), ambe autores de splendide picturas in cavernas, era tipos differente, e lor linguas tamben era certemente differente.

Assi, in consequentia de contactos, ja lor linguas primitive poteva hybridar se. Tampoco le plus arcaic linguas, que nos trova in le antiquissime documentos scripte representa linguas pur. Nos pote demonstrar quasi in omne casos, que le arcaic lingua ja contine elementos de altere arcaic linguas, dunque infiltraciones hybridante.

Ab le data del plus antique documentos scripte nos pote sequer le developpamento verso formas plus universal, per medio de hybridation progressive.

Le plus perfecte exemplo de hybridation es latino con greco, proque le parte hybridante (greco) es multo alte in le lingua hybridate (latino), de maniera que le resultato merita le nomine hybrida: GRECOLATINO.

Anc in le Aramaico (hybride) le parte hybridante (akkadiano) es alte. Equalmente le greco es hybridante es aramaico, ben que le parte del hybridante es minor. Per medio de tal 'hemotransfusiones lingual' omne linguas universal historic es parentes de sanguine. Le aramaico continua le akkadiano, le greco-latino continua le koine, e le koine es apparentate con le linguas del Oriente, specialmente con le aramaico. Assi le continuitate del lingua universal, in quatro 'editiones' successive, es un facto historc. Altere innegabile facto es, que le 27.000 parolas universal (collecte scientificamente in le Interlingua-English Dictionary = IED) es altissimamente consanguin con le grecolatino, dunque ha toto in se pro devenir 'quinte edition' del lingua universal.

Nos ha viste que le lingua universal es un fenomeno natural historic: nasce, cresce e transforma se con le civilisation. Ora, como on non pote inventar e fabricar un civilisation, tampoco on pote inventar e como fabricar un lingua universal.

Le question pro le amicos de un lingua universal non es: como inventar e como construir, regularisar e taliar un lingua universal secundo le arbitrio del inventor, ma como discoperir e standardisar le lingua universal in su stato le plus natural possibile. Le tentativas de schematisar le lingua universal es attentatos contra le natura. Le linguas universal historic veniva simplificata, ma non artificialmente regularisate. Simplification non es un invention artificial, ma natural, quasi automatic fructo de relationes con estranieros: On cerca le expression le plus simple possibile pro intender se. Le lingua universal - ora in stato de lingua franca nascente - debe reducer le regulation al minimo indispensabile.

Akkadianos, arameos, grecos e romanos era populos con talento pro grande obras - con talento non minor que nos. Pro quo illes non ha schematisate lor linguas universal? - Proque le formas naturalmente simplificata servi melio, proque in tal maniera on conserva le traditional formas lingual e le natural attractivitate del lingua; dunque tamben nostre moderne amicos de un lingua universal facerea ben, a abandonar le idea de denaturar le formas natural pro construir con un grammatica artificial.

Ergo le lingua universal a venir debe esser natural in vocabulario e structura, como era le akkadiano, le aramaico, le koiné e le greco-latin. Qualcosa in le natura human ha producte, quatro veces, solutiones analoge del problema del lingua universal.

Interessante nunc es aprender, que le ancian civilisationes e linguas in America faceva un evolution simile a le del Ancian Mundo (sumerian, egyptian, syiraco-aramaic, hellenic) - un facto de importantia decisive, proque le developpamentos american et euro-asiatic son independente.

Il sembla, que qualque cosa simile in le natura human es causa del developpamento parallel in le civilisationes distantissime. Este QUALCOSA in le natura human tende probabile, que tamben in nostre epoca le developpamento de cultura, civilisation e lingua va sequer, in grande linea, le ancian natural modellos.

Amicos de un nove lingua universal, qui ignora este realitates historic son super un false strata, e lor effortios son in van. Le factos historic repetite son seriose advertimento, que un lingua aspirante ad un rolo universal, que un lingua franc 'pre-universal', debe esser le plus natural possibile, e non debe facer compromissos con un schematismo artificial.

Un altere argumento psicologic: le discrepantia inter consciente et inconsciente in lingua e linguistica. Le lingua es in parte pensata - fenomeno del consciente - in altere parte sentimento - fenomeno fundate in le inconsciente. Le consciente accepta et effectua cambiamentos rapide; e non pote esser accelerate ultra un limite natural. Si nunc nos, como amicos de

un lingua universal, vole adjutar et accelerar le natural developpamento, nos debe respectar le repetite experientias. Le lingua, que vole venir, debe esser acceptate non solo per nostre consciente rational, id debe tamben placer al subconsciente - i.e. debe esser natural.

9. DECADENTIA E RENASCENTIA DEL LINGUA UNIVERSAL

Secundo le inexorable lege del natura, ubi nos ha vita e crescentia, nos tamen habera decadentia e disintegration. Quando le STATO UNIVERSAL, que ha instituite le lingua universal, se dissolve e decade in status regional independente, le lingua universal continua a viver, perque illa, le lingua supranational, es indispensabile medio accostumate de communication. Clar, que le lingua universal es un institution. Como omne institutiones, le lingua universal possede un momento dynamic, que tene le in movimento ad avante, tamen post le dissolution del stato universal, que le ha introducte. Nam le necessitate de superar le barriera lingual continua. Assi, le lingua universal supervive le Stato Universal e resta vivente in le status successori.

Totevia, con le developpamento del cultura e del linguas monstra se differentias plusminus notabile de un stato successori al altere, perque lor populos, traditiones e problemas son differente, secundo le situation geografic e le differente provenientia del estranieros. Ultime ma non minime: Le linguas regional del populos son multo diverse in le differente status successori. Le linguas regional va penetrar le lingua universal in modo semper plus remarcabile, e causa differentias in le dialectos regional del lingua universal. Este dialectos regional deveni vehiculos del cultura special del region. Intertanto le lingua universal in su forma official 'standard' usate durante le floracion del Stato Universal, remane stagnante, proque non existe plus un autoritate central e un populo 'imperial' unic pro developpar le lingua universal.

Le ECCLESIA non contribue considerabilemente al developpamento; nam le Ecclesia es conservative in su natura. Assi le lingua standard deveni sempre minus conveniente al uso practic, nam le vita es incompatible con le stagnation. Al contrario, le dialectos sol continua a developpar se e devenir conveniente al expression de nove pensatas. Tosto o tarde le autoritates del status successori regional usa lor dialectos proprie e plus tarde leva les al rango de linguas official del Stato. Assi emerge nove linguas regional (national) ex le linguas universal, como nos ha viste tractante le akkadiano, le aramaico, le koiné e le grecolatino.

Le lingua universal standard remane le lingua del Ecclesia, como le aramaico ancora hodie del judeos (insimul con le canaanita) - le koiné fin hodie del Ecclesia Christian Ortodoxe e le greco-latino del Ecclesia catolic.

Le ultime stadio del lingua universal es le DECADENTIA. Totevia le decadentia non es un processo solmente negative. - Le historia demonstra que le decadentia de un cosa vetere es sovente le preparation al nascentia de un cosa nove. Ya, nos non pote obtener nove recolta fructuose sin terra fertile pro nutrir le planta juvene. Nos sape que importantissime pro bon recolta es le decadente restos del precedente. Le nutrimento del cultura e lingua syriaco-aramaic es vetule fructos del lingua sumer-akkadian decadente. Cultura e lingua latin nutri se ex le corpore decadente del cultura e lingua grec; in minor grado le cultura e lingua grec nutri se ex le cultura e lingua syriaco-aramaic. E nostre hodierna culturas e linguas nutri se ex le cultura e lingua hellenic (grecolatin), e anque - in minor grado - ex le cultura syriaco-aramaic, transmise a nos per le Vetere Testamento.

Ultime non minime: Le lingua franc emergente del 27 000 parolas universal nutri se ex le grecolatin e pote esser considerate como "nove edition allargate" e simpliciate del grecolatino. Nos non pote dubitar, que omne culturas e linguas representa un vegetation continue ininterrupte, que dura jam al minus quatro mille annos, e portava ja quatro recoltas, quatro linguas universal - e ora prepara le quinte messe.

Intertanto, le lingua universal standard non es morte nec es completamente dismemorate et obliate. Nam, quando nos cerca un nove expression pro un nove cosa o nove pensata, sovente nos trova un parola o un association de parolas ex le linguas universal extincte. O nos va usar un parola antique in un nove - o parente senso special. (auto - elektro - kino o cinema).

In nostre epoca nos pote observar, como le scientia, tecnologia cerca un nomine pro un producto e trova como optime solution un combination con un parola o prefixo grec o greco-latin. - In tal modo continua le lingua universal morte, monstra se ancor active et utile in nove functiones. Tal retorno e renascimento es a trovar analoge in omne linguas successori del lingua universal. Alteremente este fenomeno demonstra, como le linguas regional successori - post le divergentia nunc comencia un nove convergentia. Este nove convergentia linguistic corresponde a nove elementos cultural. Sia moderne, sia classic, parolas international son expressiones cultural, e son demonstration del unitate de nostre cultura. Ergo un lingua universal veniente, que vole corresponder a nostre cultura commun, debe esser basate super le parolas international, que son de facto parolas de cultura.

In un maniera o altere, inter due linguas universal nos ha un "interregno". Post un lingua universal decadente, non plus functionante, le fortias vital prepara un nove lingua universal.

Le simbolo historic del interregno es BABEL, le classic confusion de linguas que corresponde al interregno inter akkadiano et aramaico. Le invasion greco-macedonian de Alexandro sta inter aramaico e koine. Le

invasion roman de Grecia sta inter koine e grecolatino. - Esque le nove Babel de nostre epoca es tamben a considerar como un interregno? In vision millenari le situation es clar. Le ultime lingua universal, le grecolatin, non functiona plus. Numerosissime fragmentos son in nostre vocabulario international commun e va esser, inricchite con nove expressiones cultural, le fundamental elementos del futur lingua universal. Il sembla nos juste considerar le lingua, in que nos ci scribe, como lingua franc, preparante le futur lingua universal - quinte edition.

QUARTE PARTE: PRESENTE E FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL

1. PREVISION DEL FUTURO E CARACTERISTICAS HUMAN

Per le partes secunde e tertie nos cognosce le passato del civilisation e del lingua universal. In plus, nunc nos desira cognoscer lor futuro. Totevia, le futuro es celate fin quando illo arriva. - Nonobstante, nos possede medios pro previder le futuro, un poco simile al prognostico meteorologic. Este medio es le studio del passato. Le vision historic del passato del lingua universal es un nove dimension pro le interlinguistica scientific. Le historicitate da un nove nobilitat al lingua universal. Le developpamento historic revela se como le sol realitate cultural del lingua universal. Negar le fundamental importantia del passato pro lingua universal es tanto absurde, quanto es le negation del importantia del passato pro le evolution del homine mesme. Le passato es un tresor, le qual debe esser appreciate e studiate pro previder le futuro. Investigationes historic es le scientia del developpamento social, cultural e linguistic. Historia non es solmente un collection de factos, como un collection de timbros postal. Solo un vision organic del developpamento pote augurar le futuro. Assi le passato del lingua universal determina su futuro, quando situationes analoge se repete plure veces. Ora le experientia monstra, que certe situationes analoge ha sempre producte le mesme consequentias. Nostre cognoscentias del passato es le lumine que illustra le futuro.

Totevia, nos debe esser consciente del limite natural del prevision. Quando nos studia le passato de fenomenos non-human, fenomenos fisic, le prediction del futuro es in principio precalculabile. In le fenomenos human, le experientia non permette previder con certitude. Non solo le situationes politic e cultural apparentemente simile, son complicate; ubi il tracta se de reactiones human, veni psychic complicationes que rende nostre prevision dubitose. Nonobstante, quando prediction con certitude non es possibile, tamben prevision con ben probabilitat es preciose. In plus, le probabilitat augmenta, si nos studia accuratemente le ingredientes stabile del natura human, le quales intra certe limites determina le decisiones human.

Pro nostre studio nos pote distinguer in le natura human le sequente ingredientes, qualitates e facultates decisive:

a) le conscientia, que es le capacitate de observar lo que eveni in nostre psiche, e revela se in le poter de option.

b) le voluntate, le qual significa le libertate de option. Le libertate non es absolute, ma limitate per le pression exterior de fortias non-human e human, que non pote esser controlate per le individuo volente. Le libertate es tamben limitate per le spiritual passato del individuo, que predispose le individuo a preferer certe optiones. Le decisiones del voluntat es adjutate per le capacitate de distinguer le ben e le mal.

c) le religion, que es, como le voluntate, un immanente qualitate del conscientia. Ya, nostre conscientia insenia nos, que nos cognosce solmente un minime parte del universo, plen de misterios, como:

- le morte e le desiro de un nove vita post le morte;

- le voce interior del conscientia que dice lo que es bon e mal, e reproba nos, si nos face mal;

- le origine e destination del universo e del homine;

- le infinitate de spatio e tempore;

- le distantias inimaginabilemente gigantesca in le universo;

- le infinite e incomprendibile complexitate del microstructura del materia.

Le religion es un tentativa de explicar misterios con le creative e ordinante presentia de un ESSER plus alte del homine. Le homine religiose recognosce que ille non es maestro del mundo, ma creatura e collaborator del ESSER transhuman (transcendental), con le carga de cercar le planos del Esser transhuman (in su conscientia), e colaborar al realisation de este planos. Le religion es multo importante pro le introduction del lingua universal, e pro su uso.

d) Le ideologia, que es un fide, secundo le qual su adherentes vive in un mundo tanto convincente, que illes succede converter le alteres a lor ideologia. Le ideologia pote coincider o non coincider con le religion. Quando le adherente vive su religion in modo tanto convincente, que ille succede converter le non-adherentes a su religion, allora su religion es un ideologia pro ille. Totevia, quando ille solmente professa su religion, ma non vive lo como un ideologia, allora le religion non es un ideologia pro ille. Le religiones superior, tamben le christianismo, desde le medie etate, perde terreno contra le ideologias post-christian, inter le quales le nationalismo e le communismo son le plus potentes. Nationalismo es le culto del collectivitate del Stato.

Le puncto debile del nationalismo e del communismo es, que le culto de un collectivitate human debilita le contacto personal con le Transhumano. Quia religion es un parte integrante del natura human, e le homine non pote viver completamente sin contacto con le Transhuman Realitate Spiritual, le religiones va prevaler tosto o tarde. In un maniera o altere, le religiones superior va renovar se e va cultivar le valores del nationalismo (equal directo pro omne nationes al benes del terra), e va insister super le valores del communismo (justitia social, fraternitate, le capital financiari in le servicio del communitate - e non al servicio del privilegiates). Il es probabile que in este processo de renovation, le religiones superior va disvestir se del incrustationes, que cela lor essentia per formalitates non essential et opposite a lor essentia.

Intertanto, le ideologia del Rearmamento Moral possede un qualitat exceptional inter le ideologias, perque illo es fundate super le contacto del homine con le Transhuman Realitate Spiritual, presente in le conscientia de omne homines. Le ideologia del Rearmamento Moral es universal, dunque besonia un lingua universal.

e) Le desiro de saper determina que le homine vole saper le 'como', le 'perque' e le 'proque' del fenomenos observate. Le desiro de saper produce le progresso cultural, technologic e linguistic.

f) Le facultate de parlar procura al homine un efficiente medio de transmittre le pensata ab un persona al altere, et ab un generation al altere. Le lingua es le plus potente vehiculo de tradition. Totevia, le transmission del tradition non es possibile sin cambiamento, proque le homine adulte possede le voluntate de optar: transmittre le parte del tradition, que sembla importante o placente - et omittre le transmission del parte, le qual sembla non-importante o non placente. De altere parte, tamben le nove generation pote optar: adoptar lo que place e refusar lo que non place. In consequentia de tal optiones, le tradition cambia, poco a poco, ma sensibilimente.

Tamben le lingua cambia.

Il es impossibile congelar le lingua in un stato arbitrariamente determinate de su developpamento. Le historia monstra, que le forma congelate deveni tosto morte e veni imbalsamate como lingua 'classic' - durante que le lingua vivente differentia se del classic, progressivamente, con le generationes successive. Pois le forma 'classic' deveni inintelligibile, incomprendibile al viventes qui non studia lo specialmente - como le latino classic es incomprendibile a italianos, espanioles, portugueses, franceses, angleses, rumanos etc. - como le greco classic es inintelligibile al grecos moderne - como le aramaico classic es incomprendibile al arabes etc.

Tamben le historic linguas universal cambia de un generation al altere, como nos pote observar in le documentos akkadian, aramaic, koine e greco-latin ordinate in sequentia cronologic. Quando le lingua universal non cambia plus, illa deveni moribunde. Pro le cambiamento il es necesse que le lingua sia in uso universal e passa ab un generation al altere, como lingua traditional. Quando un grande majoritate comencia a usar linguas sensibilimente differente del forma scripte del lingua universal, le uso restringe se ad un minuscule minoritate litterari, con le consequentia, que le lingua universal classic e le lingua vive veni divorciate. Allora le lingua universal classic e su dialectos vive deveni, inter un generation e le altere, sempre plus grande, si que le lingua universal deveni sempre minus universal, sempre minus usate, usque le lingua universal deveni moribunde. Nos pote observar lo bensissimo in le latino, moribunde in nostre dies. - Dunque le lingua universal non pote superviver, si illo non cambia con le cambios del linguas vivente; ya, le lingua universal es le denominator commun del linguas vivente.

Si le autoritates vole conservar le lingua universal inalterate, Le lingua va morir de congelation, como tamben le cultura mori de congelation, si on vole preservar lo incambiate. Pro le lingua vale como pro le homine, le sententia de Christo: "Qui vole salvar su vita, va perder lo".

Pro salvar le vita, le lingua universal debe perder un parte de su vita ab un generation al altere, e debe ganiar un pecia de nove vita ex le nove generation. Le historia es un processo de cambios. Le studio del historia del lingua universal es le studio del processo de vita, morte e renascentia del lingua universal.

3. LE NOVE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER LE LATINO ANTIQUE

Durante le quatro mille annos de vita del lingua universal, necun lingua universal antique es retornate in uso. Il es impossibile retroponer le horologio del historia. Nos non pote revenir al uso del latino, Proque le latino es jam superate per le developpamento del linguas neolatin, romanic, le quales son plus adapte al pensata moderne. De plus, le latino non es comprensibile a omne participantes del cultura moderne, qui non ha studiate exactemente le latino; tampoco al 450 millones de catolicos unite in le Ecclesia Roman. Pro este ration le Ecclesia ha abolite le celebration del messa in latino, e le universitates papal doce in linguas national (italian, francese, germano). Hodie le latino es solo un lingua de traduction pro documentos ecclesiastic. Le texto original es elaborate per un commission in un lingua national (italian, francese, german) pois traducte in latino. Totevia, latino non plus es usate como lingua universal vivente desde longe tempore. Dunque le expressiones latin es antiquate. Le traduction ex un lingua national al latino perde multe nuances preciose del original; expressiones moderne debe esser circumscripte. Parolas latin contine altere nuances non desirate in le texto moderne. In consequentia del developpamento de cultura e linguas, le senso del parolas hereditate ab le latino per le linguas moderne, es sovente considerabilemente cambiate, si que parolas etimologicamente identic significa un cosa in latino e altere cosa in le linguas moderne (ex. 'causa').

Pro fenomenos moderne et ideas cultural, le latino classic et ecclesiastic non ha parolas adequate. Leger un documento ecclesiastic in un lingua moderne e puis in latino, es pro le cognoscitor de ambe linguas, como leger duo textos analoge ma non identic: le un es plus elaborate e plus congenial, le altere es plus arcaic e minus intelligibile. Latino, lingua moribunde, desde seculos non possede plus un tradition vive; su structura es multo differente del structura del linguas moderne, e le ideas antiquate del latino impedi le interpretation del pensata moderne. Latino non ha parolas pro novitates. Le novitates linguistic emerge ex Levita cultural del populo que parla le lingua. Un nove idea emergente non pote esser expresse per un parola, proque le parola correspondent non existe ancora, ma debe esser forgiate. Totevia solo populos vivente pote forgiar parolas - le mortos non parla. In consequentia: le latino non pote inricchir se per nove parolas pro nove ideas. - Latino deveni sempre plus antiquate.

De plus, con le passage del tempore, le ideas mesme cambia de senso. Post le passage de 700 a 900 annos, le correspondentia inter ideas e vocabulos ha cambiate tanto, que un texto scripte ante mille annos deveni definitivemente antiquate. In le linguas vive nos observa le adaptation del lingua al cambiamento del ideas, de un generation al altere. Ma in un lingua morte que non se developpa plus, le modernisation practicamente non pote esser realisate, si que le lingua antique, le latino, deveni ineffective.

In le CONCILIO VATICANO II le latino non poteva esser lingua adequate de mediation, non poteva functionar como lingua universal. Le commissiones ha studiate e discusse le temas in un lingua moderne, italian, francese, german, secundo le expertos, e lor final texto era in este lingua. Ma este texto non habe le directo de esser 'texto official'. Este directo es reservate al LATINO, ancora lingua official del Ecclesia.

Assi le massa del episcopos e le pressa debeva expectar le traductiones del officio Cardinal Bacci: labor penose que demandava dies e dies. Quando finalmente le texto 'official' latin venit distribuite, le patres conciliari, mesmo illes qui era active in le commission, habeva pena a comprender le texto latin. "Felice illes, (on legeva in 'Orientierung', periodico jesuita Zurich, reporto de Dr. Mario von Galli) - felice illes qui per fortuna poteva recipere le texto comprensibile in un lingua moderne".

"English, English", clamava in San Pietro le Americanos, preste a pagar le simultan-traduction - interpresa non realisabile pro manco de interpretes competente tamben in linguas que in le materias tanto specialisate de teologia, moralia etc.

Visto le fiasco del latino, que cosa face le concilio? Quo face le Papa?

Latino, finora quasi 'lingua sacra', que habeva servite mille annos, veni eliminate ex quasi omne servicios del Ecclesia. Va nunc toto 'urbi et orbi' official facer se in italiano? Tal es jam in uso in le universitates jesuita in Roma; Germania et alteres seque; como facer, si non provocar un catholicismo nationalisate?

Clarvidentes time le periculo. Singulos era consciente, que Papa Johannes XXIII habeva date a su concilio le motto "AGGIORNAMENTO" del Ecclesia in omne partes. Ma anc in este contexto nemo pensava al latino inveterate, et omnes considerava impossibile un ajornamento del moribunde latino.

ECCLESIA PERDE SU LINGUA - risca su unitate

Esque on pote reformar le latino pro facer lo adequate al uso moderne? Le responsa es clar affirmative: Le linguas romanic, neolatin, ja demonstra per lor developpamento natural le linea, le direction in que on debe cercar le amelioration, le "aggiornamento" del lingua del Ecclesia.

Malgrado certe differentias anque in le vocabulario del differente linguas neolatin, scientistas ha collecte 27 000 parolas international, maxime panromanic (Interlingua-English Dictionario IED). Essentialmente panromanic es le grammatica commun in le linguas moderne romanic, que omnes eveni del latino parlate popular. Le vocabulario es maxime international, basate sur le prototipos. Le grammatica analitic lassa le substantivos et adjectivos inalterate et indica lor relationes per parolas grammatical. Talmente parolas exotic et anglo-american pote sin difficultate esser usate in textos moderne - como nos lo demonstra in le texto ci-presentate.

Este lingua latin moderne, largamente probate in textos medical e scientific, va certamente monstrar se ben apte sin altero pro textos filosofic e teologic (in classic o moderne ortografia). Nulle labor special pro le Ecclesia. Le vocabulario traditional va esser usate tal qual - le sol differentia es, que parolas moderne, anglo-american, francese etc. entra sin complication in le texto latin moderne, que on potera nominar Latino "aggiornate", o greco-latin universal moderne. Omne nuances e finessas del pensata moderne, toto que es difficile traducer in Latino Bacci, ci trova expression perfecte moderne.

Con le abandono del latino le Ecclesia perde su lingua, risca su universalitate. Durante su periodos de expansion le Ecclesia habeva sempre su lingua universal vive; et excambiava su lingua universal quando le vetere lingua universal era devenite insufficiente. Assi le Ecclesia passava del aramaico al koiné e del koiné al latino - e ora le momento es venite pro passar del latino antiquate al latino reformate, al latino del vintesimo seculo. Le Ecclesia, facente este passo, va esser fidel a su tradition. Un lingua universal era sempre un parte integral del Ecclesia Universal. Christo inseniava in aramaico, que allora era le lingua universal del Proxime e Medie Oriente. Pois, quando le Apostolos decideva conquerir le Occidente, illes adoptava le greco universal (koiné): lingua universal del Occidente, e ja secunde lingua universal del Oriente. Quando pois le Ecclesia Roman constatava que in le provincias occidental le grec koiné recede e le greco-latin deveni lingua universal, le Ecclesia Roman non tardava ad abandonar le koiné et adoptar le latino como lingua universal del Ecclesia Roman.

Ora, le latino es decadente, es antiquate et ineffective, como le aramaico era ante le adoption del koiné, e le koiné era ante le adoption del latino universal. - Ora il es necesse que le Ecclesia adopta un nove lingua universal. Le natura non tolera vacuo. In le Ecclesia, ubi le latino retira se, linguas national prende le posto del latino. Le linguas national es vehiculos del mentalitate national e del potentissime ideologia del nationalismo. Le linguas national importa in le Ecclesia le mentalitate particularista. Observatores acute ja hodie pote constatar, que, a pena que le uso del latino es substituite per le linguas national, certe tendencias nationalista emerge in alcun pais. Le ecclesia protestante, que ha abandonate le latino, disgregava se in ecclesias national. Le Ecclesia roman risca le mesme periculo, si ella non procura se, in un modo o in un alters, un nove lingua universal moderne, efficiente.

Hodie le Ecclesia pote facer lo como ella ja ha facte tres veces. Basta reimplaciar le latino antiquate per le latino moderne, per le lingua universal nascente del vintesimo seculo, comprensibile al ecclesiasticos melio que le latin traditional, - e al catholicos cultivate tamben. Per medio del latino moderne non solo teologos e catholicos, ma cultivate interessatos va comprender lo que Roma dice 'urbi et orbi'.

Le decadentia del latino ecclesiastic priva le Ecclesia del possibilitate de parlar a omnes in le mesme lingua. Con le 'aggiornamento' ella potera recuperar le chance. Le universitates ecclesiastic potera, como durante seculos, excambiar docentes e studentes de un pais al alteres.

4. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LINGUA NATIONAL

Cortés, conquistador de Mexico, habeva enorme difficultates pro organisar e consolidar le vita public in le pais conquiste, proque le differentia cultural e lingual inter Espania e Mexico antique era quasi insurmontabile. Le interpretes non poteva adjuvar sufficientemente. Cortés faceva le experimentia, que su interlocutores mexican diceva un cosa e pensa altere cosa, si que, malgrado le bon voluntate de ambe partes, le pensata mexican remaneva impenetrabile pro ille. Fortunatemente Cortés trovat un sposa mexican, Marina, qui amava le. Amor rende nos capace de comprender nos, - e Marina era un femina educate e sagace. Marina explicava a Cortés le senso, que jaceva detra le parolas de su mexican interlocutores - senso, le qual non es inherente al vocabulo espaniol correspondentemente al vocabulo mexican, ma es le resultado del tradition de multe generationes mexican. Allora Cortés comprendeva e, con le comprehension succedeva organisar multo melio le vita public e le administration. Le resultado es, que Mexico es ora un pais ben consolidate, malgrado que Mexico possede le plus grande proportion de sanguine indian in tote America.

Le inseniamento de Marina es profundissime tamben pro le pioneros del lingua universal: un lingua national non consiste solmente in le significato de su vocabulos interpretate per vocabulos de un altere lingua national, ma in le tradition total, associate con le vocabulo. Un parte de este tradition es specificamente national; un altere parte es commun con le altere nationes participante in le mesme civilisation, in tanto que

civilisationes son supernational. Le parte specific national remane impenetrabile al estranieros sin previe studios et explicationes profunde e minutiose.

Al contrario, le parte commun es immediatamente comprensibile, sin previe studios et explicationes. In consequentia, necun lingua national pote servir como lingua universal, proque solmente le parte 'commun' del lingua national es comprensibile al estranieros, contra que le parte specific national remane incomprendibile.

Un lingua franc et un lingua universal consiste precise in le parte commun de omne linguas national participante in le mesme civilisation. Le AKKADIANO, le ARAMAICO, le KOINE-GREC e le LATINO, pro devenir LINGUAS FRANC (et UNIVERSAL) deveva abandonar lor elementos specific national e unir in se omne elementos universal del altere linguas national, participante in le mesme civilisation, vel in le Stato Universal del epoca.

Caso concrete: LE LINGUA ANGLESE, candidato le plus importante de nostre epoca pro devenir lingua universal, non pote devenir lo sin perder su elementos specific anglese. Totevia, si nos elimina ex le anglese omne elementos specific anglese (anglosaxone) e introduce omne elementos commun in le altere linguas del cultura occidental (specialmente le elementos romanic), nos arriva precise ... al lingua del 27.000 parolas universal, in le qual es scripte nostre presente studio. - E le mesme considerationes vale pro omne altere linguas national.

Ergo: le lingua universal debe consistere in le vocabulario et in le grammatic structuras sufficientemente commun, in forma et in tradition, in le linguas cultural de nostre epoca. Solmente in tal maniera le lingua universal pote esser le expression del cultura e del tradition commun del mundo, in le qual nos vive.

Un altere consideration importante es, que un cultura es un toto indivisibile. Le lingua national es inseparabile del cultura national. Adoptar un lingua national como lingua universal significa tamben acceptar le cultura connexe indivisibilemente con le respective lingua national; e significa le prime passo al disfacimento, al diminution et al perdita del proprie cultura e lingua.

Ecce le causa, pro que necun nation vole acceptar un altere lingua national como lingua universal; ecce le causa, pro ja quatro veces durante le historia, on ha optate in favor de un lingua libere de elementos specificamente national - dunque pro un lingua franc.

Necun grande lingua pote liberar se del proprie grande traditiones specificamente national sin perder su character national, jelsemente custodiate per le patriotas, in nostre epoca caracterisate per le floracion del nationalismo. O - in altere parolas: Con le abolition del parte specific national nos aboli tamben le parte le plus characteristic e intrinsec de nostre lingua national. Le insistentia super le tradition specific monstra le character aristocratic del linguas national - e le aristocrates non presta se a servicios, per le quales illes debe renunciar a lor tradition. Ci es le causa, pro que omne linguas, que deveniva universal, era linguas franc, linguas de sanguine mixte, linguas absotutamente non aristocratic.

4. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LINGUA NATIONAL

Cortés, conquistador de Mexico, habeva enorme difficultates pro organizar e consolidar le vita public in le pais conquiste, proque le differentia cultural e lingual inter Espania e Mexico antique era quasi insurmontabile. Le interpretes non poteva adjuvar sufficientemente. Cortés faceva le experimentia, que su interlocutores mexican diceva un cosa e pensa altere cosa, si que, malgrado le bon voluntate de ambe partes, le pensata mexican remaneva impenetrabile pro ille. Fortunatemente Cortés trovat un sposa mexican, Marina, qui amava le. Amor rende nos capace de comprender nos, - e Marina era un femina educate e sagace. Marina explicava a Cortés le senso, que jaceva detra le parolas de su mexican interlocutores - senso, le qual non es inherente al vocabulo espaniol correspondent al vocabulo mexican, ma es le resultado del tradition de multe generationes mexican. Allora Cortés comprendeva e, con le comprehension succedeva organizar multo melio le vita public e le administration. Le resultado es, que Mexico es ora un pais ben consolidate, malgrado que Mexico possede le plus grande proportion de sanguine indian in tote America.

Le inseniamento de Marina es profundissime tamben pro le pioneros del lingua universal: un lingua national non consiste solmente in le significato de su vocabulos interpretate per vocabulos de un altere lingua national, ma in le tradition total, associate con le vocabulo. Un parte de este tradition es specificamente national; un altere parte es commun con le altere nationes participante in le mesme civilisation, in tanto que civilisationes son supernational. Le parte specific national remane impenetrabile al estranieros sin previe studios et explicationes profunde e minutiose.

Al contrario, le parte commun es immediatamente comprensibile, sin previe studios et explicationes. In consequentia, necun lingua national pote servir como lingua universal, proque solmente le parte 'commun'

del lingua national es comprensibile al estranieros, contra que le parte specific national remane incomprendibile.

Un lingua franc et un lingua universal consiste precisamente in le parte commun de omne linguas national participante in le mesme civilisation. Le AKKADIANO, le ARAMAICO, le KOINE-GREC e le LATINO, pro devenir LINGUAS FRANC (et UNIVERSAL) deveva abandonar lor elementos specific national e unir in se omne elementos universal del altere linguas national, participante in le mesme civilisation, vel in le Stato Universal del epoca.

Caso concrete: LE LINGUA ANGLESE, candidato le plus importante de nostre epoca pro devenir lingua universal, non pote devenir lo sin perder su elementos specific anglese. Totevia, si nos elimina ex le anglese omne elementos specific anglese (anglosaxone) e introduce omne elementos commun in le altere linguas del cultura occidental (specialmente le elementos romanico), nos arriva precisamente ... al lingua del 27.000 parolas universal, in le qual es scripte nostre presente studio. - E le mesme considerationes vale pro omne altere linguas national.

Ergo: le lingua universal debe consistere in le vocabulario et in le grammatic structuras sufficientemente commun, in forma et in tradition, in le linguas cultural de nostre epoca. Solmente in tal maniera le lingua universal pote esser le expression del cultura e del tradition commun del mundo, in le qual nos vive.

Un altere consideration importante es, que un cultura es un toto indivisibile. Le lingua national es inseparabile del cultura national. Adoptar un lingua national como lingua universal significa tamben acceptar le cultura connexe indivisibilemente con le respective lingua national; e significa le prime passo al disfacimento, al diminution et al perdita del proprie cultura e lingua.

Ecce le causa, pro que necun nation vole acceptar un altere lingua national como lingua universal; ecce le causa, pro ja quatro veces durante le historia, on ha optate in favor de un lingua libere de elementos specificamente national - dunque pro un lingua franc.

Necun grande lingua pote liberar se del proprie grande traditiones specificamente national sin perder su caracter national, jelsemente custodiate per le patriotas, in nostre epoca caracterisate per le floracion del nationalismo. O - in altere parolas: Con le abolition del parte specific national nos aboli tamben le parte le plus characteristic e intrinsec de nostre lingua national. Le insistentia super le tradition specific monstra le caracter aristocratic del linguas national - e le aristocrates non presta se a servicios, per le quales illes debe renunciar a lor tradition. Ci es le causa, pro que omne linguas, que deveniva universal, era linguas franc, linguas de sanguine mixte, linguas absosutamente non aristocratic.

5. LE LINGUA UNIVERSAL NON POTE ESSER UN LANGUAGE ARTIFICIAL

Renascentia: Humanistas reveni al latino classic, morte

Latino, qui habeva servite mille annos como lingua universal del mundo christian occidental como lingua de cultura, lingua-ponte international, este latino veni in disuso. Con le discopertas de nove continentes veni un nove conception del mundo e del universo. Le nove tempore evelia un nove conscientia national. Documentos public appare in linguas national, et este linguas del populos - poco a poco prende forma de lingua cultural. Scientias exacte usa ancora le lingua international latin, ma publicationes destinate al grande publico appare in le lingua comprensibile a omnes: in lingua national.

In sequentia del reformation, latino deveni un factor politic. Le biblia traducte in germano per Martin Luther es le prime literatura mundial in lingua german. Post le Guerra del Trenta Annos le francese deveni lingua de cultura e lingua diplomatic et aspira a functionar como successor del latino, como lingua universal; non sine opposition.

Le filosofo francese DESCARTES (1596-1650) remarca le prime le regresso del latino universal, lo deplora, trova le francese troppo complicate, et emitte le idea, que un lingua artificial poterea sequer criterios ideal: le lingua international sia simple e regular, neutral, equalmente facile ad apprender pro omnes. Un generation plus tarde, le filosofo german LEIBNITZ (1646-1710) propone, que tal lingua artificial sia basate super le parolas latin.

Descartes e Leibnitz certo cognosceva ultra lor latino tamben le greco classic e le koiné-grec e sapeva, que Christo parlava con su apostolos in aramaico; ma on considerava aramaico como un dialecto, e le koiné-grec como language del commerciantes, forma degenerate del attico. - Assi le propositiones del filosofos, le idea de construir artificial linguas, stimulava le fantasia de numerose 'genios'. Pocos habeva successo.

Le prime tentativa vastemente propagate era VOLAPÜK 1879; illo evelia considerabile interesse, malgrado que illo era absosutamente incomprendibile sine studio special; illo es constructe de pecias irrecognoscibile,

taliante ex vocabulos natural fortemente deformato (vola ex angl. world, puk ex angl. speak: volapuk = mundo-lingua). Quando postea in 1887 Esperanto entra in scena, Volapuk cade rapidamente in oblivion. Nam Esperanto ha multe elementos natural, recognoscibile. Ma a lor latere on trova multe parolas artificial incomprendibile. Le structura grammatic es schematic, inventate e innatural. Esperanto attingeva un grande diffusion; totevia in comparation con le plus modeste linguas franc natural, le successo de Esperanto es insignificante.

Le linguas franc son parlate per multitudes, pro scopos practic, contra que Esperanto es parlate solmente per idealistic entusiastes. De plus, le lingua franc es comprensibile sine studio anterior a cultivate personas e anque per vaste populationes, contra que Esperanto es incomprendibile mesmo a personas polyglotte. Un tentativa de construir un lingua plus comprensibile que Esperanto venit 1907: IDO = Reform-Esperanto: Vocabulario plus international, ma le grammatica simile al Esperanto, toto artificial. Ultime tentativa vastemente propagate es NEO, que sta inter Esperanto et IDO, cerca internationalitat ma deforma le parolas international: IDO es incomprendibile a prime vista.

Numerose homines culte considera ancora le linguages artificial como possibile solutiones del problema de un lingua mundial. Illes non sape que in le historia del quatro mille annos passate, quatro veces un lingua universal ha apparite como parte essential del cultura universal, fructo natural del cultura e del pace. In omne casos historic le lingua universal ha apparite como parte interior del civilisation, e non como addition exterior, como le constructores del linguages artificial crede resp. illude se.

ESSENTIAL ES: Lingua es un parte nuclear et essential del cultura. Facer lingua es facer cultura. Cultura artificial es impossibile. Le linguages artificial es facte, como on face productos de massa: sin cultura. Quicunque con fantasia correspondent pote construir un language artificial. Ma solmente un evolution millenari pote preparar le nascentia de un lingua universal. Le language artificial non ha radices historic, non porta in se un passato abbreviate, como omne esseres vivente. In tanto le linguages artificial son plus morte que le natural linguas morte. Le natural linguas morte era vive in lor tempore, contra que le linguages artificial es nate morte e nunca viveva. Omne esseres vive es historic - omne esseres sin historia es morte. Le lingua ver ha un subsolo historic.

Le Esperantistas glorifica le stabilitate de lor language. Ma solo un lingua morte pote esser stabile. Le lingua vive developpa se, cambia, per que vita es developpamento, cambiamento. Le language artificial, definite un vece pro sempre per su inventor-creator, es static, contra que le lingua natural, como le homine mesme, es dynamic.

Apprender un lingua artificial? Pro quo?

Pro le homine de cultura non servi a nil e nullo apprender un language artificial, que offere accesso solmente a un minuscule communitat esoteric de entusiastas, membros del 'Club'. Le homine de cultura besonia un lingua, que offere le accesso a omne homines culte - et offere lo sin anterior studio special inutile. Le elementos del lingua universal debe esser tanto universal como le cultura mesme. Le historia offere nos un quadruple prova, que nunca un lingua artificial, constructe, ma sempre linguas natural franc developpava se e fu acceptate como linguas universal.

In nostre dies un juvene stato est-african, KENYA, ha adoptate ultra anglese anque SWAHILI, lingua franc arabico-bantu, lingua official del stato.

Le PRECIO A PAGAR PRO DEVENIR LINGUA FRANC E LINGUA UNIVERSAL ES LE UNIVERSALISATION

Non importa qual lingua vole devenir universal id debe submitter se a este processo. Tamben un language artificial: illo debe eliminar toto que es artificial, esoteric; debe transformar se in un lingua natural universalisate. - Le ver tresoreria del lingua universal es le linguas natural. Nos debe prelevar con humilitat e devotion le tesoro, que le genio human ha collecte, que es capace de crear tal maravillas de expression, tal testimonios de complexe evolution historic. Nos committe un acto de orgolio et ignorantia, si nos vole substituer le natural tesoro per constructiones schematic esoteric. Quanto minus le elementos natural son manipulate, tanto melio. Qui viola le natura e le lingua human, separa se del natura human, del comprensibile, del expressive e del familiar - e perde le characteristics essential del lingua human.

Un del consequentias fatal del SCHEMATISMO del linguas artificial es le MUTILATION de formas natural, pro accordar les con le regulas schematic prestabilite per le inventor. Este reconstruction del vocabulario ex vocabulos alterate, taliante, mutilate e combinate con prefixos, suffixos e desinentias artificialmente selecte, produce un vocabulario semi-artificial, et si le vocabulos, prefixos, suffixos e desinentias son extracte ex natural linguas. Pois, este processo aperi le portas al arbitrariedad: alteration,

mutilation, prefixos, suffixos e desinentias depende del gusto subjective. Le porta es aperte a capricios, arbitrari discussiones interminabile.

Al CONTRARIO: Le NATURALISMO interlinguistic ha un fundamento objective e stabile. Ci anque differentias de opinion e discussiones son possibile, ma in punctos secundari, e sovente plure solutiones son equalmente justificate, e son con bon derecho a tolerar: Lingua ric!

LINGUA ARTIFICIAL ES PURMENTE RATIONAL

ma le ration es solmente un facietta del psiche human. Altere faciettas es le intuition (independente del ration), e le sentimento (essentialmente irrational). Le lingua natural es le incarnation del parte communicabile del psiche: del ration, del intuition e del sentimento. Le language artificial es un producto del ration sol, dunque non pote esser un medio adequate al expression intuitive e sentimental: le language artificial remane sempre un specie de codice rational in veste de lingua, con vocabulos troppo rigidemente definite, como omne productos purmente rational - como modellos gelate.

Al contrario, le vocabulos natural ha un senso large et elastic, correspondentemente al varie experientias que serviva a forgiar le vocabulo. Le elusive mobilitat e complexitate del fenomenos de experientia human non es representabile per le notiones quasi geometric del languages artificial, creaturas de un logica abstracte. On non pote crear un lingua vive per logica, ma solo per tradition. Parolas natural ha lor proprie sapor, peso, sonoritate, temperatura, textura, forma e scopo: omnes qualitates preciose del vita. Omne tal qualitates manca al parolas artificial. Le ric qamma de significationes de un vocabulo natural non pote esser exhauste per un vocabulo artificial coordinate arbitrariamente al vocabulo natural, pro que al vocabulo artificial manca le significationes accessori traditional, que accompania le vocabulos natural - si que al vocabulo artificial manca le plenitude cultura. Al lingua artificial manca le cultura.

PAROLAS ES SIMBOLOS

Un simbolo non es un reproduction, ma solmente un illumination del objecto. Dunque, un simbolo, le qual illumina le objecto, es bon - contra que le simbolo que obscura le objecto, es mal. Un vocabulo natural, con su ricchissime associationes, es un bon simbolo, proque le associationes illumina le senso. Un vocabulo artificial non illumina le senso, proque illo non ha associationes natural. Le language artificial cerca a plenar un vacuo, que es infiniteamente plus grande que un language artificial - tanto grande, que solo un lingua universal natural pote plenar lo.

HISTORIC STUDIOS, non un idealismo nebulose, ha date, ha suggeste al autor le idea, que le lingua universal es un fenomeno natural, durante, le ultime quatro mille annos. In este perspeetiva, le lingua universal naseente de nostre epoea es un facto historie. Historic factos non son discutibile, ni alterabile, ni negotiabile, si que un compromisso inter naturalitat et artificialitat in lingua universal es impossibile.

Le adeptos del LINGUAS ARTIFICIAL, le amicos de ESPERANTO et alteres, qui defende projectos artificial o semiartificial, non pote ignorar le facto historic, que durante quatro mille annos quatro linguas universal sempre era precedite per linguas frane, comprensibile a omne personas cultivate o interessate al relationes international. Le 'guerra civil' inter le linguas artificial debe cessar. Homines de bon voluntate sape ex nostre studio historic, que non un lingua artificial va devenir lingua universal, sed le lingua franc maxime comprensibile, maxime international e natural.

Le scopo del presente studio es de suggerer a illes, que nos debe imitar le linguas universal historic pro haber le plus grande chance de esser adoptate. Le lingua del 27.000 vocabulos international, collecte scientificamente in le IED de IALA (Interlingua-English Dictionary, GODE) pote esser considerate como le lingua franc, precedente le Lingua universal que nos expecta a vide venir.

6. FACTORES FAVORABLE AL EMERGENTIA, AL REAPPARITION DEL LINGUA UNIVERSAL

Omne fenomenos universal de nostre epoca constitue factors favorable al reapparition et al uso del lingua universal. Tal fenomenos mundial son multes:

- democratia et industrialismo,
- acceleration del progresso cultural,
- explosive augmento del population,
- urbanisation crescente,
- traffico, turismo e diaspora

- "intelligentsia"

- caracter del linguas e del homine presente.

Nos va tractar este fenomenos in le capitulo presente. Altere factores, como le progresso del civilisation, le religion e le ideologia, va esser tractate in le capitulos sequente.

DEMOCRATIA et INDUSTRIALISMO

es due potentissime fortias social de nostre epoca. DEMOCRATIA es fundate super le idea del fraternitat universal. Democratia es incompatible con esoterismo, clique, intolerantia et arbitrietate, le quales son contrari al spirito del fraternitate. Esoterismo e le spirito del clique produce intolerantia, intractabilitate, staticismo, conservatismo, dogmatismo, autocomplacentia et arbitrietate. Le linguages artificial son esoteric e non ha fundamentos objective: lor detalios es subjective e arbitrari. Al contrario: Le lingua universal natural ha su fundamento objective in le linguas natural, ex le quales le lingua universal es extracte. Democratia require un lingua universal cargate e cargabile con valores cultural. Un lingua artificial es sin valores cultural; al contrario, le lingua universal natural es herede de omne valores cultural natural.

Democratia dunque favora le emergentia de un lingua universal natural.

INDUSTRIALISMO es un fortia, pro le qual le confinios del statos national es troppo stricte. Le industria besonia como mercato le tote mundo, dunque labora pro le unification economic e linguistic del mundo. Con su propaganda, con su activitates commercial e tecnic, le industria es un efficiente factor del expansion linguistic. Le industria besonia como clientes omne homines, dunque debe superar le barrieras linguistic. Pois, le progresso del unification economic produce le tendentia del unification politic (como nos vide ora in Europa), le qual es in le strata al constitution del Stato Universal, introductor del lingua universal.

Como fenomeno human mesme, le LINGUA es submitte al EVOLUTION. Le developpamento comencia lentamente, pois accelera se. Le evolution del prime mammales ex le prime esseres vivente, durava 1500 milliones de annos; le evolution del sub-homine ex le mammales durava solmente 150 milliones de annos; le evolution del 'homo sapiens' ex le sub-homine, solmente 1-2 milliones de annos. Le acceleration in le hominisation es evidente. Le mesme acceleration vale pro le developpamento del linguas.

Le primitive linguas del bandas collectori-chassatori existeva circa un million de annos. Le prime lingua regional emerge ex le hibridation de linguas primitive ante circa 15.000 - 20.000 annos.

Le prime lingua universal appare ante 4000 annos. Le passo del developpamento del linguas es accelerate specialmente per le progresso del tecnologia de nostre epoca. - In le passato le homine ja haveva epocas de acceleration del developpamento in tecnologia e lingua, sequite per epocas de relative stagnation.

Le neolitic revolution, le introduction del agricultura e del elevation de bestial, era tal acceleration.

Le invention del metallurgia e del scriptura, le melioration de vaste paludes per controlo del aqua dava altere accelerationes, que portava le homines in le epoca del civilisation. Le presente acceleration del developpamento technologic introduce nos in un epoca de supercivilisation. Omne tal developpamentos revolutionari de cultura e civilisation apporta regularmente cambiamentos del vita social e del lingua. A longe vista, il es impossibile conciliar le evolution accelerate del tecnologia, del cultura e del civilisation con le attitude conservative in vita social et in lingua.

Le decadentia del latino in nostre epoca, in consequentia de su non-developpamento malgrado le developpamento tecnic e cultural, es un prova. Le apparition del lingua franc universal del 27.000 parolas universal es un altere prova.

Le neolitic revolution agricultural, creante le necessitate de un commercio considerabile, initia le superamento del barriera lingual, le creation de linguas franc. Le developpamento politic del Statos Universal crea le prime linguas universal. Nostre revolution industrial es un fortia pro promover le creation de un lingua universal pro le tote mundo, nam le industria de nostre epoca besonia le tote mundo como mercato e como fornitor de prime materias. Le conquista del civilisation es tamben le conquista del barriera linguistic - conquista initiate per le linguas franc e terminante con le linguas universal, flores preciose del civilisation. Le evolution accelerate del civilisation universal de nostre epoca va esser completate per le conquista accelerate de omne barrieras linguistic, per medio de un lingua universal pro le mundo integre.

Le effortio pro crear un nove lingua franc promovibile a lingua universal, pote esser considerate como un effortio pro accelerar le developpamento natural. Fin ora le developpamento de un lingua franc era, generalmente, spontan. Totevia, nos habe al minus un exemplo de developpamento per un effortio consciente: le URDU, create per le hibridation del neopersiano con le hindi, per le iniciativa del imperator Ashoka, como nos ha viste in le cap. 2 del tertie parte. Le creation del URDU era un successo multo

durabile; le URDU deveniva un del grande linguas de India, vastemente usate tamben hodie. Sin dubita, le base del successo es le naturalitate del urdu, ric in traditiones et associationes cultural.

Tamben le progresso del linguas es accelerate. Sempre nove linguas regional deveni litterari e pretende esser studiate per estranieros! Assi, tamben le necessitate de un lingua litterari commun pro le tote mundo es sempre plus urgente - et este urgentia accelera le emergentia del nove lingua universal.

Le explosive augmento del population produce un pression, que avvicina homines parlante linguas differente e favora le nascentia de linguas franc. Nos debe esser preste, que le population del mundo va duplicar e triplicar se in un futuro non distante. Le alimentation de un si vaste population non es possibile, si le nationalismo non permette de tractar tote le superficie del terra como unitate pro le production e distribution de alimentos. Este operation global va esser indispensabile, pro que le maxime augmento del population trova se in le pais con production minime - si que le productos de USA, Canada, Australia e Francia debe esser distribuite in India e China. Assi un Autoritat Universal de Alimentation esserà necessari, que va besoniar un lingua universal.

Le urbanisation crescente face coalescer le citates separate in supermetropoles, nominate megalopoles. Le causa del migration del population rural al citates es le mecanisation del agricultura, le reduction del numero de personas occupate in le areas rural. Le urbanisation crescente mitte le paisanos in contacto con le multitudine urban, ubi obreros estran parla lor differente linguas. Multes resta in gruppos national, isolate del population local e apprende un minimo del lingua del pais. Assi le urbe, con su multitudine compresse in minime spatio es un crucibulo pro le nascentia de differente linguas franc.

Este fenomeno in dimensiones catastropic monstrava se in sequentia de guerras o de 'decolonisation'. Este massas de 'PERSONAS DISPLACIATE', dissemina le elementos de lor linguas in le ambiente estranie e promove le formation de linguas franc.

Le TRAFFICO TURISTIC E COMMERCIAL demanda un massa de documentos e certificationes: valor mundial.

Documentos personal: gruppo sanguin, vaccinationes contra maladies infectiose, allergias contra certe medicamentos; documentos international del automobile, assecurationes, etc.

Hodie on ha tal documentos de uso international in lingua anglese e francese, in un anglese e francese difficile a comprender, malgrado que in ambe linguas le expressiones medical son largamente greco-latin international. Con un modeste cognoscentia del lingua international le intercomprension (mutual) del personal medical serea multo plus facile.

SIGNALES E MARCATIONES STRATAL/AUTOSTRATAL

Le optime comprensibile internationalmente son imagines. Melior ancora son imagines con textos bilingue: Texto in nigre in lingua local; texto in blau o verde in lingua international. Talmente on apprende le texto international a casa e comprende le mesme texto international in altere pais.

Con le parola, usate primo per RUSSOS, on nomina "intelligentsia" le interpretes de un cultura e lingua superior, invasori. Le 'intelligentsia' cerca a valorisar al proprie populo le cultura e lingua invasori, et interpreta le cultura invasori in le lingua e conceptos del proprie populo. In mesme tempore, le 'intelligentsia' cerca tamben a interpretar cultura e lingua del proprie populo in le lingua et in conceptos del cultura e lingua invasori.

Este rolo del 'intelligentsia' es perciose non solo pro le proprie populo, ma tamben pro le invasores politic; le activitate del 'intelligentsia' rende realmente possibile le cooperation inter invasores e le pais occupate, per le formation de linguas franc.

Pois, quando le pais invase libera se (e illos sempre libera se, tosto o tarde) le intelligentsia prende le poter politic. Ora nos observa in omne pais liberate del si-nominate 'colonialismo', que le intelligentsia non solo prende le poter, ma continua con energia le occidentalisation cultural e lingual, in modo plus radical que faceva anteriormente le regime colonial. Assi le intelligentsia crea statos standardisate secundo le modello occidental, bastante uniforme pro servir como cellulas de construction pro grande statos federative, tamben pro un Stato Universal.

Naturalmente non manca contraattaccos del ultranationalistas. Puristas e chauvinistas tenta a refusar cultura e lingua invasori. Ma omne tal contra-attaccos non ha successo durable, si le cultura invasori es vermente superior. - Hodierne 'intelligentia' occidental dispone de un absolute arma cultural e lingual que non existeva ancor in le epocas de expansion del antique culturas e linguas: Le general education compulsori, scola obligatori e servicio militar. Assi le juvene generationes veni occidentalisate in massa.

In nostre seculo le transformation interior de EUROPA, del agricultura al industrialismo, e le contemporan expansion al ultramar, imponeva un immense effortio a Europa. In medio de este effortios Europa faceva le due guerras mundial, le plus grande e plus exhaustive del historia, si que Europa non poteva plus expande su energia extra Europa; sed illa ipse besoniava adjuta american pro restablir se. Le regression in Europa ha causate le liquidation del colonias. Interessante es, que in le colonias, de facto e de jure libere, resta ancor un notabile influentia cultural e tamben lingual. Le colonias liberate, guidate per lor 'intelligentsia' retene le cultura a le uso del linguas (franc) european (anglese resp. francese). Le linguas european ha date optime prova de capacitate de superviver, tamben sin adjuta del poter militar et administrative. Este factos son a considerar, quando on estima le chances de un lingua universal, e de su caracter occidental.

Un factor multo favorabile pro le formation del nove lingua universal es le facto, que le linguas del Occidente son consanguin e congenial: illes viveva junctes, como infantes in le casa de lor Matre Latin e de lor Ava Grec, permeate per le spirito del message de un senior parlante le lingua de lor Bisava aramaic, filia de sanguine del Bis-Bis-Ava Akkadian, lingua parlate per le patriarca Abraham, emigrate ex le Sumer-Akkadian Stato Universal. Assi, omne historic linguas universal es spiritual e corporal ancestres del linguas del cultura occidental e tamben del nove lingua universal nascente. Post vita separate durante seculos, le filias adulte, vivente, incontra se de novo in le casa del Matre, Ava, Bisava e Bis-Bis-ava, e da vita al quinte lingua universal. Ver es: omne linguas universal extincte ha date contributiones plus minus importante a nostre linguas moderne. Il va esser un interessante labor pro un linguista semitista monstrar quanto de lo que nos ha ex lingua grec o arabe, ex aramaic si non akkadian o mesmo sumerian (como le parola 'canal' e su derivatos, vide Duden).

7. CIVILISATION MUNDIAL E LE FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL

Nos ha viste que le Lingua Universal es un producto intrinsec, interior, essential, tipic et inevitabile del civilisation. Pro obtener un juste vision del futuro del lingua universal, nos debe studiar le presumibile, probabile futuro del civilisation.

Actualmente nos ha cinque civilisationes supervivente:

1. nostre proprie civilisation christian occidental, que domina West-Europa, America, Australia, Nove-Zelande, e ha insulas in Asia et Africa.
2. le civilisation christian ortodoxe, que domina Russia european et asiatic; le repression del religion in Russia non pote cambiar le origine christian del civilisation, que es de origine byzantin (= ortodoxe) christian; le fraternitate del homines, - malgrado que le comunismomon recognosce le paternitate del Transhuman Presentia Spiritual, le fraternitat es precari sin un Patre commun.
3. le civilisation islamic ha radices solide in le Proxime e Medie Oriente, in India et Africa;
4. le civilisation hindu ha su dominio in le sub-continente de India et in altere partes de Sud-Asia;
5. le civilisation extrem-oriental reside in China e Japon.

Le civilisationes presente es affiliationes de plus antique civilisationes extincte. Le due civilisationes christian es sucessores del extincte civilisationes hellenic (greco-roman). - Le civilisation islamic es herede del extincte civilisation syriaco-aramaic. Le civilisation hindu es herede de un extincte civilisation de India. Le civilisation extreme-oriental es herede de un extincte civilisation de China.

Durante le ultime quatro seculos le civilisation christian occidental expandeva se ultra le oceanos, penetava in le non-occidental civilisationes multo profundamente et impregnava les in un mesura plus intensive que le historia del civilisationes ha viste jammais. Il es ver que tamben le expansion del civilisationes extincte era considerabile. Le civilisation summer-akkadian, - matre de omne civilisationes - expandeva se e propagava le lingua akkadian ab su cuna in Irak in omne directiones del terra. Le civilisation syriaco-aramaic, propagate per le fenicios navigante al costas mediterran de Africa e de Europa, durante que avantiava fin al Extreme Oriente super le continente asiatic. In Peking on ha discoperite inscriptiones trilingue del epoca del dinastia manchu, scripte in alfabeto aramaic, e non in hieroglificos chinese.

Tamben le extincte civilisation hellenic (grecoroman) expandeva se a tote Europa e grande parte parte de Asia. Como resultato del expansion de civilisationes extincte e presente, le mundo es super le puncto de unir se in un grande societate. Le consumption del unification va esser le obra del civilisation occidental, si que le influentia del elemento neolatin (romanic) va esser superior al influentia del elementos non-occidental.

Un civilisation o un cultura pote expande se solmente al detrimento, al costo de un altere civilisation o cultura, nam omne populos ha un certe cultura. Le historia demonstra, que omne resistentia de un populo con un cultura inferior contra le invasion de un cultura superior es van. - Le acceptation partial del cultura

invasori, con partial preservation de cultura proprie, es le sol modo possibile pro le populos con cultura inferior; modo que pote devenir creative. - Per exemplo: le prime christianos accepta le cultura grecoroman in omne campos non-religiose, ma preserva lor proprie religion; illes interpreta lor religion in le lingua et in notiones del cultura grecoroman. Le resultado es: comprehension reciproc. Le presentation del christianismo in veste filosofic e linguistic grec convince e converte grecoromanos, specialmente le classe culte - e le classe non-culte imita le cultes. Assi, le interpretation de un cultura in terminos de un altere cultura es un agente de unification.

Totevia, malgrado le interpretation, le cultura superior continua su expansion, incluse le lingua, que es le vehiculo del cultura. Le historia demonstra, que le expansion cultural e lingual es le precursor del establimento de un Stato Universal, que postea va promover le vehiculo del cultura a LINGUA UNIVERSAL. Assi, le radiation del cultura e lingua sumer-akkadian era le preludio al establimento del Sumer-Akkadian Stato Universal, le qual ha promote le akkadiano a lingua universal. Pois, le expansion del cultura e lingua syriaco-aramaic era le preludio al establimento del Stato Universal Medo-Persian, que ha promote le aramaico a lingua universal.

Le expansion del cultura hellenic era jam in uso in le paisas oriental, quando Alexandro le Grande ha establite le Stato Universal Hellenic con koine grec como lingua universal. - E le expansion del cultura greco-latin e del lingua latin in Europa era le introduction al institution del Stato Universal Roman e del promotion del LATINO a lingua universal.

Nostre mundo presente non ha ancora le unitate politic. Nos somos in lente via al unitate e nos pote vider le direction. Le expansion del cultura e del elementos lingual occidental monstra un voga irresistibile. In nostre vision millennari nos ibi vide signos premonitori del advento de un specie de Stato Universal. Solo un Stato Universal potente va realisar le unification politic. Solo un governmento super populationes con linguas differente ha interesse a un unic lingua administrative pro omne populos, a un superlingua comprensibile a omnes.

Naturalmente, con su expansion, le cultura e le linguas occidental va inglobar multe elementos non occidental: Le RESULTATO va esser un CULTURA e LINGUA HIBRIDA, con predominantia del cultura e linguas occidental.

Pote nos sperar que tal Stato universal va nascer in un futuro previsibile? Pote nos, ex le historia, previder, sentir, como va esser, qual forma va haber este stato universal? Certo!

Le Stato Universal a venir va esser un FEDERATION DE STATOS submitte a un autoritate central, universal; probabilemente illo va esser un federation de federaciones.

Omne actual organisationes international (ONU-UNO), le organisation del Naciones Unite, e su sub-organisationes, son confederaciones multo troppo laxe, p.Ex. UNESCO etc. Le historia insenia nos que tal associationes e confederaciones laxe non es bastante stabile e durable pro realisar obras importante. Illes non mane longe tempore in lor stato original: disgrega se o transforma se in federaciones plus stricte con un certe homogeneitate social, economic e cultural, como le USA, Canada, Swissa, le USSR. In le historic passato le introduction official del lingua franc satis matur como lingua official del Stato Universal venit effectuate sempre per un federation stricte de statos habente un supreme guida potente. Le STATOS UNIVERSAL, sumer-akkadian, medo-persian, hellenic e roman es exemplos convincente, como nos ha viste in le secunde parte de nostre studio presente.

Le UNO non ha le poter de introducir un lingua universal. Tampoco UNO pote transformar se in un federation stricte - ante que le super-potencias deveni socialmente, economicamente e culturalmente tanto simile quanto illes ja son in tecnologia et industria, e supposite que le potencias vole cooperar vice perseverar in lor non-cooperation nonviolente. Nam serve a nullo declarar pacifismo si nemo - grandes e minimas non son preste a sacrificar un grano de lor soberanitate.

Tosto o tarde le humanitate va recognoscer que renunciar a un parte del soberanitate es un mal minor que un guerra nuclear. - Le historia demonstra, que le violentia non es un ingrediente organic del natura human, ma es plus tosto un mal habitude. Le "seculos de pace" inaugurate per Statos universal post seculos de guerras regional, es prova conclusive que le homines pote abandonar lor mal habitudes et egoismo violente.

Mahatma Gandhi ha demonstrate, que on pote realisar revolutionari cambiamentos politic sin recurso al violentia. Lassa nos sperar que le humanitate va preferer submitter se al necessari minimo de un soveran autoritate universal nucleari, a un controlo autoritative benevolente.

Vision realistic

Le explosion numeric del racia human constringe nos a planar in scala mundial le production e distribution de ALIMENTOS e del ENERGIA. Pro facer lo in modo efficiente nos debe transferer anque le soberanitate

super agricultura, elevation de bestial e pisca a un autoritate universal con competencias analoge al soberanitate nucleari. Le plus competente fisicos (inter illes Edward Teller, patre del bomba de hidrogeno), es convicte que, post alcun decennios, on poterà controlar le meteorologic tempore e facer pluvia o siccitate, secundo le necessitate del agricultura, turismo etc; Evidentemente nos va evitar le periculo, que nationes regula le pluvia e siccitate a lor advantage e al disadvantage de altere nationes. Dunque il essera necesse establir un soberan autoritate meteorologic universal, le qual, in collaboration con le autoritat alimentari, va regular pluvia e siccitate pro assecurar le maximal production del agricultura.

Similmente il va esser inevitabile instituer organisationes universal pro economia rational del metallos rar, pro evitar perditas evitable, organiser reciclo e recuperation de elementos rar e simile cosas.

Communicationes e transportos mundial ha jam in large mesura organisationes practic que regula la navigation e le aviation. In ambe este dominios le lingua anglese domina toto, e va dominar ancora longe tempore, malgrado que le British Empire ha perditte su effective potentia.

Mundial organisationes non eveni ex un specie de un super-stato, ma de un libere convention, assi le Cruce Rubie post le 'convention de Genève' 1864, post iniciativa human de Henri Dunant. Le monumento del Union Postal Universal a Berna monstra anno 1874. Multe organisationes mundial haveva initio in le tempore del Societate del Nationes post le prime guerra mundial; certes supervive e vive hodie sub le patronage del Nationes Unite, assi le Bureau International del Labor a Geneva (Swissa).

Immense numero de organisationes mundial o quasi universal existe concernente omne activitates human. Sport, professiones, salute public sub le Nationes Unite como le union re radiodiffusion.

Omne organisationes con activitate supra le limites del lingua o de paisas, son prime grados, son elementos pro un federation regional o mundial. Jam in modeste activitates supranational on observa, quante energia es perditte per traduction in plure linguas; quanto facile resulta ambiguitates; malcomprensiones eveni ex traducciones difficile. Personas qui labora in o pro medios multilingual recognosce quanto le vita material e spiritual poterea profitar per le existentia e per le uso de un lingua universal correspondente a nostre civilisation.

Finora necun stato e necun lingua era absolutamente universal. Le historic Statos Universal ha unite solmente un parte del terra - ben que le parte maxime civilisate e le plus importante, durante que, ultra le confinios del Stato Universal, numerose altere statos e linguas franc existeva. Totevia, in nostre epoca, le prime vece in historia, nos ha le possibilitate de establir un governmento composite del soberan autoritates universal. Le Statos Universal del passato era establite per conquista militar. Nonobstante, hodie un conquista militar del mundo non es possibile sin pagar le precio prohibitive de un devastation total del mundo - e necun grande potentia vole pagar este precio. Le sol alternativa al extermination reciproc es le cooperation. De altere parte, le conquista militar non es le sol medio pro establir Statos e linguas universal. Le developpamento de communicationes material e spiritual produce un crescente consenso de mentalitates, sentimientos e voluntates, proque le contactos e communitates rende le populos familiar le unes con le alteres, a traverso le traditional barrieras inter societates e culturas differente. Sin tal con senso, in le passato per le conquista militar sol, necun Stato Universal poteva esser establite e mantente - como nos apprende ex le historia del rapace conquestiones del HUNNOS, del TARTAROS e simile efemere conquestas de grande partes del mundo.

ULTERIOR EVOLUTION de STATO e LINGUA UNIVERSAL

Quando le populos suffre troppo per guerras, revolutiones e anarchias, illes arriva al conviction que continuar guerras es un mal multo plus grande que renunciar a certe soberanitates, que separa le populos. Este conviction era in omne tempores le principal base del Statos Universal, le quales terminava le guerras, revolutiones e anarchias e introduceva pace, ordine e bon administration. Assi, le Statos Universal es le vehiculos institutional del ambition human de viver in pace e ordine. Tal conviction deveni sempre plus forte in le tote mundo.

In le mesme tempore le non-occidental populos occidentalisa sempre plus lor cultura e lor structura social. In tal maniera on prepara le fundamento de un societate ecumenic, con cultura uniforme e lingua universal. Este cultura e lingua ecumenic va unir le hereditages cultural e lingual del populos occidental e non-occidental con preponderante del hereditage occidental. Nos va haber le Stato Universal Ecumenic, con un lingua universal ecumenic, imbraciante le tote terra.

Le Stato Universal, un vece establite, conquire le corde del populo, proque, post un periodo de tribulation quasi insupportabile, le Stato Universal realisa le desiro de omnes: PACE, ORDINE E BON ADMINISTRATION.

Totevia, le Stato Universal era sempre un CARGA pesante al economia, proque le Stato Universal require un grande armaea professional (pro defender le confinios) e besonia tamben un servicio civil multo grande e ben pagate. In le passato le costo del armaea e del servicio civil era in augmento continue, pro que le barbaros, ultra le frontieras, augmentava lor population e deveniva plus e plus aggressive. Pois in le Statos Universal tamben le autogovernamento local decadeve, nam le Stato Universal debeva reservar pro se mesme le commando super le policias local. Assi, le Stato Universal debeva assumer anque un grande parte del governamento local. Usque ora necun Stato Universal poteva supportar le crescente costos del defensa e del administration, sin augmentar le productivitat economic.

Intertanto omne Statos Universal historic era basate super le economia agricultural static quasi sin progresso technologic e sin augmento del productivitate in un mesura necessari pro coperir le cargas financiari in continue augmento. Dunque le Stato Universal, tosto o tarde, arriva a un colapso economic - e, in consequentia, tamben al colapso politic, militar et administrative.

Per fortuna, in NOSTRE EPOCA, le situation ha cambiate in fundo. In grande partes del mundo, non le agricultura, ma le INDUSTRIA es le base plus efficiente del economia - e le industria augmenta su productivitate forte- e continuemente. Assi, le economia trova se in expansion continue. Le experientia del due guerras mundial de nostre seculo - guerras fantasticamente expensive - demonstra, que le pais maxime industrialisate (USA e Grande Britannia) pote supportar, sin colapso, un carga, que le pre-industrial economias agricultural non poteva supportar.

Este experientia es multo instructive pro nos, qui vole comprender nostre situation babylonic e prognosticar le developpamento del lingua universal futur.

Nos ha viste que le lingua universal supervive le colapso del Stato Universal durante seculos, pois dissolve se in linguas regional.

Ora, le costo del Stato Universal (per exemplo: in forma de soveran autoritates universal) inglobante tote le terra, - le costos va esser altissime. Specialmente immense va esser le expensas necessari pro adjutar e industrialisar le statos regional subdeveloppate. Nonobstante, si un nove Stato Universal forma se, le expansion del productivitat industrial e le mecanisation del agricultura pote pagar un parte del costos del administration e del melioration.

Quanto le mundo sera unite e in nulle parte son barbaros menaciante frontieras, le costos pro le armaea va diminuir, e le Stato Universal pote maner stabile durante tempore indeterminate.

Tamben le lingua universal de tal Stato Universal pote remaner in floracion e developpar se con le cultura del Stato Universal. Nos arriva al resultado que le productivitat economic es le supreme base pro le superviventia e floracion del lingua universal. - Assi nos crede a un prognostico satis bon pro le lingua universal in fin de nostre seculo.

Un caracteristica de CIVILISATION CONTEMPORAN es le DISUNITATE POLITIC, in contrasto a su quasi - unitate cultura, e a su latente unitate linguistic consequentia del unitate cultural. Nos pote observar le mesme fenomeno in le civilisationes de SUMERIA e de GRECIA. Le disunitate politic es un grave impedimento al introduction del lingua universal. Solmente quando HAMMURABI e PHILIPPO de Macedonia haveva create le unitate politic in Sumer-Akkad e Grecia, le akkadiano e le koiné grec poteva devenir linguas universal. Analogicamente, in nostre epoca il es necessari vencer le resistentias del nationalismo, que impedi le creation de autoritates supra-national. Le semine del dracon es ancora con nos, como nos ha viste in cap. II/14 del studio presente.

Felicemente le nationalismo divisive es hodie contrabalanciate per le fortia unificante del tecnologia, industria e general cultura occidental, in tanto que le non-occidentales accepta con entusiasmo le tecnologia, industria e general cultura occidental. Certo le non-occidentales non va renunciar al tecnologia, industria e general cultura occidental; certo illes va preferer renunciar al fortia opposite: al nationalismo regional. Nos pote prognosticar un mundo conjuncte e unite sempre plus stricteamente per le diffusion del technica, industria e general cultura occidental. - E este conjunction e union va trovar expression politic in le creation de soveran autoritates superior, al quales grande parte del soveranitate del statos regional potera esser transferite. Poco a poco le hodieerne culto del statos regional va regressar.

Le homines va sentir le resultados benefic del activitates de soveran autoritates. A longe vista le tendentia al unification va dominar le nationalismo regional. Le sol antidoto secur contra le nationalismo es le universalismo in un stato multi-federal tolerante.

Le consequentia inevitabile del EXPANSION es le incontro de civilisationes. Ex tal incontros nasce "civilisationes" de plus alte classe, civilisationes spiritual: RELIGIONES SUPERIOR, como le christianismo, (que emerge ex le incontro inter syriaco-aramaic e hellenic civilisation. Tamben ex le incontro

del civilisation con un religion superior emerge un nove realitate spiritual: le IDEOLOGIA, que es le tentativa de resolver le problemas create per le civilisation. Ex le incontro del civilisation material-capitalistic occidental con le christianismo nasce due ideologias: un materialistic e violente (le comunismo) - un altere, moral e non-violente (le REARMAMENTO MORAL. Nos va tractar les in le cap. 8.

Le ECCLESIA UNIVERSAL es le incarnation de un religion superior. Religiones et Ecclesias superior ha demonstrate se como multo stabile, contra que le civilisationes es minus stabile. Le archeologia e le historia ha identificate plus que vinti civilisationes, del quales solo cinque es vive. Pare dunque, que le futuro del humanitat e del lingua universal e le lingua universal non va esser determinate per le relativamente instabile civilisationes, ma plus tosto per le multo stabile religiones e ideologias superior, le quales demonstra un capacitate sorprendente de adaptar e modificar se.

Religiones et ideologias superior es missionari, dunque ambes besonia le lingua universal, pro poter parlar ad omne populos.

Nos debe distinguer DUE TIPOS de incontri inter civilisationes: O le tecnologia e le fortia es multo differente, o le differentia non es multo importante.

Quando un civilisation debile incontra un civilisation multo plus forte, le civilisation debile pote comportar se: o in modo conservatori, o in modo modernisatori. Le modo conservatori, in facie de un adversario multo superior, es suicidal. Dunque, quasi in omne casos historic, le civilisation debile cerca ad acquirer le tecnologia militar del aggressor, accompagnate inevitabilemente per le expression linguistic de este tecnologia. Totevia, le acquisition del tecnologia non es sufficiente: il es necesse fabricar le armas etc. in le proprie pais. Dunque il es necesse developpar le industrias de armamento, e le industrias pesante pro alimentar le industrias del armamento - pois tamben altere industrias pro le numerose accessorios de un arnea e de un industria de armamentos, - con correspondent adoption del terminos linguistic.

Successivemente on debe developpar le production de materias prime pro omne industrias, in quanto trovabile o producibile in le proprie territorio; del resto on debe organizar le importation del materias prime o semi-fabricatos non disponibile in le pais proprie. Totevia importationes debe esser pagate per exportationes: dunque on debe developpar le production de merces pro exportation. In plus, on debe educar le personal necessari: ingenieros, obreros, commissos etc. - dunque on debe crear un sistema de education special. Inevitablemente on debe assecurar le sanitate del personal e de lor familias - dunque on debe crear un adequate sistema sanitari, le qual require nove industrias e importationes. - Ultime non minime: on debe construir - non solo fabricas ma tamben casas pro le personal, stratas, ferrovias e naves pro mover le material e le merces.

Intertanto nos sape, que le industria de construction require un vastissime gamma de materias, semi-fabricatos e fabricatos special - dunque altere, nove industrias, con le correspondent invasion de terminos tecnic estranie. Nos pote continuar este sequentia ancora longe tempore, ma nos crede que le poc exemplos basta pro comprender, que le civilisation difficile a modernisar debe iniciar un revolution industrial e linguistic pro balanciar le superioritate technologic del adversario. Totevia, le historia insenia nos que le revolution industrial non remane limitate al industria et al vita economic, ma revolutiona tote le vita, pensamento e lingua del populo. Tosto o tarde, le populo economicamente revolutionate secundo le modello de un civilisation estranie, comencia a pensar como le populo, que ha fornite le modello pro le revolution industrial.

In NOSTRE EPOCA nos comencia a vider le mesme fenomeno in USSR e altere statos industrialmente revolutionate secundo modelos occidental (american): Le populo demanda le spirito plus liberal e plus democratic del occidente. Ya, tamben qui vole restringer le modernisation al tecnologia, debe adoptar presso a poco tote le civilisation superior del modello-adversario - e non solo materialmente, ma tamben spiritualmente.

Totevia, este mimetismo ha su limites. Anque un civilisation debile ha sempre un certe talento creative, ben que latente. Tamben arriva un imitator, tosto o tarde, a developpar nove ideas pro crear modelos melior, al minus in certe campos - como nos vide le developpamento industrial del USSR secundo modelos american. Pois, tamben le civilisation superior va esser influentiate e sensibilemente transformate per le industrial revolution del civilisation debile.

Assi, on va haber un dar e recipere, e le due civilisationes va haber un intercambio de cultura e de lingua. Le civilisation debile, con le industrias inseniate per le civilisation multo plus forte, recipe et assimila un parte considerabile del lingua del civilisation inseniate. Le inseniate mesme apprende le elementos del lingua de su discipulos. Le resultato va esser un LINGUA FRANC. Assi, le incontro del civilisationes favora le nascentia del linguas franc.

Ora, quando le civilisation occidental incontra le altere quatro civilisationes e cerca assimilar les, un gamma de linguas franc comencia a emerger. Como le civilisation occidental es multo plus forte, le elemento occidental va prevaler in le emergente linguas franc. Assi, le caracter occidental del emergente lingua universal es inevitabile.

NOSTRE CIVILISATION OCCIDENTAL ha un etate de circa mille trecento annos; su grande expansion e incontro global con le non-occidental civilisationes es introduce per le grande viages ultra-oceanic de COLOMBO, MAGELLAN, VASCO da GAMA etc. Le civilisation occidental impone se al non-occidental sempre plus, e occidentalisa le mundo, non solo tecnologicamente, ma anque in le sector cultural e linguistic.

Assi, le civilisation occidental subverte le non-occidental civilisationes quasi completamente. Totevia, le historia del incontri de civilisationes insenia nos, que, post le subversion, le civilisationes retrova lor equilibrio, tosto o tarde, e comencia le reaction contro le subversion con un contra-attacco. Le civilisation occidental ha causate le subversion del grande civilisationes de RUSSIA, de CHINA, de INDIA e del ISLAM, sin contar le debile civilisationes de Sud-America.

Ora, le civilisation de RUSSIA, relativamente juvene e fortemente occidentalise, ha passate al contrattacco: ha adoptate le doctrina occidental del marxismo, ha transformate lo in le ideologia del comunismo, e ha conquistate ideologicamente un grande parte del mundo, incluse un parte del dominio del civilisation occidental.

Tamben le reaction de CHINA comencia - e le reaction chinese va esser probabilmente multo forte, perque CHINA possede un longissime e ininterupte tradition cultural, con un grande fortia e capacitate de penetration.

Tamben le subcontinente de INDIA, con antiquissime civilisation evelia - e su reaction va esser forte e profunde. - Ultime non minime, tamben le civilisation del ISLAM comencia a reager vivacamente. Islam es coetan con le civilisation occidental e ricchissime in tradition cultural; su reaction va esser multo sensibile.

Le reacciones cultural del civilisationes non-occidental va, sin dubita, transformar le civilisation occidental in un modo comparabile al transformation del civilisation hellenic (greco-roman) per le contrattacco religiose-spiritual del civilisation syriaco-aramaic (christianismo). Con le penetration de valores non-occidental in le civilisation occidental, tamben elementos linguistic non-occidental va penetrar. Le resultado de este transformation va esser le fusion del civilisationes occidental e non-occidental. Le elaboration del fusion va durar, secundo le experientia historic, longe tempore. Le elaboration del incontro del civilisationes syriaco-aramaic e del hellenic durava mille sex cento annos - fin que ambes perdet lor identitate, et ex lor fusion nascet le civilisation occidental christian. - Ora, le expansion global del civilisation occidental comenciava ante circa cinquecento annos. Le probabilitate historic es que le elaboration del incontro inter civilisationes occidental e non-occidental va durar ancora circa un millennio. Qui cognosce le enorme difficultates inter Oriente et Occidente - le consequentia del incontro del civilisationes - pote creder que longissime tempore va esser necesse pro unir omne civilisationes in un civilisation e Stato Universal ecumenic. Totevia, nos sape, que le libere voluntate del homines pote portar decisiones sorprendente, si que nos pote sperar, e debe sperar, que le unification del mundo va esser realitate plus tosto.

Ante cinquecento annos, quando le civilisation occidental comenciava su expansion, le latino functionava ancora como lingua universal. Hodie le latino, como lingua universal, es presso a poco extincte. Inter tanto, le substantia del latino continua a expande in le terminologia scientific, technologic etc., et invade omne linguas cultural del mundo, como efficientissime factor del occidentalisation cultural. Un grande parte del tresor de parolas commun in le linguas occidental, es commun tamben in le linguas non-occidental. Assi, le nucleo del nove lingua universal es in stato de nascentia.

8. RELIGION, IDEOLOGIA E LE FUTURO DEL LINGUA UNIVERSAL

Nos ha studiate le influencia del civilisation super le futuro del lingua universal. Intertanto, nos ha viste, que le religiones son un specie de civilisationes spiritual, e como tales habe un immense influencia sur le futuro del lingua universal. Pro vider clar, nos debe studiar a fundo le essentia e le dinamismo del religion - insimul con le ideologias, que constitue le fide de multitudes plurilingue, a quales manca lor lingua universal.

In le capitulo precedente nos ha viste, que ex le incontro de civilisationes nasce religiones superior. Judaismo e zoroastrismo emerge ex le incontro de syriaco-aramaic con neobabylonian (= tardive sumer-akkadian) civilisationes. Buddhismo Mahayana e hinduismo emerge ex le incontro del indian e hellenic civilisationes. Christianismo et Islam resulta ex le incontro inter hellenic e syrio-aramaic civilisationes.

Tamben ex le incontro inter civilisationes e religiones superior resulta - secundo le observation del autor del presente studio - un nove realitate spiritual: le IDEOLOGIA. Le defectos del mecanismo economic del

civilisation, le egoismo del 'beati possidentes', egoismo del classes possedente-dominante, crea miseria e suffrentia pro le grande majoritate non-possedente e subjecte - in crasse contradiction al principios humanitari del religiones superior. Le ideologia nasce ex este contradiction. Le ideologia es un tentativa de remediar radicalmente este miserias e suffrentias e de resolver le problemas del societate human.

Assi, ex le incontro del elementos inhuman del civilisation materialistic moderne e del humanitari elementos del christianismo, due IDEOLOGIAS son nate: le socialismo-communismo e le Moral Rearmamento (MRA).

Le socialismo-communismo propone un solution materialista e violente (le expropriation, destruction, extermination del classe capitalista); le Rearmamento Moral MRA propone un solution spiritual e non-violente (le cambiamento moral de omnes). Con altere parolas, le socialismo considera le problema como de natura fisic, material et economic, si que le problema debe trovar solution per cambiamento del structura economic del societate. In vice, le MRA considera le problema como de natura moral, si que le problema debe trovar solution per cambiamento moral del homines, per le creation de un nove tipo de homine, dominate per principios moral, in vice de interesses material.

Ora, como nos ha viste, le civilisationes son multo minus stabile que le religiones superior. Ex le al minus vinti civilisationes historic, solmente cinque es ancora vive. Al contrario, omne religiones superior, nate ex le incontro de civilisationes extincte, es ancora vive. Le instabilitate del civilisationes es causate per fallimentos de natura moral, malgrado lor successos material, como nos ha viste in le secunde parte de nostre studio. Al contrario, le stabilitate del religiones superior es fundate sur lor successos moral, nonobstante lor insufficientias formalistic e filosofic. Dunque un ideologia moral, libere de formalismos e filosofias hodie inacceptable, promitte un stabilitat altissime. Le consequentia de este factos es immense pro le humanitate: le parte predominante del futuro va esser determinate per stabile religiones et ideologias superior. Ora, religiones et ideologias superior es missionari e global - vole parlar a omne homines in omne partes del mundo - dunque besonia un lingua universal. In tanto, tamben le futuro del lingua universal va esser fortemente determinate per le communitates religiose et ideologic.

Le precursor del religion superior es le religion primitive, que connecte, reuni le membros de un communitate local o regional e ha un etos e un vision solmente local-regional. Le religion primitive consiste in complir collectivemente certe ceremonias e precarias collectivemente con altere correligionarios, sin un communion personal (individual) con le Transhuman Presentia Spiritual. Le primitive religion es un parte esoteric e inseparabile del vita collective del communitate local o regional. Tal religion non ha significato pro non-membros del communitate, e tampoco non cerca a conquerir estranieros - dunque non besonia un lingua universal.

Le religion superior al contrario porta le homine como individuo, in communion directe con le Transhuman Presentia Spiritual. Durante que le religion primitive es un parte inseparabile de un cultura special, le religion superior es sempre un evasion (plus-minus complete) ex le particular etos del societate, in le qual le religion superior emerge. Dunque le nascentia del religion superior apporta le distinction (anteriormente incognite) inter 'religiose' (pertinente al religion superior) e 'secular' (pertinente al societate, ex le qual emerge le religiones superior) - et apporta tamben le analogic distinctiones inter 'spiritual' e 'temporal' 'sacre' e 'profan'. Le religiones primitive non cognosce este distinctiones. Le religiones primitive contine multe elementos non-religiose. Un religion non pote esser liberate del elementos non-religiose, sin esser separate del societate. Totevia nulle forma de religion pote subsister sin un vehiculo social.

Le fideles de un religion superior debe incorporar se in un nove societate, independente del societate, in le qual es nate le religion superior. Le correligionarios habe in commun le vision universal del Spirito Transhuman, o Fortia Creative. Este vision universal connecte, este vision universal aproxima e liga le correligionarios disperse in le tote mundo, e illes senti le impulso interior de entrar in relation e association con omne homines, qui habe le mesme vision del Spirito Transhuman. De plus, illes mesme desira comunicar lor vision a omne homines in omne partes del mundo. Tal es le natura human: nos desira mitter in commun con le alteres nostre tresor spiritual. Per consequente, le fideles de un religion superior constitue un nove specie de societate, le qual es, per su natura, missionari: le Ecclesia Universal. Le activitate missionari imbracia le tote mundo, si que le Ecclesia Universal adopta un lingua universal, e deveni un principal promotor del diffusion del lingua universal.

Totevia, necun religion superior ha successu, finora, in conquerir le tote mundo. Nos ha quatro GRANDE RELIGIONES SUPERIOR: CHRISTIANISMO, ISLAM, HINDUISMO e BUDDHISMO. Ora nos ha tamben le BAHAIISMO - simile al Islam e al Christianismo in le mesme tempore - un religion superior con millones de fideles, religion que ja ha le programma de adoptar un lingua universal. Le linguas del diverse Ecclesias Universal non es commun, perque, in nostre tempore, nos non ha un lingua universal. Dunque le

Ecclesias Universal continua a usar lor antique linguas liturgic (latino, koiné, arabe antique, sanscrito.) Un lingua universal commun pro omne Ecclesias Universal va promover lor avvicinamento in amicitia, in interreligiose amicitate ecumenic.

Le grande civilisationes non produce grande religiones superior como subproducto cultural. Al contrario, le grande religiones superior es le foundationes, super le quales le grande civilisationes son constructe. Nos non pote crear un religion durabile per medios rational. Le fallimento de Juliano Apostata, e del nobilissime tentativa de Ikhnaton es instructive. Religion nasce ex intuition et inspiration de animas successe per grande catastrofes - e sensibilisate per le inspiration transhuman - in consequentia del collasso de un grande civilisation habituate et amate.

Le ration de esser del religion superior non es servicio de institutiones non-religiose, como le stato, le sistema socio-economic etc. Quando un religion permette de esser usate pro scopos non-religiose, un parte de su fideles considera lo como sacrilegio, como falsification del scopo del religion, e passa al secession pro conservar le character strictemente spiritual del religion: le communion con le Transhuman (Presentia) Spiritual. Le attitude utilitari del religion es false. Religion es un scopo per se, proque religion concerne cosas plus importante pro esseres human que non importa qual altere cosa in le mundo. Tal es le explication del secessiones ex le ecclesias establite e, tamben, del nascentia de nove ideologias.

Nos ha viste que le mission de un religion superior es le connexion del individuo human con le Transhuman Presentia Spiritual. Le connexion del individuo con altere individuos es le consequentia indirecte del connexion del individuo con le Transhuman Presentia Spiritual. Le commun characteristic del religiones superior es le credentia que omne homines son creaturas del Transhuman Presentia Spiritual, qui ama le homines como filios; dunque omne homines son fratres e non existe personas e populos privilegiate. De plus, le religiones superior insenia que le Transhuman Presentia Spiritual es plen de misericordia e de compassion pro omne homines - que omne homines pote arrivar a un interior vision del Transhuman Presentia Spiritual, e pote entrar in communion con Ille, pro que le capacitate de tal vision constitue le essentia del natura human. Le vision interior e le voce del conscientia da le conviction, que le experientia religiose superior non es un illusion, ma un realitate del vita human.

Le contribution del religiones superior al education del humanitate, in le spirito del universalismo, tamben in le spirito de un moral universal es immense. Le spirito del universalismo del Ecclesias Universal es un antidoto efficiente contra le 'semine del dracon' (Cf. cap. II/14). Ya, le religiones superior es immense fortias durabile, independente del civilisationes peribile, in le quales emerge le religiones superior e ibi son solidemente incorporate in societates independente de un nove specie - societates supernatural et universal, qui besonia o ja ha le lingua universal.

Multe homines son religiose sin sapar lo, sin facer parte de un communitate religiose. Este homines crede que le homine non es le plus alte esser in le universo, ma que existe un Spirito Transhuman, creator de toto. Totevia illes non crede que non importa qual religion superior possede le monopolio de veritat e salvation universal; illes crede, que omne religiones contine un parte del veritate preciose. Nos pote extraher leveritates e principios commun ex le religiones superior e unir les in un IDEOLOGIA. Un tal tentativa es le MORAL REARMAMENTO, constructe super le veritates-principios del HONESTATE, PURITATE, ALTRUISMO e del AMOR PUR. Nonobstante MRA non es un religion, ma un ideologia: illo non occupa se de functiones religiose, ma lassa al communitates religiose le obra de satisfacer le necessitates religiose del homines.

Successos historic del religiones superior ha unite grande partes del humanitat in ecclesias e linguas universal - ma nunca reunite le tote humanitate. Al contrario: Le initial unitate religiose e lingual (specialmente in Christianismo et Islam) venit disrupte per schismas. Usque al Secunde Guerra Mundial le concurrentia inter et intra le ecclesias era aggressive: cata uno pretende de va esser le sol custode del ver e definitive revelation, e considerava su lingua universal quasi como sancte.

Per tal exclusivitate le ecclesias superior deveni factores de division del humanitat. Ya, quando cinque ecclesias superior pretende haber le veritat exclusive, il es impossibile, que cada uno ha ration. Este impossibilitate, sentite per le publico, produceva scepticismo contra le pretentiones del religiones superior. Totevia, le scopo de omne religiones superior es le mesme: approximar le homine al Transhuman Spirito, qui crea et anima le fenomenos del universo. Este scopo identic es multo plus importante que le diversitate del stratas conducente al scopo identic.

Le facto regrettabile, que in le passato le religiones non tolerava e non respectava le un le altere, insimul con le illumination scientific, ha causate un recession sensibile del religiositate. Totevia, le homine non pote viver sin religion - non importa qual specie de religion - proque religion, como nos ha viste supra, es un ingrediente essential del natura human. Per tanto, le recession del christianismo in le occidente provoca le

apparition de substitutos de religion in forma de IDEOLOGIAS: nationalismo, individualismo e communismo, le quales son intolerante et exclusive, como le ecclesias era in le passato; nationalismo e individualismo es tamen fortias opposite al universalismo. Grande parte de homines adhere a un ideologia sinceramente, durante que illes practica lor religion plus tosto formalmente. - Nos pote dicer, que nos vive in un epoca ideologic.

Le ideologias non son surrogatos pro le religion superior, proque tamen le homine ideologic senti un fame del eternitate, del vita post le morte - e besonia le assistentia de un religion superior e transcendente, le qual prepara le homine al vita eterne, al communion con le Transhuman Presentia Spiritual. Pois, le corde human ha le desiro de cognoscer qual cosa sta (como principio creative e movente) detra le universo misteriose, in le qual le homine trova se.

Le mente human, su spirito critic intellectual, sape, que le mente non pote satisfacer le desiro del corde; in vice, le religion superior pretende de explicar le misterio, al minus partialmente, gratias a revelationes inspirate per le Transhuman Presentia Spiritual. Totevia, tosto o tarde, le mente refusa le explicationes contrari al pensata rational, como a partir del secunde seculo a.Ch. in le mundo hellenic, e a partir del deceseptimo seculo p.Ch. in nostre mundo occidental. De plus, durante que le pensamiento occidental conquiere le mundo non-occidental, tote le 'intelligentsia' del statos non-occidental refusa le irrational explicationes religiose - e lo que le intelligentsia pensa hodie, e le multitudine va pensar deman. Dunque nos besonia rational explicationes religiose, credibile al homine moderne e satisfacente pro su fame transcendente. Este incapacitat es un grande chance del religiones pro recuperar le real e sincer adhesion del homines, si le religiones succede in eliminar le profunde causas del attitude sceptic. Le prime causa es le dominante pretension a un poter exclusive de preparar le homine al communion con le Transhuman Spirito. Le secunde causa es le insistentia super dogmatic formulationes incomprendibile al homines de education moderne scientific. Totevia, nos debe recognoscer que post le secunde guerra mundial quasi omne communitates religiose commencia a tractar le altere religiones con caritate plus-minus manifeste; un amicitat inter-religiose comencia a nascer. Nonobstante, le problema del dogmatic formulationes remane multo difficile a resolver, pro que le religiones superior considera certe interpretationes de dogmas como lor essentia maxime importante. Ora, sin esser teologo, le autor del presente studio non pote confirmar le supreme importantia de tal interpretationes, pro que su studios historic demonstra clar que le religiones era propagate per le fundatores e prime pioneros sin tal interpretationes - e que le formulationes dogmatic venit adjuncte multo plus tarde per le teologos e per considerationes filosofic, sub le influencia de filosofias antique. Per exemplo: le teologos christian formulava le dogmas fundamental in terminos del antique filosofias grec, in koine grec, si que illes ha introduce elementos del antique filosofias grec e del spirito del koiné in le expression dogmatic del message de Christo. Il es secur que tal expression era congenial al grecoromanos; ma ora, le filosofia grec non plus es congenial al homine presente, qui ha un filosofia multo differente. In consequentia le expression filosofic del dogmas christian debe esser reexamine et interpretate in le terminos del filosofia presente, in un lingua moderne scientific.

Le situation del interpretation dogmatic in altere religiones superior es analoge: omne dogmas son expresse in terminos plus-minus antiquate e non acceptabile per homines de moderne education scientific.

Si tosto que le religiones va liberar se del interpretationes antiquate, le corde del homines moderne va esser plus vicin al religion, e tamen observatores critic constata que le original message del religiones superior es multo plus simile que le actual interpretationes dogmatic.

Ex contactos personal con sincer adherentes del christianismo, del islam, del hinduismo e del buddhismo, le autor del studio presente ha le experientia positive, que le adherentes de este quatro religiones superior son de complete accordo con le quatro principios moral del Moral Rearmamento (honestate, puritate, altruismo et amor pur) - et insiste que este quatro principios pertine al essentia de lor religiones, secundo le message de lor fundatores. Le causa de este fenomeno sorprendente es, que le principios moral non son expresse in notiones e linguas filosofic, ma in simple sententias de lor fundatores, formulate in un lingua universal.

Assi nos vide que, al minus in campo moral, non se trova admixte antiquate elementos filosofic. Dunque le accordo (al minus partial) con le homine moderne, e tamen le accordo (al minus partial) inter le religiones superior, es possibile. Ergo nos pote concluder, que le abolition del filosofias e del linguistic expressiones antiquate ex le interpretation del dogmas va producer un accordo analoge.

Le veritate religiose nunca pote esser expresse in forma filosofic e linguistic definitive, ma debe esser formulate, de tempore in tempore, sempre de nove, in terminos filosofic e linguistic contemporan.

Le humanitate ha le religiones superior desde duemille cinquecento annos. Tanto ha cambiate in le mundo post tante seculos, in le vita, in scientias et in filosofia. Expressiones importante in textos preciose sovente

prende nove senso - dunque debe esser reexaminata. Le moderne interpretation debe esser facte in lingua universal pro evitar differentias inter le differente textos national.

Tamben inter religiones e ideologias nos pote observar un certe approximation:

Christianismo moderne lucta pro libertat e dignitate del individuo, ma non insiste satis super le justitia social. Communismo lucta pro le justitia social, e negligente le libertat e dignitate del individuo. Ora, le christianismo comencia a insistere super le justitia social, e le status communista face progresso verso un major libertat e dignitate del individuo. Un commun lingua universal pro religiones et ideologias es necesse pro clarification e approximation del ideas.

Le Ecclesia Universal Catholic senti le necessitate de un lingua universal e passa un bon momento, si id non recommenda le studio in omne planos. Introducente le lingua universal le Ecclesia facerea un passo positive in vision del vintesimo seculo, passo exemplari que attirarà sequentias in le mundo positive.

Tamben inter le ideologias diverse, le approximation es un facto complite. Individualismo in su forma capitalista, e communismo in su forma collectivista, approxima se sensibilmente: capitalismo augmenta le planification e le controlo statal, durante que communismo adopta le 'economia del mercato', le concurrentia et altere principios del capitalismo. Nos pote sperar, que, economicamente, le due sistemas pote esser reducte a un commun denominator - specialmente si le comprehension plus perfecte va esser possibile per medio de un lingua universal.

In contra, le nationalismo es ancora resistente a omne approximation. Le chauvinismo linguistic es ancora un facto; le nationalismo es ancora potente. In omne conflictos inter nationalismo contra religion, o nationalismo contra ideologia, le nationalismo prevale. Le christianos son, in prime linea, nationalistas, e solmente in secunde linea christianos: illes face guerras contra altere christianos. Le mesme cosa vale pro le communistas: le conflicto inter Russia e China es un conflicto pro interesses national, travestite per subtilitates ideologic. Nationalismo es le plus potente ideologia del presente - e le plus grande obstaculo contra le introduction del lingua universal.

Le religiones superior, ultra lor concordias moral e spiritual, ha diverse temperamentos e attitudes psychic, ancorate in lor linguas universal. Christianismo pone maxime emfase super le sentimento - Islam super le poter, si que, pro christiano, DEO es amor, ma pro Islam, Deo es poter.

Hinduismo e buddhismo es plus filosofic. Sembla, que este diversitate non es objectionabile, pro que tamben le homines ha diverse temperamentos e attitudes psychic. Del resto, le historia demonstra que le unification de religiones et ideologias non es necessari pro realisar e mantener le unitate politic e linguistic, e que le libertate religiose et ideologic es un promotor de pace e tamben del consolation interior. Le conversion fortiate ad un religion o ideologia potente era sempre contraproducente: on extorqueva un conformitat insincer et exterior - et on alienava le animas; dunque on produceva disunion latente. Omne homines habe le derecho inalienabile a cognoscer omne grande messages spiritual e a creder lo que illes pote creder sinceramente. Quando le homines pote viver secundo lo que illes considera como veritate (spiritual), illes son plus contente, plus pacific e plus unite con le alteres. De plus, omne homines ha le derecho de exprimer lor credo pro converter altere homines a lor 'credo' - fin quando le expression remane inoffensive e non servi a interesses politic e commercial. Inter tal conditiones, le religiones et ideologias pote procurar le maxime conforto spiritual al homines. Tal propaganda es un potente promotor del uso del lingua universal.

Le lingua del religion non es le lingua del scientia, ma plus tosto le lingua del poesia, que veni ex le profunditate del psiche-subconsciente. Le expressiones linguistic del religion es sovente tentative e provisional, proque on non pote portar que imperfectemente le contento del psiche-subconsciente al psiche-consciente. Le DOGMA es un tentativa de exprimer le intuition religiose in le lingua del filosofia scientific. Le lingua del poesia es multo plus constante que le lingua scientific del filosofia: post 2500 annos le poesia grec es non minus belle que le poesia hodierna, contra que le filosofia grec es antiquate. - Ecce le causa profunde del facto, que le expression linguistic del message original del religiones superior non es sensibilmente antiquate, contra que le interpretationes dogmatico-filosofic es completamente inveterate.

Le interpretation pro le homine moderne debe esser facte in un lingua universal moderne: le Ecclesia Universal debe parlar in le mesme tempore et in le mesme senso a omne homines de omne linguas. Le interpretation in linguas national va usar inevitabilmente elementos national (esoteric) e, sin voler, favora le disgregation del communitate religiose o ideologic.

Nos vide lo in nostre dies in le communismo marxistic, que comencia a disgregar se in ideologias de colorationes national: in Yugoslavia, China, Italia, Francia. Como le communismo non ha un lingua universal, le interpretation in un lingua national, e sia le plus potente, hic le russe, non sembla acceptabile al altere nationes communista.

Post le quasi-elimination del latino, tamen in le Ecclesia nos pote observar le prime dissensiones inter le interpretationes national; dunque un periculo de perder le universalitate. Le historia insenia nos, que le integration verso le lingua universal es sempre un signo de progresso, contra que le disintegration verso le linguas national es sempre un signo de regression.

Un exemplo particular pro le importantia decisive del lingua universal es le MORAL REARMAMENTO (MRA) qui considera se como un ideologic communitat universal. Ora le MRA usa le anglese con preferentia, con traductiones in omne languages national. Totevia, traductiones non pote esser plus que un approximation al original. Le plus grande parte del litteratura de MRA existe solmente in anglese; le disponibilitate de libros e revistas in altere linguas es sovente insufficiente. Multe moneta e labor es consumpte per traductiones. Le preponderantia del anglese irrita multe amicos del MRA, perque le nationalismo es ancora un sentimento multo forte - si que le MRA es considerate sovente como un ideologia anglosaxone. Le interpretation del absolute principios moral non es uniforme in le diverse linguas national - e non pote esser uniforme, pro un causa evidente: le parolas anglese son partialmente vehiculos de traditiones anglese. Le parolas de altere linguas non habe este traditiones anglese, ma seque traditiones differente. In tal situationes solmente un lingua universal pote portar remedio: un lingua commun sin elementos national esoteric, pro le tote communitate ideologic. Le adeptos del communitate va continuar a usar lor linguas national in lor relationes national - e va usar le lingua universal in le communitate ideologic universal. Textos uniforme et autentic in lingua universal va servir omne nationes equalmente.

Del puncto de vista del futur lingua universal le Christianismo es specialmente interessante, perque le ECCLESIA CHRISTIAN ja habeva, successivemente tres linguas universal: aramaico, greco universal (koine) e le latino universal. Del resto, Abraham, grande patriarca del christianitata parlava akkadiano, le prime lingua universal del terra. Dunque le Ecclesia es le plus classic vehiculo pro le lingua universal. Ora, in consequentia del decadentia del latino, le Ecclesia besonia un nove lingua universal, si que le Ecclesia pote esser le plus probabile autoritate pro sanctionar le introduction de un nove lingua universal.

De plus, le Ecclesia es in curso de renovar su edificio spiritual, pro poter attraher omne homines in su gremio. Este ambition non es realisabile sin un moderne lingua universal. Assi, le futuro proxime del nove lingua universal pote esser determinate per le Ecclesia Catholic, viste le facto, que le lingua del parolas international es actualmente quasi in le stadio de "lingua franca" in experimentation. Le Ecclesia besonia un lingua intelligibile, comprensibile per omne fideles, ante toto per omne personas cultivate, como le latino era in le medioevo. Le Ecclesia va excambiar su latino inveterate contra un nove latino, inricchite e simplificat, greco-latino que es le natural successor, le natural lingua universal moderne. Le resultado sera considerate como un 'AGGIORNAMENTO' del latino ecclesiastic. Le Ecclesia va cambiar su venerabile latino contra un 'latino moderne' como le Ecclesia ja ha cambiate le aramaico con koine e le koine con latino. Le reforma del latino debe esser un complete adaptation del lingua al pensata moderne. Le material linguistic pro le reforma del latino debe venir ex le linguas del cultura moderne, a fin que illes sia comprensibile per omne fideles in omne partes del mundo. Este material es ja collecte e standardisate per 27.000 parolas et elementos grammatic del lingua universal nascente.

Secundo le ultime statisticas le ECCLESIA Catholic ha 585 milliones de fideles, 1765 episcopos, 235 mille prestres, 334 mille monacos, un million de monacas, 160 mille seminaristas, quaranta universitates, numerosissime scolas, missiones, organisationes del apostolato laic, institutos de cultura e de caritate, hospitales, nunciaturas, centros de dialogo con le non-christianos e con non-credentes. Un gigantesca institution universal! De plus, le Ecclesia es soveran e possede omne premissas e tote le autoritate pro introducir et usar le lingua universal nascente - que es jam immediatemente intelligibile per quasi omne fideles culte in omne partes del mundo. - Le Ecclesia va, in su proprie interesse, reexaminar de omne lateres, le question lingual post le perdita del latino. On dice, que le episcopos african specialmente regretta le latin. Con le latino illes habeva un certe contacto pan-african e con Roma. Si nunc on reimplacia le latino e face toto per le linguas moderne, Africa es bipartite anglo-francese, in ambe partes nemo estima le lingua del ex-colonistas, ancian dominatores.

Como pote le Ecclesia - in su interesse - facer prime passos? Como face le organisationes international de scientias natural e del medicos: 'summarios in Interlingua' de certe articulos importante (scripte in latino o in lingua moderne). On va vider, que textos in 'latino aggiornate' son melio comprendite per le majoritate del lectores que illes in anglese, o francese, o latino moriente. Tal experientia basta forsan pro que circulos ecclesiastic va recommendar le studio de Interlingua in le scolas superior. Que face le Ecclesia? Attender lo que face alteres? Nulle altere organisation mundial ha non solo evidente advantages in le veniente lingua universal, ma ha anque evidente facilitates in usar la ja nunc, 'mini-experientia' - le lingua del parolas universal. Como nos, o forsan in punctos poco differente). Criterio es le 'comprensibilitate' immediate per personas de cultura general.

Il es evidente que le Ecclesia va esser le 'matrina' del nove lingua universal multo plus probabilemente, que le UNO (United Nations Organisation) que labora con un decena de linguas (tante traductores ben pagate ha nulle interesse in un lingua universal). Le Ecclesia es in un situation multo melior pro facer modeste uso, parve passos, pro facer cognite al mundo le lingua universal natural, e render grande servicio al tote mundo cultivitate.

Sin certe auxilio le lingua universal va venir (quasi) 'de se'. Ma passerà forsan per un prefase, in que le anglo-americano sembla o vole devorar toto. Pote le Ecclesia resister a tal tentation?

Le historia del Reformation demonstra, que le Ecclesia Protestante, non usante un lingua universal, ma linguas national - ha disgregate se in ecclesias national. Le Ecclesia Catholic besonia le nove lingua universal pro conservar su unitate.

Totevia, le historia demonstra que, pro poter attraher le homine moderne, le christianismo debe facer due concessionones multo importante: un negative e un positive:

(1) Christianismo debe eliminar su elementos filosofic e linguistic non congenial al homine moderne - como un lingua, in curso de devenir lingua franc o lingua universal, elimina su elementos incomprendibile per le parlantes de altere linguas.

(2) Christianismo debe incorporar elementos valide e preciose de altere religiones - elementos congenial al homine moderne - como le lingua, in curso de devenir franc o universal, incorpora elementos valide e preciose de altere linguas.

Qui cognosce le historia del christianismo, sape, que pro attraher le populos del civilisation hellenic, christianismo ha facte exactemente le due concessionones supranominate: illo

(1) ha eliminate le esoteric elementos del judaismo, non congenial al populos del civilisation hellenic, incluse le lingua aramaic, parlate per Christo mesme.

(2) ha incorporate le cultural e filosofic elementos valide, preciose e congenial al grecoromanos, incluse le lingua grecoroman universal del epoca (primo koine, pois grecolatino).

Dunque le christianismo debe repeter su strategia spiritual, practicate in facie del mundo hellenic, con successo complete - debe repeter lo in scala ancora plus universal, imbraciante tote le mundo. Pro facer lo, christianismo besonia un lingua universal moderne e congenial al homines participante in le cultura mundial contemporan. Esto es possibile. E alora, qual probabilitate existe, que le strategia va esser coronate per successo?

Pro poter prognosticar, nos debe considerar que omne religiones - inclusive christianismo - ha perditte multo de lor influentia spiritual super le homines. Le grande majoritate del adherentes non practica le religion. Un minoritate practica le religion in maniera formal, habitual, exterior, sin haber le fide - sovente solmente pro presentar belle figura avante le gente, ben que il es un activo deperiente, si on insiste super un practica religiose, sin posseder le fide religiose. Un parte ancora minor ha le fide religiose, ma non vive integralmente secundo le fide. Solo un parte modeste vive integralmente secundo le fide. Solo un parte modeste vive secundo le principios moral e spiritual del religion.

Totevia, le prime christianos ha conquistate le mundo grecoroman per medio del splendide exemplo de lor vita, secundo le normas moral de Christo, per que le moral del christianos era multo plus alte que le moral del non-christianos.

In le presente tal differentia del nivello moral quasi non existe plus: le christianos non son sensibilemente melior que le non-christianos. Pro conquerer le mundo, le christianos debe retornar al integral practica del normas moral de Christo - e tamben, diffunder le message de Christo in un lingua universal, congenial a omne homines participante in le cultura de nostre epoca, como le prime christianos faceva.

Como nos ha viste: ultra le religiones tamben le IDEOLOGIAS determina le vita e le futuro de multitudes de nostre epoca. Le ideologias son un nove specie de fide, non incompatible, ma plus tosto apparentate con le religiones. Secundo le definition del grande ideologo, autor e dramaturgo de nostre epoca PETER HOWARD (1908-1965): un ideologia es un fide, secundo le qual su adherentes vive in maniera si convincente, que lor exemplo conquiere le cordes e mentes de altere homines. In nostre epoca, le multitudes es quasi plus loyal al ideologias que al religiones.

Un Ideologia multo cognite es le COMMUNISMO, le qual ha le tendentia de devenir un agnostic contrapartite del christianitate. Communismo es apparentate al christianismo, proque illo considera omne homines como fratres - totevia, sin recognoscer le Patre celeste del fratres, como christianismo. Le cummunismo ha le ambition de conquerer le mundo - e illo ha ja conquiste quasi le medie parte.

Difficultates eveni al communismo per le materialismo que divide le status comunista inter se. Communismo non ha un lingua universal, e dunque le discussion concernente le principios fundamental infuria se in le campo comunista - a causa de explicationes differente in le linguas national.

Un grande IDEOLOGIA de nostre epoca - minus cognite ma non minus importante - es le

MORAL REARMAMENTO (MRA);

illo es fundate essentialmente super le practica del absolute normas moral, commun in omne grande religiones de nostre epoca, e super le practica de meditation systematic pro discoperir, in nostre consciente, le inspiration del Transhuman Presentia Spiritual. Le moral attitudes de nostre sistema economic e politic es sovente contrari al absolute normas moral: es dishoneste in le affaires, exploita le impuritate, fomenta le egoismo e le odio. Pro este ration MRA considera le difficultates de nostre civilisation como problemas moral, que debe esser resolute per le cambiamento moral del homines, per le developpamento de un melior tipo de homine. Como on non pote facer un bon omelette ex mal ovos, on non pote facer un bon societate ex mal homines. Solmente homines melior pote construir un mundo melior.

Moral Rearmamento (MRA) non es un religion, ma un maniera de viver secundo le absolute normas moral (honestate, puritate, altruismo, amor pur). Nos debe haber absolute normas moral pro poter discernere clarmente inter bon e mal, ration e torto, juste et injuste. Le observation de normas moral es le condition indispensable pro bon relationes inter homines. Le maniera de viver secundo le normas absolute pote unir omne homines super le mesme plattform moral.

MRA non es un 'organisation', ma plus tosto un grande 'familia' mundial, in rapide expansion global, proque le exemplo del adherentes conquire le homines moderne, como le exemplo de prime christianos ha conquisite le greco-romanos MRA es un grande sperantia pro le unification del mundo super un base moral universal. Totevia, tamben le familia mundial de un ideologia universal besonia un lingua universal - analoge al exemplo historic del Ecclesia Universal, le qual besoniava e haveva un lingua universal. Sin un lingua commun pro omne membros del familia mundial le ideologia risca de disgregar se in ideologias; risca de distinguer se in ideologias national, in le quales le ideologia universal veni subordinate al nationalismo, le qual destrue le universalitate del ideologia universal. Nam le linguas national es troppo impregnate per elementos esoteric del cultura national, per le codice moral national e per le collective egoismo national. Dunque le expression del ideologia in lingua national face le ideologia minus congenial al altere nationalitates. Pro este ration le religiones superior exprimeva lor message e principios in lingua universal - e pro le mesme ration tamben un ideologia universal debe exprimer su message e principios in lingua universal.

Le linguas national es troppo impregnate per elementos esoteric del cultura national, per le codice moral national e per le collective egoismo national. Dunque le expression del ideologia in lingua national face le ideologia minus congenial al altere nationes. Pro este ration le religiones superior exprime lor message e principios in lingua universal - e pro le mesme ration tamben un ideologia universal debe exprimer su message e principios in lingua universal.

CONCLUSION

Nos es arrivata al fin de nostre studio. Como CONCLUSION nos pote tentar un PROGNOTICO general:

(1) Viste que le expansion de un grande cultura es sempre un precursor del nascentia de un Stato Universal, promoter e vehiculo de un lingua universal, e

(2) viste que le cultura occidental trova se in fortissime expansion mundial, permeante omne altere culturas, e

(3) viste que le invention del armas nuclear, le problema del alimentation del humanitat e altere problemas mundial impone al humanitate le creation de Soveran Autoritates Universal (precursores del Stato Universal Mundial), e tal autoritates va haber le soveran poter de introducir un lingua universal, e

(4) viste que le Ecclesia Christian besonia substituer le latino per un lingua universal moderne, e le Ecclesia ha le soveran poter de facer lo, e

(5) viste, que un lingua franc mundial de 27.000 parolas universal es in stato de nascentia, e

(6) viste, finalmente, que sempre le lingua franc le plus comprensibile per omne homines culte fu promote a lingua universal:

il es probable, que le futur Soveran Autoritates Universal e le Ecclesia Christian va - un die - adoptar le nascente lingua franc mundial del 27.000 parolas universal e declarar le LINGUA UNIVERSAL de nostre epoca.

Attendente este die omne personas et organisationes con interesse supranational o mundial.